C/2023/1232

21.12.2023

P9_TA(2023)0209

# Äriühingu kestlikkusalane hoolsuskohustus

**Euroopa Parlamendi 1. juunil 2023. aastal vastu võetud muudatusettepanekud (*) ettepanekule võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb äriühingute kestlikkusalast hoolsuskohustust ja millega muudetakse direktiivi (EL) 2019/1937 (COM(2022)0071 – C9-0050/2022 – 2022/0051(COD)) [1]**

**(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)**

(C/2023/1232)

**Muudatusettepanek 1**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (1) Euroopa Liit rajaneb inimväärikuse austamisel, vabadusel, demokraatial, võrdsusel, õigusriigi põhimõttel ja inimõiguste järgimisel, nagu on sätestatud ELi põhiõiguste hartas. Need põhiväärtused, millest on inspireeritud liidu enda loomine, samuti ***inimõiguste*** universaalsus ja jagamatus ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja ja rahvusvahelise õiguse põhimõtete järgimine peaksid suunama liidu tegevust rahvusvahelisel areenil. Sellise tegevuse hulka kuulub ka arenguriikide kestliku majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnaalase arengu soodustamine. | (1) Euroopa Liit rajaneb inimväärikuse austamisel, vabadusel, demokraatial, võrdsusel, õigusriigi põhimõttel ja inimõiguste järgimisel, nagu on sätestatud ELi põhiõiguste hartas ***ja Euroopa Liidu lepingu artiklis 2***. Need põhiväärtused, millest on inspireeritud liidu enda loomine, samuti ***inim- ja keskkonnaõiguste*** universaalsus ja jagamatus ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja ja rahvusvahelise õiguse põhimõtete järgimine peaksid suunama liidu tegevust rahvusvahelisel areenil. Sellise tegevuse hulka kuulub ka arenguriikide kestliku majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnaalase arengu soodustamine. |

(*) Märge „cp“ vastuvõetud muudatusettepaneku päises tähistab kõnealuse muudatusettepaneku vastavat osa.
([1]) Asi saadeti vastavalt kodukorra artikli 59 lõike 4 neljandale lõigule vastutavale komisjonile tagasi institutsioonidevahelisteks läbirääkimisteks (A9-0184/2023).

**Muudatusettepanek 2**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (2) Komisjoni teatise „Euroopa roheline kokkulepe“ ([74]) kohaselt kuuluvad liidu prioriteetide hulka keskkonnakaitse kõrge tase, keskkonna kvaliteedi parandamine ning Euroopa põhiväärtuste edendamine. Need eesmärgid nõuavad mitte ainult avaliku sektori asutuste, vaid ka erasektori ning eelkõige äriühingute kaasamist. | (2) Komisjoni teatise „Euroopa roheline kokkulepe“ ([74]) kohaselt kuuluvad liidu prioriteetide hulka keskkonnakaitse kõrge tase, keskkonna kvaliteedi parandamine ning Euroopa põhiväärtuste edendamine. Need eesmärgid nõuavad mitte ainult avaliku sektori asutuste, vaid ka erasektori ning eelkõige äriühingute kaasamist. ***Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 191 on sätestatud, et liidu keskkonnapoliitika aitab kaasa keskkonna säilitamisele, kaitsmisele ja selle kvaliteedi parandamisele, inimese terviste kaitsmisele, loodusressursside kaalutletud ja mõistlikule kasutamisele ning meetmete edendamisele rahvusvahelisel tasandil, selleks et tegelda piirkondlike ja ülemaailmsete keskkonnaprobleemidega ja eelkõige võidelda kliimamuutuste vastu.*** |

([74]) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019) 640 final).

([74]) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa roheline kokkulepe“ (COM(2019) 640 final).

**Muudatusettepanek 3**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 3**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (3) Teatises „Tugev sotsiaalne Euroopa õiglase ülemineku jaoks“ ([75]) võttis komisjon kohustuse ajakohastada Euroopa sotsiaalset turumajandust, et saavutada õiglane üleminek kestlikule ühiskonnakorraldusele. Käesolev direktiiv toetab ka Euroopa sotsiaalõiguste sammast, millega edendatakse õiglasi töötingimusi tagavaid õigusi. See on osa ELi poliitikast ja strateegiatest inimväärse töö edendamiseks maailma eri paigus, sealhulgas ülemaailmsetes tarneahelates, nagu on osutatud komisjoni teatises „Inimväärne töö kogu maailmas“ ([76]). | (3) Teatises „Tugev sotsiaalne Euroopa õiglase ülemineku jaoks“ ([75]) võttis komisjon kohustuse ajakohastada Euroopa sotsiaalset turumajandust, et saavutada õiglane üleminek kestlikule ühiskonnakorraldusele***, tagades, et kedagi ei jäeta kõrvale***. Käesolev direktiiv toetab ka Euroopa sotsiaalõiguste sammast, millega edendatakse õiglasi töötingimusi tagavaid õigusi. ***Samuti suurendab see samba nähtavust ja omalust äriühingute puhul, kelle kaasamine on selle tulemuslikuks rakendamiseks hädavajalik.*** See on osa ELi poliitikast ja strateegiatest ***õiglase ja*** inimväärse töö edendamiseks maailma eri paigus, sealhulgas ülemaailmsetes tarneahelates, nagu on osutatud komisjoni teatises „Inimväärne töö kogu maailmas“ ([76]). |
| ([75]) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Tugev sotsiaalne Euroopa õiglaste üleminekute jaoks“ (COM(2020) 14 final). | ([75]) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Tugev sotsiaalne Euroopa õiglaste üleminekute jaoks“ (COM(2020) 14 final). |
| ([76]) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele ***„Inimväärne töö*** kogu maailmas“, COM(2022) 66 final. | ([76]) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele***, milles käsitletakse inimväärset tööd*** kogu maailmas ***üleilmseks õiglaseks üleminekuks ja kestlikuks taastumiseks***, COM(2022) 66 final. |

**Muudatusettepanek 4**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 4**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (4) ELi kestlikkuseesmärkide saavutamisel on edu võti kõigi majandussektorite äriühingute käitumises, sest ELi äriühingud ***ja eelkõige suurettevõtjad*** toetuvad ülemaailmsetele väärtusahelatele. Samuti on äriühingute huvides kaitsta inimõigusi ja keskkonda, eelkõige arvestades tarbijate ja investorite kasvavat muret nende küsimuste pärast. Nii liidu ([77]) kui ka liikmesriikide ([78]) tasandil on juba olemas mitu algatust, millega toetatakse väärtuspõhist üleminekut edendavaid ettevõtteid. | (4) ELi kestlikkuseesmärkide saavutamisel on edu võti kõigi majandussektorite äriühingute käitumises, sest ***paljud*** ELi äriühingud toetuvad ülemaailmsetele väärtusahelatele. Samuti on äriühingute huvides kaitsta inimõigusi ja keskkonda, eelkõige arvestades tarbijate ja investorite kasvavat muret nende küsimuste pärast. Nii liidu ([77]) kui ka liikmesriikide ([78]) tasandil on juba olemas mitu algatust, millega toetatakse väärtuspõhist üleminekut edendavaid ettevõtteid***, sealhulgas kehtivad mitmes liikmesriigis, näiteks Prantsusmaal ja Saksamaal, siduvad õigusaktid, mille tõttu tuleb ettevõtjatele tagada võrdsed võimalused, et vältida killustumist ja tagada ühtsel turul tegutsevatele ettevõtjatele õiguskindlus. Lisaks on oluline luua Euroopa raamistik vastutustundlikuks ja kestlikuks lähenemiseks ülemaailmsetele väärtusahelatele, võttes arvesse äriühingute tähtsust kestliku ühiskonna ja majanduse ülesehitamise tugisambana.*** |
| ([77]) „Ettevõtlusmudelid ja ELi tegevuskava“, CEPS Policy Insights, nr PI2021-02, jaanuar 2021. | ([77]) „Ettevõtlusmudelid ja ELi tegevuskava“, CEPS Policy Insights, nr PI2021-02, jaanuar 2021. |
| ([78]) Nt https://www.economie.gouv.fr/entreprises/societe-mission | ([78]) Nt https://www.economie.gouv.fr/entreprises/societe-mission |

**Muudatusettepanek 5**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 5**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (5) ***Kehtivates*** rahvusvahelistes vastutustundliku ettevõtluse standardites on sätestatud, et äriühingud peaksid kaitsma inimõigusi, ning ette on nähtud ka viisid, kuidas ***korraldada keskkonnakaitset ettevõtte*** tegevuses ja väärtusahelates. ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete ([79]) kohaselt vastutavad äriühingud inimõigustealase hoolsuskohustuse täitmise eest ning peavad tegema kindlaks oma tegevuse kahjuliku mõju inimõigustele, seda ennetama ja leevendama ning andma aru selle kohta, kuidas nad selle mõjuga tegelevad. Juhtpõhimõtetes on märgitud, et ettevõtjad peaksid vältima inimõiguste rikkumist ja tegelema inimõigustele avalduva kahjuliku mõjuga, mida nad on põhjustanud või võimendanud või millega nad on seotud oma tegevuse, tütarettevõtjate või otseste või kaudsete ärisuhete kaudu. | (5) ***Väljakujunenud*** rahvusvahelistes vastutustundliku ettevõtluse standardites***, nagu ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtted ([79]) ning OECD suunised hargmaistele ettevõtetele ([79a]), mida on selgitatud OECD hoolsuskohustuse suunistes vastutustundliku ettevõtluse kohta ([79b]),*** on sätestatud, et äriühingud peaksid kaitsma inimõigusi, ning ette on nähtud ka viisid, kuidas ***nad peaksid tagama keskkonnakaitse ja käsitlema seda kogu oma*** tegevuses ja väärtusahelates. ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete kohaselt vastutavad äriühingud inimõigustealase hoolsuskohustuse täitmise eest ning peavad tegema kindlaks oma tegevuse kahjuliku mõju inimõigustele, seda ennetama ja leevendama ning andma aru selle kohta, kuidas nad selle mõjuga tegelevad. Juhtpõhimõtetes on märgitud, et ettevõtjad peaksid vältima inimõiguste rikkumist ja tegelema inimõigustele avalduva kahjuliku mõjuga, mida nad on põhjustanud või võimendanud või millega nad on seotud oma tegevuse, tütarettevõtjate või otseste või kaudsete ärisuhete kaudu. |
| ([79]) ÜRO „Äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtted: ÜRO raamistiku „Kaitsta, austada ja heastada“ rakendamine“, 2011, kättesaadav aadressil https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf. | ***([79])*** ÜRO „Äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtted: ÜRO raamistiku „Kaitsta, austada ja heastada“ rakendamine“, 2011, kättesaadav aadressil https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf.<br>***([79a]) [79a] OECD suunised hargmaistele ettevõtetele, 2011. aasta ajakohastatud väljaanne, kättesaadav aadressil http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/.https://mneguidelines.oecd.org/mneguidelines/.***<br>***([79b]) OECD 2018. aasta suunised vastutustundliku ettevõtluse kohta ning valdkondlikud suunised, kättesaadavad aadressil https://www.oecd.org/investment/due-diligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm.*** |

**Muudatusettepanek 6**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 6**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (6) Inimõigustealase hoolsuskohustuse mõistet on täpsustatud ja edasi arendatud OECD suunistes hargmaistele ettevõtetele, ***(80)*** laiendades hoolsuskohustuse kohaldamist keskkonna- ja juhtimisküsimustele. OECD suunised vastutustundliku ettevõtluse kohta ja valdkondlikud suunised ***(81)*** on rahvusvaheliselt tunnustatud raamistikud, millega nähakse ette praktilised hoolsuskohustuse meetmed, et aidata äriühingutel kindlaks teha, ennetada või leevendada oma tegevuse, väärtusahelate ja muude ärisuhete tegelikku ja võimalikku mõju ning anda aru selle mõjuga tegelemise kohta. Hoolsuskohustuse mõiste sisaldub ka soovitustes, mis on esitatud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) kolmepoolses deklaratsioonis hargmaiste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kohta ([82]). | (6) Inimõigustealase hoolsuskohustuse mõistet on täpsustatud ja edasi arendatud OECD suunistes hargmaistele ettevõtetele, laiendades hoolsuskohustuse kohaldamist keskkonna- ja juhtimisküsimustele. OECD suunised vastutustundliku ettevõtluse kohta ja valdkondlikud suunised on rahvusvaheliselt tunnustatud raamistikud, millega nähakse ette praktilised hoolsuskohustuse meetmed, et aidata äriühingutel kindlaks teha, ennetada või leevendada oma tegevuse, väärtusahelate ja muude ärisuhete tegelikku ja võimalikku mõju ning anda aru selle mõjuga tegelemise kohta. ***OECD suunistega hargmaistele ettevõtetele ühinenute loodud riiklikel kontaktpunktidel on oluline roll äriühingute hoolsuskohustuse edendamisel, propageerides suuniseid ja toimides kohtuväliste kaebuste esitamise mehhanismidena.*** Hoolsuskohustuse mõiste sisaldub ka soovitustes, mis on esitatud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) kolmepoolses deklaratsioonis hargmaiste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kohta ([82]). |

***(80)*** ***OECD suunised hargmaistele ettevõtetele, 2011. aasta ajakohastatud väljaanne, kättesaadav aadressil http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/.https://mneguidelines.oecd.org/mneguidelines/***

***(81)*** ***OECD 2018. aasta suunised vastutustundliku ettevõtluse kohta ning valdkondlikud suunised, kättesaadavad aadressil https://www.oecd.org/investment/due-diligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm.***

([82]) Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni „Kolmepoolne deklaratsioon hargmaiste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kohta“, 5. väljaanne, 2017, kättesaadav aadressil: https://www.ilo.org/empent/Publications/WCMS_094386/lang–en/index.htm.

([82]) Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni „Kolmepoolne deklaratsioon hargmaiste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kohta“, 5. väljaanne, 2017, kättesaadav aadressil: https://www.ilo.org/empent/Publications/WCMS_094386/lang–en/index.htm.

**Muudatusettepanek 7**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 6 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(6a) Kõik äriühingud peaksid austama inimõigusi, nagu on sätestatud lisa I osa 2. jaos loetletud rahvusvahelistes konventsioonides ja õigusaktides, ning käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvad äriühingud peaksid olema kohustatud täitma hoolsuskohustust ja peaksid võtma asjakohaseid meetmeid, et teha kindlaks kahjulik mõju inimõigustele kogu oma väärtusahelas ja seda käsitleda. Hoolsuskohustuse ulatus ja laad võivad varieeruda sõltuvalt äriühingu suurusest, sektorist, tegevuskontekstist ja riskiprofiilist.*** |

**Muudatusettepanek 8**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 7**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (7) ÜRO kestliku arengu eesmärgid,([83]) mille kõik ÜRO liikmesriigid 2015. aastal vastu võtsid, hõlmavad jätkusuutliku, kaasava ja kestliku majanduskasvu aspekte. Liit on seadnud sihiks ÜRO kestliku arengu eesmärkide täitmise. Erasektor aitab nende eesmärkide saavutamisele kaasa. | (7) ÜRO kestliku arengu eesmärgid ([83]), mille kõik ÜRO liikmesriigid 2015. aastal vastu võtsid, hõlmavad jätkusuutliku, kaasava ja kestliku majanduskasvu aspekte. Liit on seadnud sihiks ÜRO kestliku arengu eesmärkide täitmise. Erasektor aitab nende eesmärkide saavutamisele kaasa. ***Praeguses geopoliitilises olukorras, mis tuleneb Venemaa agressioonist Ukrainas, energiakriisist, COVID-19 jätkuvatest tagajärgedest ning katsetest säilitada ja tugevdada toidutarneahela turvalisust, võiks erasektor aidata edendada pidevat, kaasavat ja kestlikku majanduskasvu, vältides samal ajal tasakaalustamatuse tekkimist siseturul.*** |
| ([83]) https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E. | ([83]) https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E. |

**Muudatusettepanek 9**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 8**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (8) ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel sõlmitud rahvusvahelistes kokkulepetes, mille osalised on EL ja selle liikmesriigid, näiteks Pariisi kokkuleppes ([84]) ja hiljutises Glasgow kliimapaktis, ([85]) on välja toodud konkreetsed võimalused kliimamuutustega tegelemiseks ja globaalse soojenemise hoidmiseks 1,5 °C piires. Peale kõigilt allakirjutanutelt oodatavate konkreetsete meetmete peetakse nende eesmärkide saavutamisel keskseks erasektori rolli, mis avaldub eelkõige ettevõtjate investeerimisstrateegiates. | (8) ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel sõlmitud rahvusvahelistes kokkulepetes, mille osalised on EL ja selle liikmesriigid, näiteks Pariisi kokkuleppes ([84]) ja hiljutises Glasgow kliimapaktis ([85]), on välja toodud konkreetsed võimalused kliimamuutustega tegelemiseks ja globaalse soojenemise hoidmiseks 1,5 °C piires. Peale kõigilt allakirjutanutelt oodatavate konkreetsete meetmete peetakse nende eesmärkide saavutamisel keskseks ***ka*** erasektori rolli, mis avaldub eelkõige ettevõtjate investeerimisstrateegiates. ***Kuigi alates 1988. aastast on üle 70 % maailma kasvuhoonegaaside heitkogustest põhjustanud vaid 100 äriühingut, on äriühingute kliimakohustused ja nende tegelikud investeeringud kliimamuutuste vastu võitlemiseks põhimõtteliselt omavahel vastuolus. Käesolev direktiiv on seega oluline seadusandlik vahend, mille abil vältida mis tahes eksitavaid kliimaneutraalsuse väiteid ning peatada rohepesu ja fossiilkütuste levik kogu maailmas, et saavutada rahvusvahelised ja Euroopa kliimaeesmärgid, mida soovitatakse ka viimastes teaduslikes aruannetes ([85a]).*** |
| ([84]) https://unfccc.int/files/essential_background/convention/application/pdf/english_paris_agreement.pdf. | ([84]) https://unfccc.int/files/essential_background/convention/application/pdf/english_paris_agreement.pdf. |
| ([85]) 13. novembril 2021 Glasgow's ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 26. istungjärgul (COP26) vastu võetud Glasgow kliimapakt, https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_L16_adv.pdf.https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_L16_adv.pdf. | ([85]) 13. novembril 2021 Glasgow's ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 26. istungjärgul (COP26) vastu võetud Glasgow kliimapakt, https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_L16_adv.pdf.https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_L16_adv.pdf. |
| | ***([85a]) CDP Carbon Majors Report (CDP aruanne $CO_2$-mahukate ettevõtete kohta), 2017; InfluenceMap Report, Big Oil's Real Agenda on Climate Change 2022 (organisatsiooni InfluenceMap aruanne „Suurte naftaettevõtete tegelik kliimamuutuste tegevuskava"), september 2022, https://influencemap.org/report/Big-Oil-s-Agenda-on-Climate-Change-2022-19585; Rahvusvaheline Energiaagentuur, Net Zero by 2050, A Roadmap for the Global Energy Sector ($CO_2$-neutraalsus aastaks 2050. Ülemaailmse energiasektori tegevuskava), lk 51.*** |

**Muudatusettepanek 10**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 9**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (9) Euroopa kliimamäärusega ([86]) võttis liit ka õigusliku kohustuse saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus ja vähendada 2030. aastaks heitkoguseid vähemalt 55 % võrra. Mõlemad kohustused eeldavad äriühingute tootmis- ja hankeviiside muutmist. Komisjoni 2030. aasta kliimaeesmärgi kavas ([87]) on mudeldatud eri majandussektoritelt oodatavaid heitkoguste vähendamise tasemeid, kuid on selge, et liidu kliimaeesmärkide täitmiseks on kõigi stsenaariumide puhul vaja märkimisväärset vähendamist kõikides sektorites. Samuti on kavas rõhutatud, et „muudatused äriühingu üldjuhtimise eeskirjades ja tavades, sealhulgas kestliku rahanduse valdkonnas, toovad kaasa selle, et ettevõtete omanikud ja juhid seavad kestlikkuse eesmärgid oma meetmetes ja strateegiates esikohale." 2019. aasta teatises „Euroopa roheline kokkulepe" ([88]) on märgitud, et kõik liidu meetmed ja kogu poliitika peaksid toimima koos selle nimel, et liidul oleks võimalik saavutada edukas ja õiglane üleminek kestlikule tulevikule. Samuti tuleks teatise kohaselt lõimida kestlikkusküsimusi veelgi tihedamalt äriühingute üldjuhtimise raamistikku. | (9) Euroopa kliimamäärusega ([86]) võttis liit ka õigusliku kohustuse saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus ja vähendada 2030. aastaks heitkoguseid vähemalt 55 % võrra. Mõlemad kohustused eeldavad äriühingute tootmis- ja hankeviiside muutmist. Komisjoni 2030. aasta kliimaeesmärgi kavas ([87]) on mudeldatud eri majandussektoritelt oodatavaid heitkoguste vähendamise tasemeid, kuid on selge, et liidu kliimaeesmärkide täitmiseks on kõigi stsenaariumide puhul vaja märkimisväärset vähendamist kõikides sektorites. Samuti on kavas rõhutatud, et „muudatused äriühingu üldjuhtimise eeskirjades ja tavades, sealhulgas kestliku rahanduse valdkonnas, toovad kaasa selle, et ettevõtete omanikud ja juhid seavad kestlikkuse eesmärgid oma meetmetes ja strateegiates esikohale." ***Aastani 2030 kehtiva liidu üldise keskkonnaalase tegevusprogrammi ([87a]) (kaheksanda keskkonnaalase tegevusprogrammi) kui liidu poolt keskkonna- ja kliimavaldkonnas võetavate meetmete raamistiku eesmärk on kiirendada õiglast, võrdset ja kaasavat rohepööret kliimaneutraalsele, kestlikule, mürgivabale, ressursitõhusale, taastuvenergiapõhisele ning vastupanu- ja konkurentsivõimelisele ringmajandusele, kaitsta, taastada ja parandada keskkonnaseisundit ning muu hulgas peatada elurikkuse vähenemine ja pöörata see protsess ümber.*** 2019. aasta teatises „Euroopa roheline kokkulepe" ([88]) on märgitud, et kõik liidu meetmed ja kogu poliitika peaksid toimima koos selle nimel, et liidul oleks võimalik saavutada edukas ja õiglane üleminek kestlikule tulevikule***, kus kedagi ei jäeta kõrvale***. Samuti tuleks teatise kohaselt lõimida kestlikkusküsimusi veelgi tihedamalt äriühingute üldjuhtimise raamistikku. |

([86]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus), PE/27/2021/REV/1, ELT L 243, 9.7.2021, lk 1.

([87]) SWD(2020) 176 final.

***([87a]) Liidu üldine keskkonnaalane tegevusprogramm aastani 2030.***

([88]) COM(2019) 640 final.

([86]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus), PE/27/2021/REV/1, ELT L 243, 9.7.2021, lk 1.

([87]) SWD(2020) 176 final.

([88]) COM(2019) 640 final.

**Muudatusettepanek 11**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 11**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (11) Äriühingute kestliku üldjuhtimise algatust sisaldavad muu hulgas järgmised dokumendid: ringmajanduse tegevuskava, ([91]) elurikkuse strateegia, ([92]) strateegia „Talust taldrikule“, ([93]) kemikaalistrateegia, ([94]) „2020. aasta uue tööstusstrateegia ajakohastamine: ehitame üles tugevama ühtse turu, et Euroopa saaks taastuda“, ([95]) „Tööstus 5.0“, ([96]) Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava ([97]) ja „Kaubanduspoliitika läbivaatamine 2021“ ([98]). | (11) Äriühingute kestliku üldjuhtimise algatust sisaldavad muu hulgas järgmised dokumendid: ringmajanduse tegevuskava ([91]), elurikkuse strateegia ([92]), strateegia „Talust taldrikule“ ([93]), kemikaalistrateegia ([94])***, Euroopa ravimistrateegia, ELi 2021. aasta tegevuskava „Õhu, vee ja pinnase nullsaaste suunas“,*** „2020. aasta uue tööstusstrateegia ajakohastamine: ehitame üles tugevama ühtse turu, et Euroopa saaks taastuda“ ([95]), „Tööstus 5.0“ ([96]), Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava ([97]) ja „Kaubanduspoliitika läbivaatamine 2021“ ([98]). ***Seepärast peaksid käesoleva direktiivi kohased hoolsuskohustuse nõuded aitama kaasa elurikkuse säilitamisele ja taastamisele ning keskkonna, eelkõige õhu, vee ja pinnase seisundi parandamisele. Samuti peaksid need nõuded aitama kiirendada üleminekut mürgivabale ringmajandusele. Käesoleva direktiivi kohased hoolsuskohustuse nõuded peaksid samuti aitama saavutada nullsaaste tegevuskava eesmärke, milleks on mürgivaba keskkonna loomine ning inimeste, loomade ja ökosüsteemide tervise ja heaolu kaitsmine keskkonnaga seotud riskide ja negatiivse mõju eest.*** |

([91]) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Uus ringmajanduse tegevuskava. Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“ (COM(2020) 98 final).

([92]) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020) 380 final).

([93]) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“ (COM(2020) 381 final).

([91]) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Uus ringmajanduse tegevuskava. Puhtama ja konkurentsivõimelisema Euroopa nimel“ (COM(2020) 98 final).

([92]) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020) 380 final).

([93]) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Strateegia „Talust taldrikule“ õiglase, tervisliku ja keskkonnahoidliku toidusüsteemi edendamiseks“ (COM(2020) 381 final).

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (94) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kestlikkust toetav kemikaalistrateegia – Mürgivaba keskkonna suunas“ (COM(2020) 667 final). | (94) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kestlikkust toetav kemikaalistrateegia – Mürgivaba keskkonna suunas“ (COM(2020) 667 final). |
| (95) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „2020. aasta uue tööstusstrateegia ajakohastamine: ehitame üles tugevama ühtse turu, et Euroopa saaks taastuda“ (COM(2021) 350 final). | (95) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „2020. aasta uue tööstusstrateegia ajakohastamine: ehitame üles tugevama ühtse turu, et Euroopa saaks taastuda“ (COM(2021) 350 final). |
| (96) „Tööstus 5.0“: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/industrial-research-and-innovation/industry-50_en | (96) „Tööstus 5.0“: https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/industrial-research-and-innovation/industry-50_en |
| (97) https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/et/ | (97) https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/et/ |
| (98) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kaubanduspoliitika läbivaatamine – avatud, kestlik ja jõuline kaubanduspoliitika“ (COM(2021) 66 final). | (98) Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Kaubanduspoliitika läbivaatamine – avatud, kestlik ja jõuline kaubanduspoliitika“ (COM(2021) 66 final). |

**Muudatusettepanek 12**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 12**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (12) Käesolev direktiiv on kooskõlas ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskavaga aastateks 2020–2024 (99). Tegevuskava üheks prioriteediks on teha liidus rohkem ära selle nimel, et aktiivselt toetada ÜRO äritegevuse ja inimõiguste ***juhtpõhimõtete ja muude asjakohaste rahvusvaheliste suuniste (näiteks*** OECD ***suunised*** hargmaistele ettevõtetele***) ülemaailmset rakendamist***, sealhulgas edendades asjakohaseid hoolsuskohustuse standardeid. | (12) Käesolev direktiiv on kooskõlas ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskavaga aastateks 2020–2024 (99). Tegevuskava üheks prioriteediks on teha liidus rohkem ära selle nimel, et aktiivselt toetada ***seda, et kogu maailmas rakendataks oluliste suunistena*** ÜRO äritegevuse ja inimõiguste ***juhtpõhimõtteid ning*** OECD ***suuniseid*** hargmaistele ettevõtetele***, mida on selgitatud OECD hoolsuskohustuse suunistes vastutustundliku ettevõtluse kohta***, sealhulgas edendades asjakohaseid hoolsuskohustuse standardeid. |
| (99) Ühisteatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule „ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskava (2020–2024)“ (JOIN(2020) 5 final). | (99) Ühisteatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule „ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskava (2020–2024)“ (JOIN(2020) 5 final). |

**Muudatusettepanek 13**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 13**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (13) Euroopa Parlament kutsub oma 10. märtsi 2021. aasta resolutsioonis ([100]) komisjoni üles esitama ettepanekut liidu õigusnormide kohta, mis käsitleksid äriühingute ***hoolsuskohustust terviklikult***. Nõukogu 1. detsembri 2020. aasta järeldustes inimõiguste ja inimväärse töö kohta ülemaailmsetes tarneahelates ([101]) kutsutakse komisjoni üles esitama ettepanekut äriühingu kestlikku üldjuhtimist käsitleva liidu õigusraamistiku kohta, mis hõlmaks sektoriüleseid äriühingu hoolsuskohustusi ülemaailmsetes tarneahelates. Euroopa Parlamendi 2. detsembril 2020 vastu võetud algatusraportis äriühingu kestliku üldjuhtimise kohta peetakse vajalikuks ka juhtide ülesannete selgitamist. Ühisavalduses ELi 2022. aasta seadusandlike prioriteetide kohta ([102]) on Euroopa Parlament, Euroopa Liidu Nõukogu ja komisjon võtnud kohustuse liikuda inimeste hüvanguks toimiva majanduse suunas ning täiustada äriühingu kestliku üldjuhtimise õigusraamistikku. | (13) Euroopa Parlament kutsub oma 10. märtsi 2021. aasta resolutsioonis ([100]) komisjoni üles esitama ettepanekut liidu õigusnormide kohta, mis käsitleksid ***põhjalikke äriühingu hoolsuskohustusi, mis toovad endaga kaasa tagajärjed, kaasa arvatud tsiviilvastutuse nende*** äriühingute ***jaoks, kes hoolsuskohustuse täitmata jätmise tõttu kahju põhjustavad või sellele kaasa aitavad***. Nõukogu 1. detsembri 2020. aasta järeldustes inimõiguste ja inimväärse töö kohta ülemaailmsetes tarneahelates ([101]) kutsutakse komisjoni üles esitama ettepanekut äriühingu kestlikku üldjuhtimist käsitleva liidu õigusraamistiku kohta, mis hõlmaks sektoriüleseid äriühingu hoolsuskohustusi ülemaailmsetes tarneahelates. Euroopa Parlamendi 2. detsembril 2020 vastu võetud algatusraportis äriühingu kestliku üldjuhtimise kohta peetakse vajalikuks ka juhtide ülesannete selgitamist. Ühisavalduses ELi 2022. aasta seadusandlike prioriteetide kohta ([102]) on Euroopa Parlament, Euroopa Liidu Nõukogu ja komisjon võtnud kohustuse liikuda inimeste hüvanguks toimiva majanduse suunas ning täiustada äriühingu kestliku üldjuhtimise õigusraamistikku. |

([100]) Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2021. aasta resolutsioon soovitustega komisjonile äriühingu hoolsuskohustuse ja vastutuse kohta (2020/2129(INL)), P9_TA(2021)0073, kättesaadav aadressil https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0073_ET.html.

([101]) Nõukogu 1. detsembri 2020. aasta järeldused inimõiguste ja inimväärse töö kohta ülemaailmsetes tarneahelates (13512/20).

([102]) Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni ühisavaldus ELi 2022. aasta seadusandlike prioriteetide kohta, kättesaadav aadressil https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/joint_declaration_2022.pdf.

([100]) Euroopa Parlamendi 10. märtsi 2021. aasta resolutsioon soovitustega komisjonile äriühingu hoolsuskohustuse ja vastutuse kohta (2020/2129(INL)), P9_TA(2021)0073, kättesaadav aadressil https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0073_ET.html.

([101]) Nõukogu 1. detsembri 2020. aasta järeldused inimõiguste ja inimväärse töö kohta ülemaailmsetes tarneahelates (13512/20).

([102]) Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni ühisavaldus ELi 2022. aasta seadusandlike prioriteetide kohta, kättesaadav aadressil https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/joint_declaration_2022.pdf.

**Muudatusettepanek 14**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 14**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (14) Käesoleva direktiivi eesmärk on tagada, et ühtsel turul tegutsevad äriühingud aitaksid kaasa kestlikule arengule ning majanduse ja ühiskonna kestlikule üleminekule, tehes kindlaks, ennetades või leevendades, lõpetades või minimeerides võimalikku või tegelikku kahjulikku mõju, mida äriühingu enda tegevus, tütarettevõtjad või väärtusahelad võivad avaldada inimõigustele ja keskkonnale. | (14) Käesoleva direktiivi eesmärk on tagada, et ühtsel turul tegutsevad äriühingud aitaksid kaasa kestlikule arengule ning majanduse ja ühiskonna kestlikule üleminekule, ***austades inimõigusi ja keskkonda,*** tehes kindlaks, ennetades või leevendades, lõpetades***, heastades*** või minimeerides***, ning vajaduse korral prioriseerides,*** võimalikku või tegelikku kahjulikku mõju, mida äriühingu enda tegevus, tütarettevõtjad või väärtusahelad võivad avaldada inimõigustele ja keskkonnale***, ning tagades, et isikutel, keda kõnealuse kohustuse täitmata jätmine mõjutab, on juurdepääs õigusemõistmisele ja õiguskaitsevahenditele. Käesolev direktiiv ei tohiks piirata liikmesriikide vastutust austada ja kohustust kaitsta inimõigusi ja keskkonda vastavalt rahvusvahelisele õigusele.*** |

**Muudatusettepanek 15**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 15**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (15) Äriühingud peaksid võtma asjakohaseid meetmeid, et kehtestada ja rakendada hoolsuskohustust oma tegevuse, tütarettevõtjate ning ka ***väljakujunenud*** otseste ja kaudsete ärisuhete suhtes ***kogu väärtusahela ulatuses*** kooskõlas käesoleva direktiivi sätetega. Käesoleva direktiiviga ei tohiks sundida äriühinguid tagama, et kahjulikku mõju ei teki kunagi ega mingil tingimusel, või et see suudetakse alati lõpetada. Näiteks ärisuhetes, mille puhul kahjulik mõju tuleneb riigi sekkumisest, ei pruugi äriühing olla võimeline selliseid tulemusi saavutama. Seetõttu peaksid peamised käesoleva direktiiviga ettenähtud kohustused olema kohustused teha tulemuse saavutamiseks kõik mõistlikult võimalik. Äriühing peaks võtma asjakohaseid meetmeid, mille tulemusena võib põhjendatult eeldada kahjuliku mõju ennetamist või minimeerimist konkreetses olukorras. Arvesse tuleks võtta eripärasid, mis iseloomustavad äriühingu väärtusahelat, sektorit või geograafilist piirkonda, kus tema väärtusahela partnerid tegutsevad, äriühingu võimet mõjutada oma ***otseseid ja kaudseid*** ärisuhteid, ning seda, kas äriühing saaks oma mõjujõudu suurendada. | (15) Äriühingud peaksid võtma ***oma võimaluste piires*** asjakohaseid meetmeid, et kehtestada ja rakendada hoolsuskohustust oma tegevuse, tütarettevõtjate ***tegevuse*** ning ka otseste ja kaudsete ärisuhete suhtes ***oma väärtusahelates*** kooskõlas käesoleva direktiivi sätetega. Käesoleva direktiiviga ei tohiks sundida äriühinguid tagama, et kahjulikku mõju ei teki kunagi ega mingil tingimusel, või et see suudetakse alati lõpetada. Näiteks ärisuhetes, mille puhul kahjulik mõju tuleneb riigi sekkumisest, ei pruugi äriühing olla võimeline selliseid tulemusi saavutama. Seetõttu peaksid peamised käesoleva direktiiviga ettenähtud kohustused olema kohustused teha tulemuse saavutamiseks kõik mõistlikult võimalik. Äriühing peaks võtma asjakohaseid meetmeid, mille tulemusena võib põhjendatult eeldada kahjuliku mõju ennetamist või minimeerimist konkreetses olukorras ***ning mis on proportsionaalsed ja vastavad kahjuliku mõju raskusastmele ja tõenäosusele ning äriühingu suurusele, ressurssidele ja suutlikkusele***. Arvesse tuleks võtta eripärasid, mis iseloomustavad äriühingu väärtusahelat, sektorit või geograafilist piirkonda, kus tema väärtusahela partnerid tegutsevad, äriühingu võimet mõjutada oma ärisuhteid, ning seda, kas äriühing saaks oma mõjujõudu suurendada. |

**Muudatusettepanek 16**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 16**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (16) Käesoleva direktiiviga sätestatav hoolsuskohustuse protsess peaks hõlmama kuut etappi, mis on määratletud OECD hoolsuskohustuse suunistes vastutustundliku ettevõtluse kohta ning mis hõlmavad äriühingute hoolsuskohustuse meetmeid, mille abil kindlaks teha ja käsitleda kahjulikku mõju inimõigustele või keskkonnale. Need etapid on järgmised: 1) hoolsuskohustuse lõimimine tegevuspõhimõtetesse ja juhtimissüsteemidesse, 2) inimõigustele või keskkonnale avalduva kahjuliku mõju kindlaks tegemine ja hindamine, 3) inimõigustele või keskkonnale avalduva tegeliku või võimaliku kahjuliku mõju ennetamine, lõpetamine või minimeerimine, 4) meetmete tõhususe hindamine, 5) teavitamine, 6) parandusmeetmed. | (16) Käesoleva direktiiviga sätestatav hoolsuskohustuse protsess peaks hõlmama kuut etappi, mis on määratletud OECD hoolsuskohustuse suunistes vastutustundliku ettevõtluse kohta ning mis hõlmavad äriühingute hoolsuskohustuse meetmeid, mille abil kindlaks teha ja käsitleda kahjulikku mõju inimõigustele või keskkonnale. Need etapid on järgmised: 1) hoolsuskohustuse lõimimine tegevuspõhimõtetesse ja juhtimissüsteemidesse, 2) inimõigustele või keskkonnale avalduva kahjuliku mõju kindlaks tegemine ja hindamine, 3) inimõigustele või keskkonnale avalduva tegeliku või võimaliku kahjuliku mõju ennetamine, lõpetamine või minimeerimine, 4) meetmete tõhususe ***kontrollimine, jälgimine ja*** hindamine, 5) teavitamine, 6) parandusmeetmed. |

**Muudatusettepanek 17**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 17**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (17) Kahjulik mõju inimõigustele või keskkonnale võib avalduda äriühingu enda tegevuses, tema tütarettevõtjates, toodetes või väärtusahelates, eelkõige seoses tooraine hankimise, tootmise või toodete või jäätmete kõrvaldamisega. Selleks et hoolsuskohustus oleks piisavalt range, peaks see hõlmama inimõigustele ja keskkonnale avalduvat kahjulikku mõju, mis võib tekkida toote tootmise, ***kasutamise või kõrvaldamise*** või teenuste osutamise kogu olelusringi jooksul äriühingu enda tegevuse või tema tütarettevõtjate või väärtusahelate tasandil. | (17) Kahjulik mõju inimõigustele või keskkonnale võib avalduda äriühingu enda tegevuses, tema tütarettevõtjates, toodetes***, teenustes*** või väärtusahelates, eelkõige seoses tooraine hankimise, tootmise või toodete või jäätmete kõrvaldamisega. Selleks et hoolsuskohustus oleks piisavalt range, peaks see hõlmama inimõigustele ja keskkonnale avalduvat kahjulikku mõju, mis võib tekkida toote tootmise, ***müügi ja jäätmete käitlemise*** või teenuste osutamise kogu olelusringi jooksul äriühingu enda tegevuse või tema tütarettevõtjate või väärtusahelate tasandil. |

**Muudatusettepanek 18**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 17 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(17a) Ülemaailmseid väärtusahelaid, eelkõige kriitilise tähtsusega toorainete väärtusahelaid, mõjutab looduslike või inimtegevusest tingitud ohtude kahjulik mõju. Kriitilise tähtsusega väärtusahelatega seotud riskid on ilmsiks tulnud COVID-19 kriisi tõttu, samal ajal kui selliste šokkide sagedus ja mõju tulevikus tõenäoliselt suureneb, mis on inflatsiooni tõukejõuks ning toob kaasa makromajandusliku volatiilsuse suurenemise ning ebakindluse turul ja kaubavahetuses. Selle probleemiga tegelemiseks peaks EL algatama iga-aastase kogu liitu hõlmava hindamise, milles käsitletakse äriühingute vastupanuvõimet nende väärtusahelatega seotud ebasoodsate stsenaariumide suhtes ning millega kaardistataks ja hinnataks nende väärtusahela riske, sealhulgas välismõju ning sotsiaalseid, keskkonnaalaseid ja poliitilisi riske, ning pakutaks neile võimalikke lahendusi.*** |

**Muudatusettepanek 19**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 18**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (18) Väärtusahel peaks hõlmama tegevust, mis on seotud kauba tootmise või teenuste osutamisega äriühingu poolt, sealhulgas toote või teenuse arendamise ning toote ***kasutamise ja kasutuselt kõrvaldamisega***, samuti ***väljakujunenud*** ärisuhetega seotud tegevust. Selle alla peaks kuuluma ka ***tarneahela eelneva etapi otsesed ja kaudsed väljakujunenud ärisuhted***, mis on seotud ***äriühingu tegevuseks vajaliku*** tooraine, toodete või tooteosade kavandamise, kaevandamise, valmistamise, transpordi, ladustamise või tarnimisega, samuti ***järgneva tootmisetapi ärisuhted, sealhulgas väljakujunenud otsesed ja kaudsed ärisuhted, mille raames kasutatakse*** või ***võetakse vastu äriühingu tooteid, tooteosi*** või ***teenuseid kuni toote olelusringi lõpuni***, sealhulgas toote ***turustamisel jaemüüjatele, transpordil või ladustamisel, lammutamisel, ringlussevõtul, kompostimisel või prügilasse ladestamisel***. | (18) Väärtusahel peaks hõlmama tegevust, mis on seotud kauba tootmise***, turustamise ja müügiga*** või teenuste osutamisega äriühingu poolt, sealhulgas toote või teenuse arendamise ning toote ***jäätmete käitlemisega***, samuti ärisuhetega seotud tegevust. Selle alla peaks kuuluma ka ***äriühingu ärisuhetest tulenev tegevus***, mis on seotud tooraine, toodete või tooteosade kavandamise, kaevandamise, valmistamise, transpordi, ladustamise või tarnimisega, samuti ***kaupade müük või turustamine*** või ***teenuste osutamine*** või ***arendamine***, sealhulgas ***jäätmete käitlemine, transport ja ladustamine, välja arvatud*** toote ***jäätmete käitlemine individuaalsete tarbijate poolt***. |

**Muudatusettepanek 20**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 18 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(18a) Mõnes olukorras, kui tooteid müüakse või levitatakse ärisuhte kaudu, võivad olla vähenenud äriühingute võime mõju jälgida, et võtta mõistlikke meetmeid selle ennetamiseks või leevendamiseks. Sellistes olukordades on tegeliku ja võimaliku mõju kindlakstegemine ning ennetus- või leevendusmeetmete võtmine oluline enne esmast müüki või levitamist ja selle hetkel ning järel- või pidevas suhtluses oma äripartneritega, kui selline mõju on mõistlikult prognoositav või kui teavitamismenetluse kaudu teatatakse märkimisväärsest mõjust.*** |

**Muudatusettepanek 21**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 18 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(18b) Kui äriühing hangib ringlussevõetud materjali sisaldavaid tooteid, võib olla raske kontrollida teisese toorme päritolu. Sellises olukorras peaks äriühing võtma asjakohaseid meetmeid, et jälgida teiseseid tooraineid asjaomase tarnijani ja hinnata, kas materjali ringlussevõtmise tõendamiseks on olemas piisav teave.*** |

**Muudatusettepanek 22**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 19**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (19) ***Laenu, krediiti või muid*** finantsteenuseid pakkuvate reguleeritud finantsettevõtjate puhul peaks selliste teenuste ***osutamise väärtusahel piirduma selliseid teenuseid*** saavate klientide ja nende ***tütarettevõtjatega***, kelle tegevus on seotud asjaomase lepinguga. Kodumajapidamistest või füüsilistest isikutest kliente, kes ei tegutse kutse- või äritegevuses, ning väikeseid või keskmise suurusega ettevõtjaid ei tohiks käsitada väärtusahela osana. ***Samuti peaks sellest välja jääma sellise kliendi väärtusahelasse kuuluvate äriühingute või muude juriidiliste isikute tegevus.*** | (19) ***Väärtusahelas lepingu sõlmimisega seotud*** finantsteenuseid pakkuvate reguleeritud finantsettevõtjate puhul peaks selliste teenuste ***osutamine hõlmama neid otseselt*** saavate klientide ***tegevust*** ja nende ***tütarettevõtjaid***, kelle tegevus on seotud asjaomase lepinguga. ***Et vältida reguleeritud finantsettevõtja hoolsuskohustuse auditite kattumist, jäetakse sellise kliendi väärtusahelasse kuuluvate äriühingute või muude juriidiliste isikute tegevus käesoleva direktiivi kohaldamisalast välja, kui hoolsuskohustused on ELi õiguse kohaselt mujal sätestatud.*** Kodumajapidamistest või füüsilistest isikutest kliente, kes ei tegutse kutse- või äritegevuses, ning väikeseid või keskmise suurusega ettevõtjaid ei tohiks käsitada ***reguleeritud finantsettevõtjate*** väärtusahela osana. |

**Muudatusettepanek 23**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 19 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(19a) Reguleeritud finantsettevõtjad ja muud äriühingud peaksid kasutama ka muud teavet peale teabe, mis on saadud reitinguagentuuridelt, kestlikkuse reitinguagentuuridelt või võrdlusaluste halduritelt.*** |

**Muudatusettepanek 24**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 20**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| *(20)* ***Selleks et äriühingud saaksid nõuetekohaselt kindlaks teha oma väärtusahelas esinevat kahjulikku mõju ja kasutada asjakohaseid mõjutusvahendeid, peaksid hoolsuskohustused käesolevas direktiivis piirduma väljakujunenud ärisuhetega. Käesoleva direktiivi kohaldamisel peaks väljakujunenud ärisuhetena käsitama selliseid otseseid või kaudseid ärisuhteid, mis oma intensiivsuse ja kestuse tõttu on või eeldatavasti on püsivad ega moodusta väärtusahelast ainult tühist või kõrvalist osa. Seda, kas ärisuhet saab lugeda väljakujunenuks, tuleks hinnata korrapäraselt ja vähemalt iga 12 kuu järel. Kui äriühingu otsesed ärisuhted on väljakujunenud, tuleks kõiki seonduvaid kaudseid ärisuhteid selle ettevõtjaga samuti käsitada väljakujunenutena*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 25**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 21**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (21) Käesoleva direktiivi kohaselt peaksid hoolsuskohustust täitma ELi äriühingud, millel on keskmiselt üle ***500*** töötaja ja mille ülemaailmne netokäive viimasele majandusaastale eelnenud majandusaastal ületas ***150*** miljonit eurot***. Äriühingute suhtes***, mis ***ei vasta eespool toodud kriteeriumidele, kuid*** millel oli ***viimasele majandusaastale eelneval majandusaastal keskmiselt üle 250 töötaja*** ja ülemaailmne netokäive üle ***40*** miljoni euro ***ning mis tegutsevad ühes või mitmes suure mõjuga sektoris,*** tuleks ***hoolsuskohustust kohaldama hakata kaks aastat pärast käesoleva direktiivi ülevõtmisperioodi lõppu, et võimaldada pikemat kohanemisaega***. ***Proportsionaalse koormuse tagamiseks tuleks kõnealustes suure mõjuga sektorites tegutsevate äriühingute suhtes kohaldada hoolsuskohustust sihipärasemalt, keskendudes juhtudele, kus kahjulik mõju on ulatuslik.*** Kasutajaettevõtja töötajate arvu leidmisel tuleks arvesse võtta ka renditöötajaid, sealhulgas neid, keda on lähetatud direktiivi 96/71/EÜ (mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/957) ([103]) artikli 1 lõike 3 punkti c alusel. Direktiivi 96/71/EÜ (mida on muudetud direktiiviga (EL) 2018/957) artikli 1 lõike 3 punktide a ja b kohaselt lähetatud töötajaid tuleks arvesse võtta üksnes lähetava äriühingu töötajate arvu leidmisel. | (21) Käesoleva direktiivi kohaselt peaksid hoolsuskohustust täitma ELi äriühingud, millel on keskmiselt üle ***250*** töötaja ja mille ülemaailmne netokäive viimasele majandusaastale eelnenud majandusaastal ületas ***40*** miljonit eurot ***või äriühingud***, mis ***on sellise kontserni lõplikud emaettevõtjad***, millel oli ***viimasel majandusaastal, mille kohta on koostatud aruandeaasta finantsaruanded, 500 töötajat*** ja ***mille*** ülemaailmne netokäive ***oli*** üle ***150*** miljoni euro***. Künniste arvutamisel*** tuleks ***arvesse võtta töötajate arvu ja käivet äriühingu filiaalides, mis on muud äritegevuse kohad kui peakontor, mis on sellest juriidiliselt sõltuvad ja mida seetõttu käsitatakse vastavalt ELi ja riigisisestele õigusaktidele äriühingu osana***.Kasutajaettevõtja töötajate arvu leidmisel tuleks arvesse võtta ka renditöötajaid ***ja teisi ebatüüpilises töösuhtes olevaid töötajaid***, sealhulgas neid, keda on lähetatud direktiivi 96/71/EÜ (mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/957) ([103]) artikli 1 lõike 3 punkti c alusel. Direktiivi 96/71/EÜ (mida on muudetud direktiiviga (EL) 2018/957) artikli 1 lõike 3 punktide a ja b kohaselt lähetatud töötajaid tuleks arvesse võtta üksnes lähetava äriühingu töötajate arvu leidmisel. |

([103]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. juuni 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/957, millega muudetakse direktiivi 96/71/EÜ töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega (ELT L 173, 9.7.2018, lk 16).

**Muudatusettepanek 26**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 22**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (22) Selleks et kajastada inimõiguste ja keskkonnaküsimustega seotud rahvusvaheliste meetmete prioriteetseid valdkondi, peaks ***suure mõjuga*** sektorite ***liigitus käesoleva direktiivi kohaldamisel põhinema*** OECD ***olemasolevatel valdkondlikel*** hoolsuskohustuse ***suunistel. Käesoleva direktiivi kohaldamisel tuleks suure mõjuga sektoritena käsitada järgmisi***: tekstiilitootmine, nahatöötlemine ja nahktoodete (sealhulgas jalatsite) tootmine ning tekstiil-, rõiva- ja jalatsitoodete hulgimüük, põllumajandus, metsandus, kalandus (sealhulgas vesiviljelus), toiduainete tootmine ning põllumajandusliku tooraine, elusloomade, puidu, toidu ja jookide ***hulgimüük,*** maavarade (sealhulgas toornafta, maagaas, kivisüsi, pruunsüsi, metallid ja metallimaagid, samuti kõik muud mittemetalsed mineraalid ja karjäärides kaevandatavad tooted) kaevandamine, põhimetalltoodete, muude mittemetalsetest mineraalidest toodete ja ümbertöödeldud metalltoodete (v.a masinad ja seadmed) tootmine ning maavarade ja mineraalidest põhi- ja vahetoodete (sealhulgas metallide ja metallimaakide, ehitusmaterjalide, kütuste, kemikaalide ja muude vahetoodete) hulgimüük***. Finantssektori eripära tõttu, eelkõige seoses väärtusahela ja pakutavate teenustega, ei tohiks seda liigitada käesoleva direktiivi mõistes suure mõjuga sektoriks, isegi kui selle kohta on olemas valdkondlikud OECD suunised. Samal ajal tuleks ka selles sektoris tagada tegeliku ja võimaliku kahjuliku mõju laiem käsitlemine, laiendades kohaldamisala väga suurtele äriühingutele, kes on reguleeritud finantsettevõtjad, isegi kui nende õiguslik vorm ei sisalda piiratud vastutust***. | (22) Selleks et kajastada inimõiguste ja keskkonnaküsimustega seotud rahvusvaheliste meetmete prioriteetseid valdkondi, peaks ***komisjon töötama välja sektoripõhised suunised, sealhulgas järgmiste*** sektorite ***jaoks, lähtudes*** OECD ***olemasolevatest valdkondlikest*** hoolsuskohustuse ***suunistest***: tekstiilitootmine, ***rõivatootmine,*** nahatöötlemine ja nahktoodete (sealhulgas jalatsite) tootmine ning tekstiil-, rõiva- ja jalatsitoodete ***hulgi- ja jaemüük;*** põllumajandus, metsandus, kalandus (sealhulgas vesiviljelus), toiduainete tootmine***, toidu ja jookide turustamine ja reklaamimine*** ning põllumajandusliku tooraine, elusloomade, ***loomsete saaduste,*** puidu, toidu ja jookide hulgimüük***; energeetika,*** maavarade (sealhulgas toornafta, maagaas, kivisüsi, pruunsüsi, metallid ja metallimaagid, samuti kõik muud mittemetalsed mineraalid ja karjäärides kaevandatavad tooted) kaevandamine, ***transport ja käitlemine, olenemata nende kaevandamise kohast,*** põhimetalltoodete, muude mittemetalsetest mineraalidest toodete ja metalltoodete (v.a masinad ja seadmed) tootmine ning maavarade ja mineraalidest põhi- ja vahetoodete (sealhulgas metallide ja metallimaakide, ehitusmaterjalide, kütuste, kemikaalide ja muude vahetoodete) hulgimüük***, ehitus ja sellega seotud tegevus, finantsteenuste osutamine, investeerimisteenused ja -tegevus ning muud finantsteenused; ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia või sellega seotud teenuste tootmine, osutamine ja levitamine, sealhulgas riistvara, tarkvaralahendused, sealhulgas tehisintellekt, seire, näotuvastus, andmesalvestus või -töötlus, telekommunikatsiooniteenused, veebipõhised ja pilvepõhised teenused, sealhulgas sotsiaalmeedia ja -võrgustikud, sõnumivahetus, e-kaubandus, kättetoimetamine, liikuvus ja muud platvormiteenused***. |

**Muudatusettepanek 27**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 23**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (23) Selleks et täielikult saavutada käesoleva direktiivi eesmärke seoses äriühingute tegevusest***, tütarettevõtjatest või väärtusahelatest*** tuleneva kahjuliku mõjuga inimõigustele või keskkonnale, peaksid direktiivi kohaldamisalasse kuuluma ka kolmandate riikide äriühingud, kelle tegevuse ulatus ELis on märkimisväärne. Täpsemalt tuleks ***kaks aastat pärast käesoleva*** direktiivi ***ülevõtmisperioodi lõppu hakata seda kohaldama*** selliste kolmandate riikide äriühingute suhtes, mille netokäive liidus oli viimasele majandusaastale eelnenud majandusaastal vähemalt ***150*** miljonit eurot või mille netokäive ***ühes või mitmes suure mõjuga sektoris*** oli ***viimasele majandusaastale eelnenud majandusaastal suurem kui*** 40 miljonit eurot***, kuid väiksem kui 150 miljonit eurot***. | (23) Selleks et täielikult saavutada käesoleva direktiivi eesmärke seoses äriühingute ***ning nende tütarettevõtjate ja väärtusahelate*** tegevusest tuleneva kahjuliku mõjuga inimõigustele või keskkonnale, peaksid direktiivi kohaldamisalasse kuuluma ka kolmandate riikide äriühingud, kelle tegevuse ulatus ELis on märkimisväärne. Täpsemalt tuleks direktiivi ***kohaldada*** selliste kolmandate riikide äriühingute suhtes, mille netokäive liidus oli viimasele majandusaastale eelnenud majandusaastal vähemalt ***40*** miljonit eurot või ***äriühingute suhtes, mis on sellise kontserni lõplikud emaettevõtjad, millel oli viimasel majandusaastal, mille kohta on koostatud aruandeaasta finantsaruanded, 500 töötajat ja*** mille ***ülemaailmne*** netokäive oli ***üle 150 miljoni euro, millest vähemalt*** 40 miljonit eurot ***tekkis liidus***. ***Netokäibe arvutamisel tuleks arvesse võtta ka selliste kolmandatest isikutest äriühingute käivet, millega äriühing ja/või tema tütarettevõtjad on sõlminud liidus vertikaalse kokkuleppe vastutasuks litsentsitasude maksmise eest.*** |

**Muudatusettepanek 28**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 25**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (25) Selleks et mõtestatult kaasa aidata kestlikule üleminekule, tuleks käesoleva direktiivi alusel rakendada hoolsuskohustust ka kahjuliku mõju suhtes, mida avaldab kaitstava isiku inimõigustele ***mõnes*** käesoleva direktiivi lisas loetletud ***rahvusvahelises konventsioonis sätestatud õiguse või keelu rikkumine***. Inimõiguste igakülgseks hõlmamiseks tuleks kõnealuses lisas konkreetselt loetlemata ***keelu või õiguse rikkumine***, mis otseselt kahjustab nende ***konventsioonidega*** kaitstud õigushüve, samuti lugeda käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvaks kahjulikuks mõjuks inimõigustele, tingimusel et asjaomane äriühing oleks saanud mõistlikult kindlaks teha sellise kahjustamise ohu ja võtta asjakohaseid meetmeid, et täita käesolevast direktiivist tulenevaid hoolsuskohustusi, võttes arvesse oma tegevuse kõiki asjakohaseid asjaolusid, nagu sektor ja tegevuse taust. Peale selle tuleks hoolsuskohustust kohaldada ka kahjuliku keskkonnamõju suhtes, mis tuleneb käesoleva direktiivi lisas loetletud ***rahvusvahelises keskkonnakonventsioonis sätestatud*** keelu või kohustuse rikkumisest. | (25) Selleks et mõtestatult kaasa aidata kestlikule üleminekule, tuleks käesoleva direktiivi alusel rakendada hoolsuskohustust ka kahjuliku mõju suhtes, mida avaldab kaitstava isiku inimõigustele ***mis tahes tegevus, mille tõttu kaob või väheneb üksikisiku või rühma võimalus oma õigusi kasutada ja olla kaitstud keeldudega, mis on sätestatud*** käesoleva direktiivi lisas loetletud ***rahvusvahelistes konventsioonides ja õigusaktides ning neile järgnenud kohtupraktikas ja nende konventsioonide järelevalveorganite töös, mis hõlmab ametiühingute, töötajate ja sotsiaalõigusi***. Inimõiguste igakülgseks hõlmamiseks tuleks kõnealuses lisas konkreetselt loetlemata ***õigusele avalduv kahjulik mõju***, mis otseselt kahjustab nende ***konventsioonide ja õigusaktidega*** kaitstud õigushüve, samuti lugeda käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvaks kahjulikuks mõjuks inimõigustele, tingimusel et asjaomane äriühing oleks saanud mõistlikult kindlaks teha sellise kahjustamise ohu ja võtta asjakohaseid meetmeid, et täita käesolevast direktiivist tulenevaid hoolsuskohustusi, võttes arvesse oma tegevuse kõiki asjakohaseid asjaolusid, nagu sektor ja tegevuse taust. Peale selle tuleks hoolsuskohustust kohaldada ka kahjuliku keskkonnamõju suhtes, mis tuleneb ***mõne*** käesoleva direktiivi lisas loetletud keelu või kohustuse rikkumisest. |

**Muudatusettepanek 29**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 25 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(25a) Käesoleva direktiiviga tuleks ette näha erimeetmed riigi toetatud kahjuliku süsteemse mõju korral, mis tuleneb tegevusest, poliitikast, eeskirjadest või institutsionaliseeritud tavadest, mille on otsustanud, rakendanud ja jõustanud riigi või kohalikud ametiasutused või mida viiakse ellu nende aktiivsel toetusel.*** |

**Muudatusettepanek 30**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 25 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(25b) Äriühingud peaksid kasutama oma mõju ka selleks, et aidata tagada väärtusahelates piisav elatustase. Selle all mõistetakse töötajate puhul äraelamist võimaldavat töötasu ning füüsilisest isikust ettevõtjate ja väikepõllumajandustootjate puhul äraelamist võimaldavat sissetulekut, mida nad teenivad oma töö ja toodangu pealt ja mis peab katma nende ja nende perekonna vajadused.*** |

**Muudatusettepanek 31**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 25 c (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(25c) Käesolevas direktiivis tunnistatakse Maailma Terviseorganisatsiooni poolt tunnustatud terviseühtsuse põhimõtet kui integreeritud ja ühendavat lähenemisviisi, mille eesmärk on kestlikult tasakaalustada ja optimeerida inimeste, loomade ja ökosüsteemide tervist. Terviseühtsuse põhimõtte puhul tunnistatakse, et inimeste, kodu- ja metsloomade, taimede ja laiema keskkonna, sealhulgas ökosüsteemide tervis on omavahel tihedalt seotud ja üksteisest sõltuv. Seepärast on asjakohane sätestada, et keskkonnaalane hoolsuskohustus peaks hõlmama keskkonnaseisundi sellise halvenemise vältimist, millel on kahjulik tervisemõju, nagu epideemiad, ning austama õigust puhtale, tervislikule ja kestlikule keskkonnale. Seoses G7 võetud kohustusega tunnistada antimikroobikumiresistentsuse kiiret kasvu kogu maailmas, on vaja edendada antibiootikumide mõistlikku ja vastutustundlikku kasutamist inim- ja veterinaarravimites.*** |

**Muudatusettepanek 32**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 25 d (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(25d) Kahjulikud mõjud inimõigustele ja keskkonnale võivad olla omavahel põimunud või neid võivad toetada sellised tegurid nagu korruptsioon ja altkäemaksu andmine ja/või võtmine, mistõttu need on lisatud OECD suunistesse hargmaistele ettevõtetele. Seetõttu võib olla vajalik, et äriühingud võtaksid neid tegureid inimõiguste- ja keskkonnaalase hoolsuskohustuse täitmisel arvesse.*** |

**Muudatusettepanek 33**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 26**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (26) Äriühingute käsutuses ***on*** suunised, mis näitavad, kuidas nende tegevus võib mõjutada inimõigusi ja milline ettevõtluskäitumine on rahvusvaheliselt tunnustatud inimõiguste kaitsmise eesmärgil keelatud. Sellised suunised sisalduvad näiteks ÜRO aruandlusraamistiku juhtpõhimõtetes ([104]) ja ÜRO juhtpõhimõtete tõlgendamisjuhendis ([105]). Lähtudes asjakohastest rahvusvahelistest suunistest ja standarditest, peaks komisjonil olema võimalik välja anda täiendavaid juhendeid, mida äriühingud saaksid kasutada praktilise töövahendina. | (26) Äriühingute käsutuses ***peaksid olema*** suunised, mis näitavad, kuidas nende tegevus võib mõjutada inimõigusi ja milline ettevõtluskäitumine on rahvusvaheliselt tunnustatud inimõiguste kaitsmise eesmärgil keelatud. Sellised suunised sisalduvad näiteks ÜRO aruandlusraamistiku juhtpõhimõtetes ([104]) ja ÜRO juhtpõhimõtete tõlgendamisjuhendis ([105]) ***ning need tuleks teha äriühingutele kergesti kättesaadavaks***. Lähtudes asjakohastest rahvusvahelistest suunistest ja standarditest, peaks komisjonil olema ***seetõttu*** võimalik välja anda täiendavaid juhendeid, mida äriühingud saaksid kasutada praktilise töövahendina. |
| ([104]) https://www.ungpreporting.org/wp-content/uploads/UNGPReportingFramework_withguidance2017.pdf.<br>([105]) ***https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Business/RtRInterpretativeGuide.pdf.https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Business/RtRInterpretativeGuide.pdf.*** | ([104]) https://www.ungpreporting.org/wp-content/uploads/UNGPReportingFramework_withguidance2017.pdf.<br>([105]) ***https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Business/RtRInterpretativeGuide.pdf.*** |

**Muudatusettepanek 34**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 27**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (27) Selleks et asjakohaselt täita inimõiguste- ja keskkonnaalast hoolsuskohustust oma tegevuse, tütarettevõtjate ja väärtusahelate suhtes, peaksid käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvad äriühingud lõimima hoolsuskohustuse oma tegevuspõhimõtetesse, kindlaks tegema, ära hoidma ***või*** leevendama või lõpetama ***või minimeerima*** võimaliku või tegeliku kahjuliku mõju inimõigustele ja keskkonnale, kehtestama kaebuste esitamise ***korra ja seda rakendama***, jälgima ***võetud meetmete tõhusust*** kooskõlas käesolevas direktiivis sätestatud nõuetega ***ning*** teavitama avalikkust hoolsuskohustuse täitmisest. Selleks et tagada äriühingute jaoks selgus, tuleks käesolevas direktiivis selgelt eristada võimaliku kahjuliku mõju ennetamise ja leevendamise meetmeid tegeliku kahjuliku mõju lõpetamise või (kui lõpetamine ei ole võimalik) minimeerimise meetmetest. | (27) Selleks et asjakohaselt täita inimõiguste- ja keskkonnaalast hoolsuskohustust oma tegevuse, tütarettevõtjate ja väärtusahelate suhtes, peaksid käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvad äriühingud lõimima hoolsuskohustuse oma tegevuspõhimõtetesse, kindlaks tegema, ***vajaduse korral prioriseerima,*** ära hoidma, leevendama***, heastama*** või lõpetama võimaliku või tegeliku kahjuliku mõju inimõigustele ja keskkonnale ***ning minimeerima selle ulatust***, kehtestama ***teavitamise ja kohtuvälise*** kaebuste esitamise ***mehhanismi või selles osalema***, jälgima ***ja kontrollima*** kooskõlas käesolevas direktiivis sätestatud nõuetega ***võetud meetmete tulemuslikkust,*** teavitama avalikkust hoolsuskohustuse täitmisest ***ning tegema kogu selle protsessi vältel koostööd mõjutatud sidusrühmadega***. Selleks et tagada äriühingute jaoks selgus, tuleks käesolevas direktiivis selgelt eristada võimaliku kahjuliku mõju ennetamise ja leevendamise meetmeid tegeliku kahjuliku mõju lõpetamise või (kui lõpetamine ei ole võimalik) ***selle ulatuse*** minimeerimise meetmetest. |

**Muudatusettepanek 35**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 28**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (28) Selleks et hoolsuskohustus saaks äriühingute ettevõtluspoliitika lahutamatuks osaks, peaksid äriühingud kooskõlas asjakohase rahvusvahelise raamistikuga lõimima selle oma ***kõikidesse*** ettevõtlusstrateegiatesse ning kehtestama ka hoolsuskohustuse kohaldamise põhimõtted. Hoolsuskohustuse põhimõtted peaksid sisaldama äriühingu lähenemisviisi kirjeldust, ***sealhulgas pikas perspektiivis,*** käitumisjuhendit, milles ***kirjeldatakse eeskirju*** ja ***põhimõtteid***, mida ***äriühingu töötajad ja tütarettevõtjad peavad järgima***; hoolsuskohustuse rakendamiseks kehtestatud protsesside kirjeldust, sealhulgas meetmeid, mida on võetud selleks, et ***kontrollida käitumisjuhendi järgimist ja laiendada selle kohaldamist väljakujunenud ärisuhetele***. Käitumisjuhendit tuleks kohaldada äriühingu kõigi asjaomaste ülesannete ja toimingute, sealhulgas ***hanke-*** ja ostuotsuste suhtes. Samuti peaksid äriühingud oma hoolsuskohustuse põhimõtteid ***kord aastas*** ajakohastama. | (28) Selleks et hoolsuskohustus saaks äriühingute ettevõtluspoliitika lahutamatuks osaks, peaksid äriühingud kooskõlas asjakohase rahvusvahelise raamistikuga lõimima selle oma ***asjakohastesse*** ettevõtlusstrateegiatesse ***kõikidel tegevustasanditel*** ning kehtestama ka hoolsuskohustuse kohaldamise põhimõtted***, mis sisaldavad lühiajalisi, keskmise pikkusega ja pikaajalisi meetmeid ning eesmärke***. Hoolsuskohustuse põhimõtted peaksid sisaldama äriühingu lähenemisviisi kirjeldust, käitumisjuhendit, milles ***määratletakse eeskirjad, põhimõtted*** ja ***meetmed***, mida ***tuleb järgida ja rakendada, kui see on asjakohane, kogu äriühingus ja tema tütarettevõtjate juures kogu äritegevuse käigus***; ***kooskõlas artiklitega 7 ja 8 väärtusahelas*** hoolsuskohustuse rakendamiseks kehtestatud protsesside ***ja võetud asjakohaste meetmete*** kirjeldust, sealhulgas ***asjakohaseid*** meetmeid, mida on võetud ***hoolsuskohustuse lõimimiseks oma ärimudelisse ja tööhõive- ja ostutavadesse üksuste suhtes, millega äriühingul on ärisuhe, meetmeid, mis on võetud hoolsuskohustuse täitmise järelevalveks ja kontrollimiseks ning asjakohaseid poliitikapõhimõtteid*** selleks, et ***vältida hoolsuskohustuse protsessi kulude ülekandmist nõrgemal positsioonil olevatele äripartneritele***. Käitumisjuhendit tuleks kohaldada äriühingu kõigi asjaomaste ülesannete ja toimingute, sealhulgas ***hinnakujundustavade*** ja ostuotsuste suhtes***, näiteks seoses kauplemise ja hangetega***. Samuti peaksid äriühingud oma hoolsuskohustuse põhimõtteid ajakohastama***, kui toimuvad olulised muutused***. |

**Muudatusettepanek 36**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 28 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(28a) Emaettevõtjatel peaks olema võimalik võtta meetmeid, mis võivad aidata kaasa oma tütarettevõtjate hoolsuskohustuse täitmisele, kui tütarettevõtja esitab oma emaettevõtjale kogu asjakohase ja vajaliku teabe ning teeb temaga koostööd, järgib oma emaettevõtja hoolsuskohustuse põhimõtteid, emaettevõtja kohandab vastavalt oma hoolsuskohustuse põhimõtteid, et tagada artikli 5 lõikes 1 sätestatud kohustuste täitmine tütarettevõtja suhtes, tütarettevõtja integreerib hoolsuskohustuse kõikidesse põhimõtetesse ja riskijuhtimissüsteemidesse kooskõlas artikliga 5, vajaduse korral võtab tütarettevõtja jätkuvalt asjakohaseid meetmeid kooskõlas artiklitega 7 ja 8 ning jätkab artiklites 8a, 8b ja 8d sätestatud kohustuste täitmist, kui emaettevõtja teeb tütarettevõtja nimel konkreetseid toiminguid ning kui nii emaettevõtja kui ka tütarettevõtja teavitavad sellest selgelt ja läbipaistvalt asjaomaseid sidusrühmi ja avalikkust, ning tütarettevõtja integreerib kliimaküsimused oma poliitikasse ja riskijuhtimissüsteemidesse kooskõlas artikliga 15. Tütarettevõtjate vastutusele võtmiseks peaks käesoleva direktiivi artiklis 22 sätestatud vastutus jääma üksuse tasandile, ilma et see piiraks liikmesriikide solidaarvastutust käsitlevate õigusaktide kohaldamist.*** |

**Muudatusettepanek 37**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 28 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(28b) Konflikti- ja riskipiirkondades on äriühingutel suurem risk olla kaasatud rasketesse inimõiguste rikkumistesse. Nendes piirkondades peaksid äriühingud seetõttu rakendama tugevdatud, konfliktitundlikku hoolsuskohustust, et tegeleda nende suuremate riskidega ja tagada, et nad ei soodustaks, rahastaks, süvendaks ega mõjutaks konflikti muul viisil negatiivselt ega aitaks kaasa rahvusvahelise inimõigustealase õiguse või rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumisele konflikti- või riskipiirkondades. Tugevdatud hoolsuskohustus hõlmab tavapärase hoolsuskohustuse täiendamist põhjaliku konfliktianalüüsiga, mis põhineb sisulisel ja konfliktitundlikul sidusrühmade kaasamisel ning mille eesmärk on tagada arusaamine konflikti algpõhjustest, käivitajatest ja osapooltest ning äriühingu äritegevuse mõjust konfliktile. Relvastatud konflikti ja/või sõjalise okupatsiooni olukorras peaksid äriühingud järgima rahvusvahelises humanitaarõiguses ja rahvusvahelises kriminaalõiguses määratletud kohustusi ja standardeid. Äriühingud peaksid järgima asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide, sealhulgas Rahvusvahelise Punase Risti Komitee ja ÜRO Arenguprogrammi suuniseid.*** |

**Muudatusettepanek 38**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 28 c (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(28c) Viise, kuidas äriühing võib kahjulikus mõjus osaleda, on erinevaid. Äriühing võib põhjustada kahjuliku mõju, kui tema enda tegevusest üksi piisab kahjuliku mõju tekitamiseks. Äriühing võib kahjuliku mõju tekkimisele kaasa aidata, kui tema enda tegevus koos teiste üksuste tegevusega põhjustab teatavat mõju või äriühingu tegevus põhjustab, hõlbustab või ajendab kahjuliku mõju põhjustamist teise üksuse poolt. Kaasaaitamine peab olema oluline, st hõlmatud ei ole väiksem ega vähetähtis kaasaaitamine. Kaasaaitamise olulise iseloomu hindamiseks ja otsustamaks, millal võib äriühingu tegevus olla põhjustanud, hõlbustanud või ajendanud kahjuliku mõju põhjustamist teise üksuse poolt, tuleb arvestada mitut tegurit. Arvesse võib võtta mitut tegurit, sealhulgas mil määral äriühing võib õhutada või ajendada teise üksuse kahjulikku mõju, st mil määral tegevus suurendas mõju avaldumise ohtu, mil määral äriühing oleks võinud või pidanud kahjulikust mõjust või sellise mõju võimalikkusest teadlik olema, st ettenähtavuse määra, ning mil määral äriühingu tegevus tegelikult leevendas kahjulikku mõju või vähendas sellise mõju avaldumise ohtu. Ainuüksi ärisuhe või tegevus, mis loob üldised tingimused, mille korral kahjulik mõju võib avalduda, ei peaks kujutama endast kaasaaitavat suhet. Kõnealune tegevus peaks kahjuliku mõju ohtu märkimisväärselt suurendama. Lõpuks võib äriühing olla mõjuga otseselt seotud, kui kahjuliku mõju ja äriühingu toodete, teenuste või tegevuse vahel on seos mõne muu ärisuhte kaudu ja kui äriühing ei ole mõju põhjustanud ega selle tekkimisele kaasa aidanud. Otsest seost ei määratle otsene ärisuhe. Otsene seos ei peaks tähendama ka seda, et vastutus läheb kahjulikku mõju põhjustavalt ärisuhtelt üle äriühingule, millega tal on seos.*** |

**Muudatusettepanek 39**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 29**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (29) Hoolsuskohustuse täitmiseks peavad äriühingud võtma asjakohaseid meetmeid, et oma tegevuse kahjulikku mõju kindlaks teha, ennetada või lõpetada. „***Asjakohast meedet***“ tuleks mõista ***meetmena***, mis ***võimaldab*** saavutada hoolsuskohustuse eesmärgid***, vastab*** kahjuliku mõju ***raskusastmele*** ja ***tõenäosusele*** ning on ***äriühingule mõistlikult kättesaadav***, võttes arvesse konkreetseid asjaolusid, sealhulgas ***neid, mis iseloomustavad kõnealust majandussektorit ja konkreetset ärisuhet ning äriühingu võimet seda mõjutada, samuti vajadust seada meetmeid tähtsuse järjekord***a. ***Sellisel taustal ja kooskõlas rahvusvaheliste raamistikega peaks äriühingu võime ärisuhet mõjutada ühelt poolt tähendama tema võimet veenda ärisuhte pooli võtma meetmeid kahjuliku mõju lõpetamiseks või ennetamiseks (näiteks omandiõiguse või tegeliku kontrolli, turuvõimu või eelvalikunõuete kehtestamise kaudu või sidudes ettevõtlusstiimulid inimõiguste järgimise või keskkonnanõuete täitmisega vms) ning teiselt poolt tema mõju ulatust või mõjutusvahendeid, mida äriühing saaks mõistlikult kasutada, tehes näiteks koostööd asjaomase äripartneriga või suheldes mõne teise äriühinguga, kes on negatiivse mõjuga seotud ärisuhte poole otsene äripartner.*** | (29) Hoolsuskohustuse täitmiseks peavad äriühingud võtma asjakohaseid meetmeid, et oma tegevuse kahjulikku mõju***, mille nad on põhjustanud, millele nad on kaasa aidanud või millega nad on otseselt seotud,*** kindlaks teha, ennetada või lõpetada. „***Asjakohaseid meetmeid***“ tuleks mõista ***meetmetena***, mis ***võimaldavad*** saavutada hoolsuskohustuse eesmärgid ***ja käsitleda tulemuslikult artikli 6 kohaselt kindlaks tehtud kahjulikku mõju viisil, mis on proportsionaalne ja vastavuses*** kahjuliku mõju ***raskusastme*** ja ***tõenäosusega*** ning on ***proportsionaalne ja vastavuses äriühingu suuruse, ressursside ja suutlikkusega***, võttes arvesse konkreetseid asjaolusid, sealhulgas ***kahjuliku mõju laadi, majandussektori spetsiifikat, äriühingu konkreetse tegevuse, toote ja teenuse ning konkreetse ärisuhte olemust***. ***Juhtudel, kus äriühing on põhjustanud või võib olla põhjustanud mõju, tuleks artiklite 7 ja 8 kohaldamisel käsitada asjakohaseid meetmeid meetmetena, mille eesmärk on ennetada või leevendada mõju või heastada mõju põhjustatud kahju. Juhtudel, kus äriühing on aidanud kaasa või võib olla aidanud kaasa mõju tekkimisele, tuleks artiklite 7 ja 8 kohaldamisel käsitada asjakohaseid meetmeid meetmetena, mille eesmärk on ennetada või leevendada mõjule kaasaaitamist, kasutades või suurendades äriühingu mõjuvõimu teiste vastutavate isikute suhtes, et mõju ennetada või leevendada, ja panustades oma kaasaaitamise ulatuses mõju põhjustatud kahju heastamisse. Juhtudel, kus äriühingu tegevus, tooted või teenused on või võivad olla suhete tõttu teiste üksustega mõjuga otseselt seotud, tuleks artiklite 7 ja 8 kohaldamisel käsitada asjakohaseid meetmeid meetmetena, mille eesmärk on kasutada või suurendada äriühingu mõjuvõimu vastutavate isikute suhtes, et mõju ennetada või leevendada, ning kaaluda oma mõjuvõimu kasutamist vastutavate isikute suhtes, et võimaldada mõju põhjustatud kahju heastamist.*** |

**Muudatusettepanek 40**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 30**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (30) Käesolevas direktiivis sätestatud hoolsuskohustuste kohaselt peaks äriühing kindlaks tegema oma tegevuse tegeliku või võimaliku kahjuliku mõju inimõigustele ja keskkonnale. Kahjuliku mõju igakülgseks kindlakstegemiseks on vaja nii kvantitatiivset kui ka kvalitatiivset teavet. Näiteks kahjuliku keskkonnamõju puhul peaks äriühing koguma teavet algse olukorra kohta oma suurema riskiga tegevuskohtades või väärtusahelatesse kuuluvates rajatistes. Kahjuliku mõju kindlakstegemine peaks sisaldama inimõiguste ja keskkonna olukorra hindamist ***dünaamiliselt ja korrapäraste ajavahemike järel:*** enne uue tegevuse või ärisuhte alustamist, olulise otsuse tegemist või tegevuse muutmist, tegevuskeskkonna muutustele reageerides või neid ennetades ***ning korrapäraselt vähemalt iga 12 kuu järel kogu tegevuse või ärisuhte kestuse jooksul***. Reguleeritud finantsettevõtjad, kes pakuvad ***laenu, krediiti või muid*** finantsteenuseid, peaksid ***kahjulikku*** mõju kindlaks tegema ***ainult*** lepingu sõlmimisel. Kahjuliku mõju kindlakstegemisel peaksid äriühingud välja selgitama ja hindama ka äripartneri ärimudeli ja strateegiate, sealhulgas ***kauplemis-, hanke- ja hinnakujundustavade*** mõju. ***Kui äriühing ei saa kõiki kahjulikke mõjusid samal ajal ennetada, lõpetada või minimeerida, peaks tal olema võimalik oma meetmeid tähtsuse järjekorda seada, tingimusel et ta võtab konkreetseid asjaolusid arvestades äriühingu jaoks mõistlikult kättesaadavad meetmed.*** | (30) Käesolevas direktiivis sätestatud hoolsuskohustuste kohaselt peaks äriühing kindlaks tegema oma tegevuse tegeliku või võimaliku kahjuliku mõju inimõigustele ja keskkonnale ***ja seda hindama***. Kahjuliku mõju igakülgseks kindlakstegemiseks ***ja hindamiseks*** on vaja ***sidusrühmade sisulist kaasamist ning*** nii kvantitatiivset kui ka kvalitatiivset teavet. Näiteks kahjuliku keskkonnamõju puhul peaks äriühing koguma teavet algse olukorra kohta oma suurema riskiga tegevuskohtades või väärtusahelatesse kuuluvates rajatistes. Kahjuliku mõju kindlakstegemine ***ja hindamine*** peaks sisaldama inimõiguste ja keskkonna olukorra ***dünaamilist ja pidevat*** hindamist ***sealhulgas*** enne uue tegevuse või ärisuhte alustamist, olulise otsuse tegemist või tegevuse muutmist, tegevuskeskkonna muutustele reageerides või neid ennetades. Reguleeritud finantsettevõtjad, kes pakuvad finantsteenuseid, peaksid ***kahjuliku*** mõju kindlaks tegema lepingu sõlmimisel ***ning enne järgnevaid finantstehinguid, ning juhul, kui neid on teavitatud võimalikest riskidest artiklis 9 sätestatud menetluste kaudu, teenuse osutamise ajal***. Kahjuliku mõju kindlakstegemisel ***ja hindamisel*** peaksid äriühingud välja selgitama ja hindama ka äripartneri ärimudeli ja strateegiate, sealhulgas ***ostutavade*** mõju. |

**Muudatusettepanek 41**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 30 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(30a) Kui äriühing ei suuda kõiki kindlakstehtud ja hinnatud kahjulikke mõjusid samal ajal ennetada, lõpetada või leevendada, peaks tal olema lubatud prioriseerida järjekorda, milles ta asjakohaseid meetmeid võtab, lähtudes kahjuliku mõju tõsidusest ja tõenäosusest ning võttes arvesse riskitegureid, töötades välja prioriseerimisstrateegia, rakendades seda ja vaadates selle korrapäraselt läbi. Kooskõlas asjaomase rahvusvahelise raamistikuga tuleks kahjuliku mõju tõsidust hinnata selle taseme, ulatuse ja korvamatuse põhjal, võttes arvesse kahjuliku mõju raskusastet, sealhulgas mõjutatud või tulevikus mõjutatavate isikute arvu, keskkonna kahjustamise või võimaliku kahjustamise või muul viisil mõjutamise ulatust, kahjuliku mõju pöördumatust ja piiranguid suutlikkusele taastada mõjutatud isikute või keskkonna olukord, mis on samaväärne nende olukorraga enne mõju avaldumist. Kui kõige tõsisemate ja kahjulikumate mõjudega on tegeletud, peaks äriühing käsitlema vähem tõsiseid ja vähem tõenäolisi kahjulikke mõjusid.*** |

**Muudatusettepanek 42**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 30 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(30b) Äriühingud peaksid prioriseerima mõjusid nende tõsiduse ja tõenäosuse alusel. Mõjuvõimu suurus, mida äriühing ärisuhte üle omab, ei ole tema prioriseerimisotsuste või -protsesside puhul oluline. Mõjuvõimu suurus võib siiski mõjutada asjakohaseid meetmeid, mida äriühing otsustab võtta, et tulemuslikult leevendada ja/või ennetada äripartneritega seotud mõju.*** |

**Muudatusettepanek 43**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 31**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***(31) Selleks et vältida põhjendamatut koormust käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvates suure mõjuga sektorites tegutsevatele väiksematele äriühingutele, peaks neil olema kohustus tegelikku või võimalikku kahjulikku mõju kindlaks teha üksnes juhul, kui see on ulatuslik ja puudutab asjaomast sektorit.*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 44**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 32**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (32) Kooskõlas rahvusvaheliste standarditega tuleks nii kahjuliku mõju ennetamisel ja leevendamisel kui ka lõpetamisel ja minimeerimisel arvesse võtta kahju kannatanud isikute huve. Selleks et võimaldada äriühingul väärtusahela äripartneriga suhtlemist jätkata, selle asemel et ärisuhe lõpetada (suhted katkestada) ja sellega võimalikku kahjulikku mõju koguni suurendada, tuleks käesoleva direktiiviga tagada, et suhete katkestamist kasutataks viimase abinõuna – see on kooskõlas ***ka*** liidu täisleppimatuse poliitikaga lapstööjõu kasutamise suhtes. Ärisuhte lõpetamine lapstööjõu kasutamiselt tabatud äripartneriga võib viia lapse inimõiguste veelgi ulatuslikuma rikkumiseni. Seetõttu tuleks seda arvesse võtta asjakohaste meetmete üle otsustamisel. | (32) Kooskõlas rahvusvaheliste standarditega tuleks nii kahjuliku mõju ennetamisel ja leevendamisel kui ka lõpetamisel ja minimeerimisel arvesse võtta kahju kannatanud isikute huve. Selleks et võimaldada äriühingul väärtusahela äripartneriga suhtlemist jätkata, selle asemel et ärisuhe lõpetada (suhted katkestada) ja sellega võimalikku kahjulikku mõju koguni suurendada, tuleks käesoleva direktiiviga tagada, et suhete katkestamist kasutataks viimase abinõuna, see on kooskõlas liidu täisleppimatuse poliitikaga lapstööjõu kasutamise suhtes***, liidu lapse õiguste strateegiaga ning ÜRO välja kuulutatud eesmärgiga kaotada lapstööjõu kasutamine kogu maailmas täielikult 2025. aastaks***. Ärisuhte lõpetamine lapstööjõu kasutamiselt tabatud äripartneriga võib viia lapse inimõiguste veelgi ulatuslikuma rikkumiseni. ***Samamoodi võivad ebakindlates töötingimustes töötavad naised seista silmitsi inimõigustele avalduva tõsisema kahjuliku mõjuga, mis suurendab nende haavatavust.*** Seetõttu tuleks seda arvesse võtta asjakohaste meetmete üle otsustamisel ***ning suhete katkestamist tuleks vältida juhul, kui suhete katkestamise mõju oleks suurem kui kahjulik mõju, mida äriühing püüab ennetada või leevendada. Riigi kehtestatud sunniviisilise töö olukordades, kus kahjulik mõju on korraldatud poliitiliste võimude poolt, ei ole takistamatu suhtlemine kahjulikult mõjutatud isikutega ja olukorra leevendamine võimalik. Käesoleva direktiiviga tuleks tagada, et riigi kehtestatud sunniviisilise töö esinemise korral lõpetavad äriühingud ärisuhte. Lisaks tuleks vastutustundliku suhete katkestamise puhul võtta arvesse ka võimalikku kahjulikku mõju äriühingutele, kes sõltuvad tootest või keda mõjutavad tarneahelate häired.*** |

**Muudatusettepanek 45**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 34**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (34) Käesoleva direktiivi kohase ennetus- ja leevendamiskohustuse täitmiseks peaksid äriühingud asjakohastel juhtudel võtma järgmisi meetmeid. Kui see on ennetusmeetmete keerukuse tõttu vajalik, peaks äriühing välja töötama ja rakendama ennetusmeetmete kava. Äriühing peaks ***väljakujunenud ärisuhte otsepartnerilt nõudma lepingulisi tagatisi*** käitumisjuhendi ***või*** ennetusmeetmete kava järgimise ***kohta, kusjuures tagatised peaksid hõlmama ka seda, et otsepartner nõuab samasuguseid lepingulisi tagasi*** ka oma ***partneritelt*** niivõrd, kuivõrd nende tegevus on osa äriühingute väärtusahelast. ***Lepinguliste tagatistega peaksid kaasnema asjakohased meetmed nõuete täitmise kontrollimiseks. Tegeliku või võimaliku kahjuliku mõju põhjalikuks ennetamiseks peaksid äriühingud tegema ka investeeringuid, mille eesmärk on kahjuliku mõju ennetamine, pakkuma väljakujunenud ärisuhtepartneritest VKEdele sihipärast ja proportsionaalset toetust rahastamise vormis (nt otserahastamine, madala intressiga laenud, püsihanketagatised ja abi rahastamisvõimaluste leidmisel), et aidata neil rakendada käitumisjuhendit või ennetusmeetmete kava, või tehnilisi suuniseid, näiteks koolituse pakkumise või juhtimissüsteemide ajakohastamise vormis, ning tegema koostööd teiste äriühingutega.*** | (34) Käesoleva direktiivi kohase ennetus- ja leevendamiskohustuse täitmiseks peaksid äriühingud asjakohastel juhtudel võtma järgmisi ***asjakohaseid*** meetmeid. Kui see on ennetusmeetmete keerukuse tõttu vajalik, peaks äriühing välja töötama ja rakendama ennetusmeetmete kava. Äriühing peaks ***kaaluma lepingutingimuste kehtestamist partneriga, kellega tal on ärisuhe, et see tagaks*** käitumisjuhendi ***ja vajaduse korral*** ennetusmeetmete kava järgimise***. Partneritel, kellega äriühingul on ärisuhe, võiks paluda püüda leppida samasugustes lepingutingimustes kokku*** ka oma ***partneritega*** niivõrd, kuivõrd nende tegevus on osa äriühingute väärtusahelast. |

**Muudatusettepanek 46**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 34 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(34a) Lepingutingimused ei tohiks kaasa tuua vastutuse üleminekut käesoleva direktiivi kohase hoolsuskohustuse täitmise ega täitmata jätmise eest. Lisaks peaksid lepingutingimused olema asjaolusid arvestades õiglased, mõistlikud ja mittediskrimineerivad ning kajastama poolte ühiseid ülesandeid täita hoolsuskohustust pidevas koostöös. Äriühingud peaksid samuti hindama, kas äripartnerilt võib mõistlikult eeldada nende tingimuste täitmist. Sageli kehtestab ostja tarnijale ühepoolselt lepingutingimusi ning nende mis tahes rikkumine toob tõenäoliselt kaasa ostja ühepoolse tegevuse, näiteks lepingu lõpetamise või suhete katkestamise. Selline ühepoolne tegevus ei ole hoolsuskohustuse kontekstis kohane ja tooks tõenäoliselt ise kaasa kahjuliku mõju. Kui selliste lepingutingimuste rikkumine tingib võimaliku kahjuliku mõju, peaks äriühing võtma kõigepealt kooskõlas kohaldatava õigusega asjakohaseid meetmeid sellise mõju ennetamiseks või piisavaks leevendamiseks, mitte kaaluma lepingu lõpetamist või peatamist. Tegeliku või võimaliku kahjuliku mõju põhjalikuks ennetamiseks peaksid äriühingud tegema ka investeeringuid, mille eesmärk on kahjuliku mõju ennetamine, pakkuma ärisuhtepartneritest VKE-dele sihipärast ja proportsionaalset finants- ja haldustuge rahastamise vormis (nt otserahastamine, madala intressiga laenud, püsihanketagatised ja abi rahastamisvõimaluste leidmisel), et aidata neil rakendada käitumisjuhendit või ennetusmeetmete kava, või tehnilisi suuniseid, näiteks koolituse pakkumise või juhtimissüsteemide ajakohastamise vormis, ning tegema koostööd teiste äriühingutega.*** |

**Muudatusettepanek 47**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 35**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***(35) Selleks et kajastada äriühingu kõiki valikuvõimalusi juhtudel, kus eespool kirjeldatud ennetus- või minimeerimismeetmete abil ei õnnestu võimaliku kahjuliku mõjuga tegeleda, tuleks käesolevas direktiivis jätta äriühingutele ka võimalus sõlmida leping kaudse äripartneriga, et saavutada äriühingu käitumisjuhendi või ennetusmeetmete kava järgimine, ning võtta asjakohaseid meetmeid, et kontrollida kaudse ärisuhte vastavust sellele lepingule.*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 48**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 36**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (36) Võimaliku kahjuliku mõju ennetamise ja leevendamise tõhususe tagamiseks peaksid äriühingud ***eelistama*** suhete hoidmist väärtusahela äripartneritega, jättes ärisuhte lõpetamise viimaseks abinõuks, mida kasutatakse ainult juhul, kui katsed võimalikku kahjulikku mõju ennetada või leevendada ebaõnnestuvad. Juhuks kui kirjeldatud ennetus- või minimeerimismeetmete abil ei õnnestu võimaliku kahjuliku mõjuga tegeleda, tuleks direktiivis siiski sätestada ka äriühingute kohustus hoiduda uute suhete loomisest või olemasolevate suhete laiendamisest asjaomase partneriga, ning juhul, kui nende suhteid reguleeriv õigus seda võimaldab, peatada ajutiselt ärisuhted kõnealuse partneriga, jätkates samal ajal ennetus- ja ***minimeerimispüüdlusi, kui on mõistlik eeldada, et need püüdlused osutuvad lühikeses perspektiivis edukaks***, või lõpetada asjaomase tegevusega seotud ärisuhe***, kui võimalik kahjulik*** mõju ***on ulatuslik***. Selleks et äriühingud saaksid seda kohustust täita, peaksid liikmesriigid oma riigi õigusega reguleeritud lepingute puhul nägema ette võimaluse selline ärisuhe lõpetada. On võimalik, et kahjulike mõjude vältimine kaudsete ärisuhete tasandil nõuab koostööd teise äriühinguga, näiteks sellisega, kellel on tarnijaga otsene lepinguline suhe. Mõnel juhul võib selline koostöö olla ainus realistlik viis kahjuliku mõju ennetamiseks, eelkõige juhul, kui kaudne äripartner ei ole valmis äriühinguga lepingut sõlmima. Sellistel juhtudel peaks äriühing tegema koostööd üksusega, kes suudab kõige tõhusamalt ennetada või minimeerida kahjulikku mõju kaudse ärisuhte tasandil, järgides samal ajal konkurentsiõigust. | (36) Võimaliku kahjuliku mõju ennetamise ja leevendamise tõhususe tagamiseks peaksid äriühingud ***prioriseerima*** suhete hoidmist väärtusahela äripartneritega, jättes ärisuhte lõpetamise viimaseks abinõuks, mida kasutatakse ainult juhul, kui katsed võimalikku kahjulikku mõju ennetada või leevendada ebaõnnestuvad. Juhuks kui kirjeldatud ennetus- või minimeerimismeetmete abil ei õnnestu võimaliku kahjuliku mõjuga***, mille äriühing tekitas või millele ta kaasa aitas,*** tegeleda ***ja kui ei ole mõistlikku väljavaadet olukorra muutumiseks***, tuleks direktiivis siiski sätestada ka äriühingute kohustus hoiduda uute suhete loomisest või olemasolevate suhete laiendamisest asjaomase partneriga, ning juhul, kui nende suhteid reguleeriv õigus seda võimaldab, peatada ***viimase abinõuna kooskõlas vastutustundliku suhete katkestamise põhimõttega*** ajutiselt ärisuhted kõnealuse partneriga, jätkates samal ajal ennetus- ja ***leevenduspüüdlusi***, või lõpetada asjaomase tegevusega seotud ärisuhe ***võimaliku kahjuliku*** mõju ***tõsiduse tõttu või kui ajutise peatamise tingimused ei ole täidetud***. Selleks et äriühingud saaksid seda kohustust täita, peaksid liikmesriigid oma riigi õigusega reguleeritud lepingute puhul nägema ette võimaluse selline ärisuhe lõpetada ***või peatada***. ***Ärisuhte lõpetamise või peatamise üle otsustamisel peaks äriühing hindama, kas kõnealuse otsuse kahjulik mõju oleks suurem kui kahjulik mõju, mida kavatsetakse ennetada või leevendada. Kui äriühingud ärisuhted peatavad või ärisuhte lõpetavad, peaksid nad võtma meetmeid ärisuhete peatamise või lõpetamise mõju ennetamiseks, leevendamiseks või lõpetamiseks, teatama sellest mõistliku aja jooksul äripartnerile ja vaatama selle otsuse edaspidi läbi.*** On võimalik, et kahjulike mõjude vältimine kaudsete ärisuhete tasandil nõuab koostööd teise äriühinguga, näiteks sellisega, kellel on tarnijaga otsene lepinguline suhe. Mõnel juhul võib selline koostöö olla ainus realistlik viis kahjuliku mõju ennetamiseks, eelkõige juhul, kui kaudne äripartner ei ole valmis äriühinguga lepingut sõlmima. Sellistel juhtudel peaks äriühing tegema koostööd üksusega, kes suudab kõige tõhusamalt ennetada või minimeerida kahjulikku mõju kaudse ärisuhte tasandil, järgides samal ajal konkurentsiõigust. |

**Muudatusettepanek 49**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 37**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (37) ***Otseste ja kaudsete ärisuhete puhul võivad valdkondlik koostöö,*** valdkondlikud kavad ja mitut sidusrühma hõlmavad algatused aidata luua täiendavaid võimalusi kahjuliku mõju kindlakstegemiseks, leevendamiseks ja ennetamiseks. Seepärast peaks äriühingutel olema võimalik ***tugineda sellistele algatustele***, et toetada ***käesolevas direktiivis sätestatud hoolsuskohustuste rakendamist niivõrd, kuivõrd sellised kavad ja algatused on kõnealuste kohustuste täitmise toetamiseks asjakohased***. ***Äriühingud võiksid omal algatusel hinnata selliste kavade ja algatuste vastavust käesolevas direktiivis sätestatud kohustustele.*** Selleks et anda võimalikult palju teavet selliste algatuste kohta, tuleks direktiivis sätestada ka komisjoni ja liikmesriikide võimalus hõlbustada teabe levitamist selliste kavade või algatuste ja nende tulemuste kohta. Komisjon ***võib*** koostöös ***liikmesriikidega*** välja ***anda suuniseid*** valdkondlike kavade ja mitut sidusrühma hõlmavate algatuste ***sobivuse*** hindamiseks. | (37) Valdkondlikud kavad ja mitut sidusrühma hõlmavad algatused ***võivad*** aidata luua täiendavaid võimalusi kahjuliku mõju kindlakstegemiseks, leevendamiseks ja ennetamiseks. Seepärast peaks äriühingutel olema võimalik ***sellistes algatustes osaleda***, et toetada ***oma hoolsuskohustuse aspekte, sealhulgas koordineerida ühiseid mõjutusvahendeid, saavutada tõhusust, laiendada parimaid tavasid ja otsida eksperditeadmisi, mis on seotud konkreetsete sektorite, geograafiliste piirkondade, kaupade või riskiküsimustega***. ***Algatuste mõiste on lai ja hõlmab algatusi, millega toetatakse, jälgitakse, hinnatakse, sertifitseeritakse ja/või kontrollitakse äriühingu hoolsuskohustuse või tema tütarettevõtjate ja/või ärisuhete hoolsuskohustuse aspekte***. ***Selliseid algatusi võivad arendada ja jälgida valitsused, valdkondlikud ühendused, huvitatud organisatsioonide ühendused, sotsiaalpartnerid või kodanikuühiskonna organisatsioonid ning need võivad hõlmata organisatsioonide, üldiste raamlepingute, valdkondlike dialoogide jälgimist ja algatusi, millega sertifitseeritakse hoolsuskohustuse aspekte.*** Selleks et anda võimalikult palju teavet selliste algatuste kohta, tuleks direktiivis sätestada ka komisjoni ja liikmesriikide võimalus hõlbustada teabe levitamist selliste kavade või algatuste ja nende tulemuste kohta. Komisjon ***peaks andma*** koostöös ***liikmesriikide, OECD ja asjaomaste sidusrühmadega*** välja ***suunised*** valdkondlike kavade ja mitut sidusrühma hõlmavate algatuste ***täpse kohaldamisala, käesolevale direktiivile vastavuse ja usaldusväärsuse*** hindamiseks. ***Äriühinguid, kes osalevad valdkondlikes või mitut sidusrühma hõlmavates algatustes või kasutavad kolmanda isiku poolset kontrolli oma hoolsuskohustuse aspektide üle, peaks siiski olema võimalik karistada või pidada vastutavaks käesoleva direktiivi rikkumise ja selle tagajärjel kannatanutele tekitatud kahju eest. Käesoleva direktiivi kohaste delegeeritud õigusaktidega vastu võetavad miinimumstandardid kolmandast isikust tõendajate jaoks tuleks välja töötada tihedas koostöös kõigi asjaomaste sidusrühmadega ja need tuleks läbi vaadata, pidades silmas nende asjakohasust vastavalt käesoleva direktiivi eesmärkidele. Kolmandast isikust tõendajate üle peaksid teostama järelevalvet asjaomased asutused ja vajaduse korral tuleks nende suhtes kohaldada sanktsioone kooskõlas riigisiseste ja ELi õigusaktidega.*** |

**Muudatusettepanek 50**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 38**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (38) Käesolevas direktiivis sätestatud hoolsuskohustuse kohaselt peaks äriühing juhul, kui ta teeb kindlaks tegeliku kahjuliku mõju inimõigustele ***või*** keskkonnale, võtma asjakohaseid meetmeid selle lõpetamiseks. Võib eeldada, et äriühing suudab lõpetada tegeliku kahjuliku mõju, mis tuleneb tema enda või tema tütarettevõtja tegevusest. Sellegipoolest tuleks selgitada, et ***väljakujunenud ärisuhete puhul, kus*** kahjulikku mõju ei ole võimalik lõpetada, peaksid äriühingud sellise mõju ulatust ***minimeerima***. Kahjuliku mõju ulatuse minimeerimine peaks viima tulemuseni, mis on võimalikult sarnane kahjuliku mõju lõpetamisega. Selleks et tagada äriühingutele õigusselgus ja -kindlus, tuleks käesolevas direktiivis sätestada meetmed, mida äriühingud peaksid inimõigustele või keskkonnale avalduva tegeliku kahjuliku mõju lõpetamiseks või minimeerimiseks võtma, kui see on asjaoludest sõltuvalt asjakohane. | (38) Käesolevas direktiivis sätestatud hoolsuskohustuse kohaselt peaks äriühing juhul, kui ta teeb kindlaks tegeliku kahjuliku mõju inimõigustele ***ja*** keskkonnale, võtma asjakohaseid meetmeid selle lõpetamiseks. Võib eeldada, et äriühing suudab lõpetada tegeliku kahjuliku mõju, mis tuleneb tema enda või tema tütarettevõtja tegevusest. Sellegipoolest tuleks selgitada, et ***kui*** kahjulikku mõju ei ole võimalik lõpetada, peaksid äriühingud sellise mõju ulatust ***leevendama, jätkates samal ajal jõupingutusi kahjuliku mõju lõpetamiseks ja rakendades parandusmeetmete kava, mis on välja töötatud mõjutatud sidusrühmadega konsulteerides***. Kahjuliku mõju ulatuse minimeerimine peaks viima tulemuseni, mis on võimalikult sarnane kahjuliku mõju lõpetamisega. Selleks et tagada äriühingutele õigusselgus ja -kindlus, tuleks käesolevas direktiivis sätestada meetmed, mida äriühingud peaksid inimõigustele või keskkonnale avalduva tegeliku kahjuliku mõju lõpetamiseks või minimeerimiseks võtma, kui see on asjaoludest sõltuvalt asjakohane. |

**Muudatusettepanek 51**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 39**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (39) Selleks et täita käesolevas direktiivis sätestatud kohustust lõpetada ***või minimeerida tegelikku kahjulikku*** mõju, peaksid äriühingud asjakohastel juhtudel võtma järgmisi meetmeid. Nad peaksid kahjuliku mõju neutraliseerima või ***minimeerima*** selle ***ulatuse, võttes meetmeid, mis on proportsionaalsed kahjuliku mõju raskusastme ja ulatusega ning sellega, mil määral aitas äriühingu tegevus kaasa selle tekkimisele***. Kui kahjulikku mõju ei ole võimalik kohe lõpetada, peaksid äriühingud töötama välja ja rakendama parandusmeetmete kava koos mõistliku ja selgelt määratletud ajakavaga meetmete võtmiseks, ning kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed näitajad olukorra paranemise mõõtmiseks. Äriühing ***peaks väljakujunenud ärisuhte otsepartnerilt nõudma*** ka ***lepingulisi tagatisi äriühingu*** käitumisjuhendi ja vajaduse korral ***ka ennetusmeetmete*** kava järgimise ***kohta, kusjuures tagatised*** | (39) Selleks et täita käesolevas direktiivis sätestatud kohustust lõpetada ***tegelik kahjulik*** mõju ***ja leevendada selle ulatust***, peaksid äriühingud asjakohastel juhtudel võtma järgmisi meetmeid. Nad peaksid kahjuliku mõju neutraliseerima või ***leevendama piisavalt*** selle ***ulatust, taastades mõjutatud isikute, rühmade, kogukondade ja/või keskkonna olukorra samaväärse või võimalikult lähedasena sellega, mis valitses enne kahjuliku mõju tekkimist***. Kui kahjulikku mõju ei ole võimalik kohe lõpetada, peaksid äriühingud töötama välja ja rakendama parandusmeetmete kava koos mõistliku ja selgelt määratletud ajakavaga ***asjakohaste*** meetmete võtmiseks ***meetmete ja tegevuste elluviimiseks***, ning kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed näitajad olukorra paranemise mõõtmiseks. Äriühing ***võiks nõuda*** ka ***lepingutingimustes partneriga, kellega tal on ärisuhe, et see tagaks*** |

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***peaksid hõlmama ka seda, et otsepartner nõuab samasuguseid lepingulisi tagasi ka*** oma ***partneritelt*** niivõrd, kuivõrd nende tegevus on osa äriühingu väärtusahelast. ***Lepinguliste tagatistega*** peaksid kaasnema ***asjakohased*** meetmed ***nõuete täitmise kontrollimiseks***. Samuti peaksid äriühingud tegema investeeringuid, mille eesmärk on kahjuliku mõju lõpetamine või ***minimeerimine***, pakkuma sihipärast ja proportsionaalset toetust VKEdele, kellega neil on ***väljakujunenud*** ärisuhe, ning tegema koostööd teiste üksustega, muu hulgas vajaduse korral selleks, et suurendada äriühingu suutlikkust kahjulik mõju lõpetada. | käitumisjuhendi ja vajaduse korral ***parandusmeetmete*** kava järgimise***. Partneritel, kellega äriühingul on ärisuhe, võidakse paluda leppida*** oma ***partneritega kokku vastavates mõistlikes, mittediskrimineerivates ja õiglastes lepingutingimustes*** niivõrd, kuivõrd nende tegevus on osa äriühingu väärtusahelast. ***Lepingutingimustega*** peaksid kaasnema meetmed***, millega toetada käesolevas direktiivis kirjeldatud hoolsuskohustuse täitmist. Lisaks peaksid lepingutingimused olema õiglased, mõistlikud ja mittediskrimineerivad ning kajastama poolte ühiseid ülesandeid täita hoolsuskohustust pidevas koostöös, pannes rõhku asjakohaste meetmete võtmisele kahjuliku mõju lõpetamiseks. Äriühingud peaksid samuti hindama, kas äripartnerilt võib mõistlikult eeldada nende tingimuste täitmist. Sageli kehtestab ostja tarnijale ühepoolselt lepingutingimusi ning nende mis tahes rikkumine toob tõenäoliselt kaasa ostja ühepoolse tegevuse, näiteks lepingu lõpetamise või suhete katkestamise. Selline ühepoolne tegevus ei ole hoolsuskohustuse kontekstis kohane ja tooks tõenäoliselt ise kaasa kahjuliku mõju. Kui selliste lepingutingimuste rikkumine tingib võimaliku kahjuliku mõju, peaks äriühing võtma kõigepealt kooskõlas kohaldatava õigusega asjakohaseid meetmeid sellise mõju ennetamiseks või piisavaks leevendamiseks, mitte kaaluma lepingu lõpetamist või peatamist.*** Samuti peaksid äriühingud tegema investeeringuid, mille eesmärk on kahjuliku mõju lõpetamine või ***leevendamine***, pakkuma sihipärast ja proportsionaalset toetust VKEdele, kellega neil on ärisuhe, ning tegema koostööd teiste üksustega, muu hulgas vajaduse korral selleks, et suurendada äriühingu suutlikkust kahjulik mõju lõpetada. |

**Muudatusettepanek 52**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 40**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***(40) Selleks et kajastada äriühingu kõiki valikuvõimalusi juhtudel, kus eespool kirjeldatud meetmete abil ei õnnestu tegelikku kahjulikku mõju lõpetada, tuleks käesolevas direktiivis jätta äriühingutele ka võimalus sõlmida leping kaudse äripartneriga, et saavutada äriühingu käitumisjuhendi või parandusmeetmete kava järgimine, ning võtta asjakohaseid meetmeid, et kontrollida kaudse ärisuhte vastavust sellele lepingule.*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 53**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 41**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (41) Tegeliku kahjuliku mõju lõpetamise või minimeerimise tõhususe tagamiseks peaksid äriühingud ***eelistama*** suhete hoidmist väärtusahela äripartneritega, jättes ärisuhte lõpetamise viimaseks abinõuks, mida kasutatakse ainult juhul, kui katsed tegelikku kahjulikku mõju lõpetada või minimeerida ebaõnnestuvad. Kui kirjeldatud ***meetmetega*** ei ole siiski võimalik tegelikku kahjulikku mõju lõpetada või seda piisavalt leevendada, tuleks direktiivis sätestada ka äriühingu kohustus hoiduda uute suhete loomisest või olemasolevate suhete laiendamisest kõnealuse partneriga, ning juhul, kui nende suhteid reguleeriv õigus seda võimaldab, kas peatada ajutiselt ärisuhted asjaomase partneriga, jätkates samal ajal jõupingutusi kahjuliku mõju lõpetamiseks või selle ***ulatuse minimeerimiseks***, või lõpetada asjaomase tegevusega seotud ärisuhe***, kui kahjulikku*** mõju ***peetakse ulatuslikuks***. Selleks et äriühingud saaksid seda kohustust täita, peaksid liikmesriigid oma riigi õigusega reguleeritud lepingute puhul nägema ette võimaluse selline ärisuhe lõpetada. | (41) Tegeliku kahjuliku mõju lõpetamise või minimeerimise tõhususe tagamiseks peaksid äriühingud ***prioriseerima*** suhete hoidmist väärtusahela äripartneritega, jättes ärisuhte lõpetamise viimaseks abinõuks, mida kasutatakse ainult juhul, kui katsed tegelikku kahjulikku mõju lõpetada või minimeerida ebaõnnestuvad. Kui kirjeldatud ***meetmega*** ei ole siiski võimalik tegelikku kahjulikku mõju***, mille äriühing tekitas või millele ta kaasa aitas,*** lõpetada või seda piisavalt leevendada ***ja kui ei ole mõistlikku väljavaadet olukorra muutumiseks***, tuleks direktiivis sätestada ka äriühingu kohustus hoiduda uute suhete loomisest või olemasolevate suhete laiendamisest kõnealuse partneriga, ning juhul, kui nende suhteid reguleeriv õigus seda võimaldab, kas peatada ***viimase abinõuna kooskõlas vastutustundliku suhete katkestamise põhimõttega*** ajutiselt ärisuhted asjaomase partneriga, jätkates samal ajal jõupingutusi kahjuliku mõju lõpetamiseks või selle ***leevendamiseks***, või lõpetada asjaomase tegevusega seotud ärisuhe ***tegeliku kahjuliku*** mõju ***tõsiduse tõttu või kui ajutise peatamise tingimused ei ole täidetud***. Selleks et äriühingud saaksid seda kohustust täita, peaksid liikmesriigid oma riigi õigusega reguleeritud lepingute puhul nägema ette võimaluse selline ärisuhe lõpetada ***või peatada***. ***Ärisuhte lõpetamise või peatamise üle otsustamisel peaks äriühing hindama, kas kõnealuse otsuse kahjulik mõju oleks suurem kui kahjulik mõju, mida kavatsetakse lõpetada või leevendada. Kui äriühingud ärisuhted peatavad või ärisuhte lõpetavad, peaksid nad võtma meetmeid ärisuhete peatamise või lõpetamise mõju ennetamiseks, leevendamiseks või lõpetamiseks, teatama sellest mõistliku aja jooksul äripartnerile ja vaatama otsuse edaspidi läbi.*** |

**Muudatusettepanek 54**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 41 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(41a) Kui äriühing on tegeliku kahjuliku mõju põhjustanud või sellele kaasa aidanud, peaks ta võtma asjakohaseid meetmeid selle mõju heastamiseks. Heastamismeetmete eesmärk peaks olema taastada mõjutatud isikute ja rühmade või kogukondade ja/või keskkonna olukord samaväärse või võimalikult lähedasena sellega, mis valitses enne mõju tekkimist, ja need tuleks välja töötada, võttes arvesse mõjutatud sidusrühmade väljendatud vajadusi ja seisukohti. Need meetmed võivad muu hulgas hõlmata hüvitamist, tagastamist, rehabilitatsiooni, avalikku vabandamist, ennistamist või uurimisega heas usus koostöö tegemist. Teatavates olukordades võib sellise taastamise tagamiseks olla vajalik rahaline hüvitis. Kui äriühing on kahjuliku mõjuga otseselt seotud, peaks tal olema lubatud vabatahtlikult osaleda mis tahes heastamismeetmetes, kui see on asjakohane, ning kaaluda vastutavate poolte suhtes mõjutusvahendite kasutamist, et võimaldada igasuguse mõjust tulenenud kahju heastamist. Liikmesriigid peaksid tagama, et kahjulikust mõjust mõjutatud sidusrühmi ei kohustata nõudma heastamist enne nõuete kohtule esitamist.*** |

**Muudatusettepanek 55**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 42**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (42) Äriühingud peaksid ***andma isikutele*** ja ***organisatsioonidele võimaluse*** esitada kaebusi ***otse äriühingule***, kui neil on põhjendatud kahtlusi seoses inimõigustele või keskkonnale avalduva kahjuliku mõjuga. Selliseid kaebusi esitada võivate organisatsioonide hulka peaksid kuuluma ametiühingud ja muud töötajate esindajad, kes esindavad asjaomases väärtusahelas töötavaid üksikisikuid, ning kodanikuühiskonna organisatsioonid, kes tegutsevad asjaomase väärtusahelaga seotud valdkondades, kui neil on teavet võimaliku või tegeliku kahjuliku mõju kohta. ***Ettevõtted*** peaksid kehtestama kaebuste menetlemise korra ning andma sellest vastavalt vajadusele teada töötajatele, ametiühingutele ja muudele töötajate esindajatele. Kaebuste esitamise ***ja parandusmeetmete taotlemise võimaluse kasutamine*** ei tohiks takistada ***kaebuse esitajat kohtusse pöördumast***. Kooskõlas rahvusvaheliste standarditega peaks ***kaebuse esitajal*** olema õigus ***nõuda*** äriühingult ***kaebuse suhtes asjakohaste meetmete võtmist ja kohtuda*** äriühingu ***sobiva*** tasandi esindajatega, et arutada kaebuse esemeks olevat ***ulatuslikku*** võimalikku või tegelikku kahjulikku mõju. Selline õigus ei tohiks kaasa tuua äriühingu põhjendamatut tülitamist. | (42) Äriühingud peaksid ***tegema avalikult kättesaadavaks ja toimivaks teavitamise ja kohtuvälise kaebuste esitamise mehhanismid, mida isikud*** ja ***organisatsioonid saavad kasutada selleks, et neid teavitada või*** esitada ***neile*** kaebusi ***ja taotleda hüvitamist***, kui neil on põhjendatud kahtlusi seoses inimõigustele või keskkonnale avalduva ***tegeliku või võimaliku*** kahjuliku mõjuga ***väärtusahelas***. Selliseid kaebusi esitada võivate ***isikute ja*** organisatsioonide hulka peaksid kuuluma ***isikud, keda see mõjutab või kellel on alust arvata, et see võib neid mõjutada, ja nende seaduslikud esindajad,*** ametiühingud ja muud töötajate esindajad, kes esindavad asjaomases väärtusahelas töötavaid üksikisikuid, ning ***usaldusväärsed ja kogenud organisatsioonid, kelle eesmärk on kaitsta keskkonda. Teateid võivad esitada eespool nimetatud isikud ja organisatsioonid ning*** kodanikuühiskonna organisatsioonid, kes tegutsevad asjaomase väärtusahelaga seotud valdkondades, kui neil on teavet võimaliku või tegeliku kahjuliku mõju kohta***, samuti juriidilised ja füüsilised isikud, kes kaitsevad inimõigusi ja keskkonda***. ***Äriühingud*** peaksid kehtestama ***teadete ja*** kaebuste menetlemise korra ning andma sellest vastavalt vajadusele teada töötajatele, ametiühingutele ja muudele töötajate esindajatele. ***Liikmesriigid peaksid tagama võimaluse esitada teateid ja kaebusi koostöös, sealhulgas valdkondlike algatustega, teiste äriühingute või organisatsioonidega, osaledes mitut sidusrühma hõlmavas kaebuste esitamise mehhanismis või ühinedes üldise raamlepinguga. Teate või kaebuse esitamine*** ei tohiks ***olla eeltingimus ega*** takistada ***nende esitaja juurdepääsu põhjendatud kahtluste lahendamise menetlusele ega kohtulikele või muudele kohtuvälistele mehhanismidele, näiteks OECD riiklikele kontaktpunktidele, kus need on olemas***. Kooskõlas rahvusvaheliste standarditega peaks ***teadete või kaebuste esitajatel, kui nad ei tee seda anonüümselt,*** olema õigus ***saada*** äriühingult ***kiiret ja asjakohast teavet järelmeetmete kohta ning lisaks peaks kaebuste esitajatel olema õigus teha*** äriühingu ***asjakohase*** tasandi esindajatega ***koostööd***, et arutada kaebuse esemeks olevat võimalikku või tegelikku kahjulikku |

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
| --- | --- |
| | mõju***, saada selgitusi selle kohta, kas kaebus loeti põhjendatuks või põhjendamatuks, ning teavet astutud sammude ja võetud meetmete kohta, ning nõuda heastamist või heastamisele kaasaaitamist***. Selline õigus ei tohiks kaasa tuua äriühingu põhjendamatut tülitamist. ***Äriühingud peaksid vastutama ka selle eest, et kõik kaebuste või teadete esitajad oleksid kaitstud võimalike survemeetmete ja kättemaksu eest, sealhulgas tagades teavitamise ja kaebuste esitamise protsessis anonüümsuse või konfidentsiaalsuse kooskõlas riigisisese õigusega. Teavitamise ja kohtuvälise kaebuste esitamise menetlus peaks olema õiguspärane, kättesaadav, prognoositav, õiglane, läbipaistev, õigustega kooskõlas, soo- ja kultuuritundlik, põhinema kaasamisel ja dialoogil ja olema kohandatav, nagu on sätestatud ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete 31. põhimõtte kohtuväliste kaebuste esitamise mehhanismide mõjususe kriteeriumides ja ÜRO Lapse Õiguste Komitee üldkommentaaris nr 16. Äriühingud peaksid suurendama mõjutatud sidusrühmade teadlikkust teavitamise ja kaebuste esitamise mehhanismide olemasolust, eesmärkidest ja protsessidest selle riigi ametlikus keeles (ametlikes keeltes), kus nad tegutsevad, sealhulgas sellest, kuidas neile juurde pääseda, äriühinguga seotud otsustest ja õiguskaitsevahenditest ning sellest, kuidas äriühing neid rakendab. Nõuetekohaselt tuleks kaitsta ka töötajaid ja nende esindajaid ning kohtuväliste heastamismeetmete võtmine peaks toimuma ilma, et see piiraks kollektiivläbirääkimiste soodustamist ja ametiühingute tunnustamist ning need ei tohiks mingil juhul kahjustada seaduslike ametiühingute või töötajate esindajate rolli töövaidluste lahendamisel.*** |

**Muudatusettepanek 56**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 43**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (43) Äriühingud peaksid ***jälgima hoolsuskohustuse*** meetmete rakendamist ja tulemuslikkust. Nad peaksid ***korrapäraselt*** hindama enda, oma tütarettevõtjate ja ***juhul, kui see on seotud äriühingu väärtusahelatega,*** oma ***väljakujunenud*** äripartnerite tegevust, et jälgida inimõigustele ja keskkonnale avalduva kahjuliku mõju kindlakstegemise, ennetamise, minimeerimise, lõpetamise ***ja*** leevendamise ***tõhusust***. Hindamise käigus tuleks kontrollida, kas kahjulik mõju on nõuetekohaselt kindlaks tehtud, hoolsuskohustuse meetmeid on rakendatud ning kahjulikku mõju on ka tegelikult ennetatud või see on lõpetatud. Hindamiste ajakohasuse tagamiseks tuleks neid teostada ***vähemalt iga 12 kuu järel*** ja hinnangud tuleks ***vahepeal*** läbi vaadata, kui on mõistlikult alust arvata, et on tekkinud uus kahjuliku mõju avaldumise oht. | (43) Äriühingud peaksid ***pidevalt kontrollima käesoleva direktiivi kohaselt võetud*** meetmete rakendamist ***ning jälgima nende piisavust*** ja tulemuslikkust. Nad peaksid hindama enda, oma tütarettevõtjate ja oma äripartnerite tegevust, tooteid ja teenuseid, et jälgida inimõigustele ja keskkonnale avalduva kahjuliku mõju kindlakstegemise, ennetamise, minimeerimise, lõpetamise, leevendamise ***ja heastamise tulemuslikkust***. Hindamise käigus tuleks kontrollida, kas kahjulik mõju on nõuetekohaselt kindlaks tehtud, hoolsuskohustuse meetmeid on rakendatud ning kahjulikku mõju on ka tegelikult ennetatud või see on lõpetatud. Hindamiste ajakohasuse tagamiseks tuleks neid teostada ***jooksvalt ja siis, kui ilmnevad olulised muutused,*** ja hinnangud tuleks ***jooksvalt*** läbi vaadata, kui on mõistlikult alust arvata, et on tekkinud uus kahjuliku mõju avaldumise oht. ***Äriühingud peaksid säilitama selle nõude täitmist tõendavaid dokumente 10 aastat.*** |

**Muudatusettepanek 57**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 44**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (44) Kooskõlas ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete ning OECD raamistiku alusel kehtestatud rahvusvaheliste standarditega kuulub hoolsuskohustuse hulka nõue edastada üldsusele asjakohast teavet äriühingu hoolsuskohustuse põhimõtete, menetluste ja tegevuste kohta, mille eesmärk on tegelikku või võimalikku kahjulikku mõju kindlaks teha ja sellega tegeleda, sealhulgas sellise tegevuse tulemuste ja järelduste kohta. ***Ettepanekus muuta direktiivi*** 2013/34/EL seoses äriühingu kestlikkusaruandlusega on sätestatud asjakohased aruandekohustused selle direktiivi kohaldamisalasse kuuluvatele äriühingutele. Selleks et vältida aruandekohustuste dubleerimist, ei tohiks käesoleva direktiiviga kehtestada kõnealuse direktiivi kohaldamisalasse kuuluvatele äriühingutele uusi aruandekohustusi lisaks direktiivis 2013/34/EL sätestatud kohustustele ega selle alusel välja töötatavatele aruandlusstandarditele. Äriühingud, mis kuuluvad käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, kuid ei kuulu direktiivi 2013/34/EL kohaldamisalasse, peaksid käesolevas direktiivis sätestatud hoolsuskohustuse osaks oleva teavitamiskohustuse täitmiseks avaldama oma veebisaidil ***rahvusvahelises äritegevuses üldkasutatavas*** keeles koostatud aastaaruande. | (44) Kooskõlas ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete ning OECD raamistiku alusel kehtestatud rahvusvaheliste standarditega kuulub hoolsuskohustuse hulka nõue edastada üldsusele asjakohast teavet äriühingu hoolsuskohustuse põhimõtete, menetluste ja tegevuste kohta, mille eesmärk on tegelikku või võimalikku kahjulikku mõju kindlaks teha ja sellega tegeleda, sealhulgas sellise tegevuse tulemuste ja järelduste kohta. ***Direktiivis*** 2013/34/EL seoses äriühingu kestlikkusaruandlusega on sätestatud asjakohased aruandekohustused selle direktiivi kohaldamisalasse kuuluvatele äriühingutele***, samuti määruse (EL) 2019/2088 (mis käsitleb jätkusuutlikkust käsitleva teabe avalikustamist finantsteenuste sektoris) kohaldamisalasse kuuluvatele finantsettevõtjatele***. Selleks et vältida aruandekohustuste dubleerimist, ei tohiks käesoleva direktiiviga kehtestada kõnealuse direktiivi kohaldamisalasse kuuluvatele äriühingutele uusi aruandekohustusi lisaks direktiivis 2013/34/EL sätestatud kohustustele ega selle alusel välja töötatavatele aruandlusstandarditele***, samuti ei tohiks kehtestada uusi aruandluskohustusi lisaks neile, mis kehtivad vastavalt määrusele (EL) 2019/2088***. Äriühingud, mis kuuluvad käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, kuid ei kuulu direktiivi 2013/34/EL kohaldamisalasse, peaksid käesolevas direktiivis sätestatud hoolsuskohustuse osaks oleva teavitamiskohustuse täitmiseks avaldama oma veebisaidil ***vähemalt ühes liidu ametlikus*** keeles koostatud aastaaruande***, mis vastab nendele nõuetele***. |

**Muudatusettepanek 58**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 44 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(44a) Nõudeid äriühingutele, kes kuuluvad käesoleva direktiivi kohaldamisalasse ja kelle suhtes kohaldatakse samal ajal ka direktiivi 2013/34/EL artiklite 19a, 29a ja 40a kohaseid aruandlusnõudeid ning kes seega peavad direktiivi 2013/34/EL artiklites 19a, 29a ja 40a sätestatud hoolsuskohustuse täitmise kohta aru andma, tuleks mõista kui äriühingule esitatavat nõuet kirjeldada, kuidas ta rakendab käesolevas direktiivis sätestatud hoolsuskohustust. Täites direktiivi 2013/34/EL nõudeid anda aru võimaliku või tegeliku kahjuliku mõju kindlakstegemiseks võetud meetmete kohta, peaksid äriühingud selgitama, kas nad võtsid asjakohaseid meetmeid tähtsuse järjekorras, kuidas seda lähenemisviisi kohaldati ja miks oli tähtsuse järjekorda seadmine vajalik. Täites direktiivi 2013/34/EL nõudeid anda aru meetmetest, mida ettevõtja on võtnud tegeliku või võimaliku kahjuliku mõju ennetamiseks, leevendamiseks, heastamiseks või lõpetamiseks, ja selliste meetmete tulemuste kohta, peaks äriühing avalikustama ka nende juhtumite arvu, mille puhul ta otsustas oma kohustused lõpetada, lõpetamise põhjuse ja asjaomaste ärisuhete asukoha, avalikustamata nende identiteeti.*** |

**Muudatusettepanek 59**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 44 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(44b) Käesoleva direktiivi eesmärk ei ole nõuda, et ettevõtjad avalikustaksid teavet intellektuaalse kapitali, intellektuaalomandi, oskusteabe või innovatsiooni tulemuste kohta, mis kvalifitseeruksid ärisaladusteks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/943 tähenduses. Käesolevas direktiivis sätestatud aruandlusnõuded ei tohiks seega piirata direktiivi (EL) 2016/943 kohaldamist. Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada, ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määruse (EL) nr 596/2014 kohaldamist, mis käsitleb turukuritarvitusi (turukuritarvituse määrus) ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/6/EÜ ja komisjoni direktiivid 2003/124/EÜ, 2003/125/EÜ ja 2004/72/EÜ.*** |

**Muudatusettepanek 60**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 44 c (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(44c) Ettevõtjad peaksid võtma asjakohaseid meetmeid, et teha mõjutatud sidusrühmadega sisukat koostööd, mis võimaldab nende hoolsuskohustuse täitmise käigus tõelist suhtlust ja dialoogi. Kaasamise käigus tuleks mõjutatud sidusrühmi teavitada ja nendega konsulteerida; seda tuleks teha terviklikult, struktuurselt, tõhusalt, õigeaegselt ja kultuuriliselt sobivalt ning seejuures tuleb arvestada soolise võrdõiguslikkusega. On olukordi, kus mõjutatud sidusrühmi ei ole võimalik sisuliselt kaasata või kus on kasulik kaasata rohkem eksperte, et äriühing saaks käesoleva direktiivi nõudeid täielikult täita, eelkõige seoses otsustega, mis puudutavad ulatuse kindlaksmääramist ja prioriseerimist. Sellistel juhtudel peaksid äriühingud tegema sisulist koostööd teiste asjaomaste sidusrühmadega, näiteks kodanikuühiskonna organisatsioonidega või inimõigusi või keskkonda kaitsvate juriidiliste või füüsiliste isikutega, et saada usaldusväärset teavet võimaliku või tegeliku kahjuliku mõju kohta. Konsulteerimine peaks olema pidev ning äriühingud peaksid andma mõjutatud sidusrühmadele terviklikku, suunatud ja kultuuritausta arvestavat teavet. Mõjutatud sidusrühmadel peaks olema õigus nõuda kirjalikku lisateavet, mille äriühing peaks esitama mõistliku aja jooksul ning sobivas ja arusaadavas vormis. Kui selline taotlus lükatakse tagasi, peaks mõjutatud sidusrühmadel olema õigus saada keeldumise kohta kirjalik põhjendus. Mõjutatud sidusrühmade teavitamisel ja nendega konsulteerimisel tuleks arvesse võtta kaasamise takistusi, tagada, et sidusrühmad oleks kaitstud kättemaksu eest, sealhulgas konfidentsiaalsuse ja anonüümsuse säilitamisega, ning erilist tähelepanu tuleks pöörata haavatavate sidusrühmade vajadustele, kattuvatele nõrkadele kohtadele ja läbipõimunud teguritele, sealhulgas tagades sooteadliku lähenemisviisi ja järgides täielikult ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni. Äriühing peaks teavitama oma töötajate esindajaid hoolsuskohustuse strateegiast ja selle rakendamisest kooskõlas kehtivate ELi õigusaktidega ning ilma et see piiraks nende kohaldatavaid teavitamis-, konsulteerimis- ja*** |

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***osalemisõigusi, eelkõige neid, mis on hõlmatud ELi õigusaktidega tööhõive ja sotsiaalsete õiguste valdkonnas, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2002/14/EÜ ([1a]), Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2009/38/EÜ ([1b]) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/86/EÜ ([1c]). Sidusrühmadega konsulteerimist tuleks pidada asjakohaseks olukordades, kus võib mõistlikult eeldada, et võimalik ja tegelik mõju või artiklite 4–10 kohased meetmed mõjutavad sidusrühmade õigusi või huve, või kui mõjutatud sidusrühmad on taotlenud teavitamist, konsulteerimist või dialoogi.*** |

***([1a]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/14/EÜ, millega kehtestatakse töötajate teavitamise ja nõustamise üldraamistik Euroopa Ühenduses – Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioon töötajate esindamise kohta (EÜT L 80, 23.3.2002, lk 29–34).***

***([1b]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. mai 2009. aasta direktiiv 2009/38/EÜ Euroopa töönõukogu asutamise või töötajate teavitamise ja nendega konsulteerimise korra sisseseadmise kohta liikmesriigiülestes ettevõtetes või kontsernides (ELT L 122, 16.5.2009, lk 28).***

***([1c]) Nõukogu 8. oktoobri 2001. aasta direktiiv 2001/86/EÜ, millega täiendatakse Euroopa äriühingu põhikirja töötajate kaasamise suhtes (EÜT L 294, 10.11.2001, lk 22).***

**Muudatusettepanek 61**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 44 d (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(44d) Strateegilised hagid üldsuse osalemise vastu on füüsiliste või juriidiliste isikute vastu suunatud ahistamise erivorm, et takistada avalikku huvi pakkuvate küsimuste tõstatamist või selle eest karistada. Liikmesriigid peaksid kehtestama vajalikud kaitsemeetmed, et tegeleda ilmselgelt põhjendamatute nõuete või üldsuse osalemise vastaste kuritarvituslike hagide küsimusega kooskõlas riiklike ja ELi õigusaktidega.*** |

**Muudatusettepanek 62**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 45**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (45) Selleks et ***hõlbustada äriühingutel hoolsuskohustuse täitmist*** kogu väärtusahela ulatuses ja ***piirata nõuete täitmisega seotud koormuse langemist VKEdest äripartneritele***, peaks komisjon andma suuniseid lepingute näidistingimuste kohta. | (45) Selleks et ***anda äriühingutele vahendid, mis aitavad neil täita oma hoolsuskohustust*** kogu väärtusahela ulatuses, peaks komisjon andma ***liikmesriikide*** ja ***asjaomaste sidusrühmadega konsulteerides*** suunised lepingu näidistingimuste kohta***, mida äriühingud saavad vabatahtlikult kasutada vahendina, mis aitab neil täita artiklites 7 ja 8 sätestatud kohustusi. Sellistes lepingutingimustes tuleks ette näha vähemalt ülesannete selge jaotus koostöös osalevate lepinguosaliste vahel, et need ei tohi kaasa tuua vastutuse üleandmist hoolsuskohustuse täitmise eest ning et selliste klauslite rikkumise korral peaksid äriühingud vältima selliste klauslite lõpetamist, võttes kõigepealt asjakohaseid meetmeid kooskõlas käesoleva direktiivi artiklitega 7 ja 8. Suunistes tuleks ka selgitada, et lepinguliste tagatiste lisamine iseenesest ei ole käesolevas direktiivis sätestatud hoolsuskohustuse standardite täitmiseks piisav. Selliseid standardeid tuleks täita üksnes juhul, kui hoolsuskohustuse täitmine on määratud teistele hoolsuspõhimõtteid järgides, nii et nende kohustuste täitmine on tagatud, ja hõlmab asjaoludele vastavaid meetmeid, nagu järelevalve, rahaline ja mitterahaline abi ning vastutustundlikud ostutavad.*** |

**Muudatusettepanek 63**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 46**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (46) Et pakkuda äriühingutele ja liikmesriikide ametiasutustele tuge ja praktilisi materjale selle kohta, kuidas äriühingud peaksid oma hoolsuskohustust täitma, peaks ***komisjonil olema võimalus anda välja*** suuniseid, ***sealhulgas konkreetsete sektorite või konkreetse kahjuliku mõju kohta***, lähtudes asjakohastest rahvusvahelistest suunistest ja standarditest ning konsulteerides ***liikmesriikide*** ja ***sidusrühmade***, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti, Euroopa Keskkonnaameti ja vajaduse korral ka hoolsuskohustuse alaseid teadmisi omavate rahvusvaheliste organitega. | (46) Et pakkuda äriühingutele ja liikmesriikide ametiasutustele tuge ja praktilisi materjale selle kohta, kuidas äriühingud peaksid oma hoolsuskohustust täitma, peaks ***komisjon andma välja selgeid ja kergesti mõistetavaid*** suuniseid – ***nii üldiseid kui ka valdkonnaspetsiifilisi, et nõuete täitmist praktilisel viisil lihtsustada***, lähtudes ***seejuures*** asjakohastest rahvusvahelistest suunistest ja standarditest ning konsulteerides ***liikmesriikidega, Euroopa tööstuse*** ja ***valdkondade sotsiaalpartneritega ning muude sidusrühmadega, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioonidega***, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti, Euroopa Keskkonnaameti***, Euroopa Tööjõuameti, Euroopa välisteenistuse, Euroopa Innovatsiooninõukogu, Väikeste ja Keskmise Suurusega Ettevõtjate Rakendusameti (EISMEA), Euroopa Toiduohutusameti*** ja vajaduse korral ka ***OECD ja muude*** hoolsuskohustuse alaseid teadmisi omavate rahvusvaheliste organitega. |

**Muudatusettepanek 64**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 46 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(46a) Selleks et toetada ettevõtteid, kes täidavad oma hoolsuskohustust kogu väärtusahelas, peaks Euroopa Komisjon tegema digitaalsete vahendite kohta täiendavaid uuringuid ja neid edendama.*** |

**Muudatusettepanek 65**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 47**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (47) Kuigi VKEd käesoleva direktiivi kohaldamisalasse ei kuulu, võivad direktiivi sätted mõjutada neid kui kohaldamisalasse kuuluvate äriühingute töövõtjaid või alltöövõtjaid. Eesmärk on siiski leevendada VKEde finants- ja halduskoormust, kuna paljud neist on ülemaailmse majandus- ja sanitaarkriisi tõttu juba niigi raskustes. VKEde toetamiseks peaksid liikmesriigid eraldi või ühiselt looma spetsiaalsed veebisaidid, portaalid või platvormid ja neid haldama, samuti ***võiksid*** liikmesriigid VKEsid rahaliselt ***toetada*** ja ***aidata*** neil suurendada oma suutlikkust. Selline toetus tuleks teha kättesaadavaks ning seda vajaduse korral kohandada ja laiendada tarneahela eelnevates etappides tegutsevatele kolmandate riikide ettevõtjatele. Äriühinguid, kellel on VKEdest äripartnereid, julgustatakse samuti toetama neid hoolsuskohustuse täitmisel***, kui sellest tulenevad nõuded ohustaksid VKE elujõulisust,*** ning kasutama VKEde suhtes õiglasi, mõistlikke, mittediskrimineerivaid ja proportsionaalseid nõudeid. | (47) Kuigi VKEd käesoleva direktiivi kohaldamisalasse ei kuulu, võivad direktiivi sätted mõjutada neid kui kohaldamisalasse kuuluvate äriühingute töövõtjaid või alltöövõtjaid. Eesmärk on siiski leevendada VKEde finants- ja halduskoormust, kuna paljud neist on ülemaailmse majandus- ja sanitaarkriisi tõttu juba niigi raskustes. VKEde toetamiseks peaksid liikmesriigid ***komisjoni toetusel kas*** eraldi või ühiselt looma spetsiaalsed ***kasutajasõbralikud*** veebisaidid, portaalid või platvormid ja neid haldama, samuti ***peaksid*** liikmesriigid VKEsid rahaliselt ***toetama*** ja ***aitama*** neil suurendada oma suutlikkust. Selline toetus tuleks teha kättesaadavaks ning seda vajaduse korral kohandada ja laiendada tarneahela eelnevates etappides tegutsevatele kolmandate riikide ettevõtjatele. Äriühinguid, kellel on VKEdest äripartnereid, julgustatakse samuti toetama neid hoolsuskohustuse täitmisel ning kasutama VKEde suhtes õiglasi, mõistlikke, mittediskrimineerivaid ja proportsionaalseid nõudeid. ***VKEdel peaks samuti olema võimalus kohaldada käesolevat direktiivi vabatahtlikkuse alusel ning neid tuleks sel eesmärgil asjakohaste meetmete ja vahenditega toetada ning stimuleerida.*** |

**Muudatusettepanek 66**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 48**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (48) ***Komisjon võib*** liikmesriikide toetust VKEdele ***täiendada***, ***kasutades*** olemasolevaid ELi vahendeid, projekte ja muid meetmeid, mis aitavad rakendada hoolsuskohustust ELis ja kolmandates riikides. Selleks et aidata äriühingutel, sealhulgas VKEdel täita hoolsuskohustuse nõudeid, ***võib*** komisjon ***luua*** uusi toetusmeetmeid (nt väärtusahela läbipaistvuse vaatluskeskus ja sidusrühmade ühisalgatuste hõlbustamine). | (48) ***Et täiendada*** liikmesriikide toetust ***äriühingutele, sealhulgas*** VKEdele***, nende rakendamisel***, ***peaks komisjon kasutama*** olemasolevaid ELi vahendeid, projekte ja muid meetmeid, mis aitavad rakendada hoolsuskohustust ELis ja kolmandates riikides. Selleks et aidata äriühingutel, sealhulgas VKEdel täita hoolsuskohustuse nõudeid, ***peaks*** komisjon ***looma*** uusi toetusmeetmeid (nt väärtusahela läbipaistvuse vaatluskeskus ja sidusrühmade ühisalgatuste hõlbustamine). |

**Muudatusettepanek 67**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 49**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (49) Komisjon ja liikmesriigid peaksid jätkama koostööd kolmandate riikidega, et aidata tarneahela eelnevates etappides tegutsevatel ettevõtjatel suurendada oma suutlikkust, et tõhusalt ennetada ja leevendada oma tegevuse ja ärisuhete kahjulikku mõju inimõigustele ja keskkonnale (erilist tähelepanu tuleks pöörata väikepõllumajandustootjate probleemidele). Komisjon ja liikmesriigid peaksid kasutama oma naabrus-, arengu- ja rahvusvahelise koostöö vahendeid, et aidata kolmandate riikide valitsustel ja nendes riikides tarneahela eelnevates etappides tegutsevatel ettevõtjatel tegeleda nii oma tegevuse kui ka tarneahela eelneva etapi äripartnerite tegevuse kahjuliku mõjuga inimõigustele ja keskkonnale. See võib hõlmata partnerriikide valitsuste, kohaliku erasektori ja sidusrühmadega tehtavat koostööd, mille eesmärk on jõuda inimõigustele ja keskkonnale avalduva kahjuliku mõju algpõhjusteni. | (49) Komisjon ja liikmesriigid peaksid jätkama koostööd kolmandate riikidega, et aidata tarneahela eelnevates etappides tegutsevatel ettevõtjatel suurendada oma suutlikkust, et tõhusalt ennetada ja leevendada oma tegevuse ja ärisuhete kahjulikku mõju inimõigustele ja keskkonnale (erilist tähelepanu tuleks pöörata väikepõllumajandustootjate probleemidele). Komisjon ja liikmesriigid peaksid kasutama oma naabrus-, arengu- ja rahvusvahelise koostöö vahendeid, ***sealhulgas vabakaubanduslepinguid,*** et aidata kolmandate riikide valitsustel ja nendes riikides tarneahela eelnevates etappides tegutsevatel ettevõtjatel tegeleda nii oma tegevuse kui ka tarneahela eelneva etapi äripartnerite tegevuse kahjuliku mõjuga inimõigustele ja keskkonnale. See võib hõlmata partnerriikide valitsuste, kohaliku erasektori ja sidusrühmadega tehtavat koostööd, mille eesmärk on jõuda inimõigustele ja keskkonnale avalduva kahjuliku mõju algpõhjusteni. |

**Muudatusettepanek 68**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 50**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (50) Et käesolev direktiiv aitaks tõhusalt võidelda kliimamuutuste vastu, peaksid äriühingud võtma vastu ***kava***, millega tagada, et nende ärimudel ja -strateegia on ***kooskõlas*** kestlikule majandusele ***üleminekuga*** ja ***globaalse soojenemise piiramisega*** 1,5 °C-ni, ***nagu*** on sätestatud ***Pariisi kokkuleppes***. ***Kui kliima*** on ***või oleks pidanud olema äriühingu tegevuse peamine risk või peamine mõjuala***, ***peaks äriühing lisama oma kavasse*** heitkoguste vähendamise eesmärgid. | (50) Et käesolev direktiiv aitaks tõhusalt võidelda kliimamuutuste vastu, peaksid äriühingud võtma ***sidusrühmadega konsulteerides*** vastu ***ja rakendama üleminekukava (kooskõlas direktiivi (EL) 2022/2464 artiklis 19a sätestatud aruandlusnõuetega)***, millega tagada, et nende ärimudel ja -strateegia on ***vastavuses eesmärgiga minna üle*** kestlikule majandusele ja ***piirata globaalset soojenemist*** 1,5 °C-ni, ***kooskõlas Pariisi kokkuleppe ning eesmärgiga saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus, mis*** on sätestatud ***määruses (EL) 2021/1119 (Euroopa kliimamäärus) ning 2030. aasta kliimaeesmärgiga***. ***Kavas tuleks arvesse võtta kogu väärtusahelat ja see peaks sisaldama ajaliselt piiritletud eesmärke, mis*** on ***seotud nende kliimaeesmärkidega seoses 1., 2. ja, kui see on asjakohane***, ***3. valdkonna heitega, sealhulgas kasvuhoonegaaside ja, kui see on asjakohane, metaaniheite absoluutsete*** heitkoguste vähendamise eesmärgid ***2030. aastaks ja viie aasta kaupa kuni 2050. aastani, mis põhinevad veenvatel teaduslikel tõenditel, välja arvatud juhul, kui äriühing suudab tõendada, et tema tegevus ja väärtusahel ei põhjusta kasvuhoonegaaside heidet ning et sellised heite vähendamise eesmärgid ei ole seetõttu asjakohased. Kavades tuleks välja töötada rakendusmeetmed äriühingu kliimaeesmärkide saavutamiseks ja need peaksid põhinema veenvatel teaduslikel tõenditel, st sõltumatu teadusliku valideerimisega tõendusmaterjalil, mis on kooskõlas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) määratletud globaalse soojenemise piiramisega 1,5 °C-ni, ja võtma arvesse kliimamuutusi käsitleva Euroopa teadusnõukogu soovitusi***. |

**Muudatusettepanek 69**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 51**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (51) ***Selleks*** et ***heitkoguste vähendamise kava rakendataks nõuetekohaselt*** ja ***see lisataks*** juhtide ***rahalistesse stiimulitesse, tuleks kava juhtide muutuvtasu kindlaksmääramisel nõuetekohaselt arvesse võtta***, ***kui muutuvtasu on seotud juhi panusega*** äriühingu ***äristrateegiasse ning pikaajalistesse huvidesse ja kestlikkusse***. | (51) ***Üleminekukavad peaksid sisaldama juhtide ja juhatuse liikmete jaoks selgeid kohustusi, tagamaks,*** et ***äriühingu strateegias võetakse keskkonna- ja kliimariske*** ja ***-mõju arvesse.*** Juhtide ***rahaliste stiimulite suurendamiseks peaks keskmiselt rohkem kui 1 000 töötajaga äriühingutel olema asjakohane ja tõhus poliitika tagamaks***, ***et osa juhtide muutuvtasust oleks seotud*** äriühingu ***kliimamuutuste vastu võitlemise üleminekukava eesmärkide saavutamisega***. |

**Muudatusettepanek 70**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 53**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (53) Liikmesriigid peaksid oma riigis määrama ühe või mitu riiklikku järelevalveasutust, kelle ülesandeks on teostada järelevalvet äriühingute hoolsuskohustuste täitmise ja käesoleva direktiivi nõuetekohase rakendamise üle. Järelevalveasutused peaksid olema avalik-õiguslikku laadi ja sõltumatud käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvatest äriühingutest või muudest turuhuvidest ning neil ei tohiks olla huvide konflikte. Liikmesriigid peaksid tagama pädevate asutuste asjakohase rahastamise kooskõlas siseriikliku õigusega. Neil peaks olema õigus korraldada uurimisi omal algatusel või käesoleva direktiivi alusel esitatud kaebuse või põhjendatud kahtluse alusel. Kui valdkondlike õigusaktide alusel on pädevad asutused juba varem loodud, võivad liikmesriigid määrata nad vastutama käesoleva direktiivi kohaldamise eest oma pädevusvaldkonnas. Nad võivad määrata asutused, mis teostavad järelevalvet reguleeritud finantsettevõtjate üle, järelevalveasutusteks ka käesoleva direktiivi tähenduses. | (53) Liikmesriigid peaksid oma riigis määrama ühe või mitu riiklikku järelevalveasutust, kelle ülesandeks on teostada järelevalvet äriühingute hoolsuskohustuste täitmise ja käesoleva direktiivi nõuetekohase rakendamise üle. Järelevalveasutused peaksid olema avalik-õiguslikku laadi ja sõltumatud käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvatest äriühingutest või muudest turuhuvidest ning neil ei tohiks olla huvide konflikte. Liikmesriigid peaksid tagama pädevate asutuste asjakohase rahastamise kooskõlas siseriikliku õigusega. Neil peaks olema õigus korraldada uurimisi***, sealhulgas vajadusel kohapealseid kontrolle ja asjaomaste sidusrühmade kuulamisi,*** omal algatusel või käesoleva direktiivi alusel esitatud kaebuse või põhjendatud kahtluse alusel. Kui valdkondlike õigusaktide alusel on pädevad asutused juba varem loodud, võivad liikmesriigid määrata nad vastutama käesoleva direktiivi kohaldamise eest oma pädevusvaldkonnas. Nad võivad määrata asutused, mis teostavad järelevalvet reguleeritud finantsettevõtjate üle, järelevalveasutusteks ka käesoleva direktiivi tähenduses. ***Kui liikmesriigid määravad järelevalveasutusi ja nende toimimise korda, peaksid nad tagama koordineerimise ja vastastikuse täiendavuse muude protsessidega, mis on kättesaadavad teiste rahvusvaheliste õigusaktide alusel, näiteks kohtuväline kaebuste esitamise mehhanism, mida haldavad riiklikud kontaktpunktid.*** |

**Muudatusettepanek 71**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 54**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (54) Käesoleva direktiivi rakendamiseks võetavate siseriiklike meetmete tulemuslikuks rakendamiseks peaksid liikmesriigid kehtestama hoiatavad, proportsionaalsed ja tõhusad karistused nende meetmete rikkumise eest. Selleks et selline karistuskord oleks tõhus, peaksid riiklike järelevalveasutuste määratavate halduskaristuste hulgas olema ka rahalised karistused. Kui liikmesriigi õigussüsteemis ei ole käesolevas direktiivis sätestatud halduskaristusi ette nähtud, tuleks halduskaristusi käsitlevaid õigusnorme kohaldada nii, et karistuse määramise algatab pädev järelevalveasutus ja viib lõpule õigusasutus. Seepärast peavad sellised liikmesriigid tagama, et õigusnormide ja karistuste kohaldamise mõju oleks samaväärne pädevate järelevalveasutuste määratud halduskaristuste mõjuga. | (54) Käesoleva direktiivi rakendamiseks võetavate siseriiklike meetmete tulemuslikuks rakendamiseks peaksid liikmesriigid kehtestama hoiatavad, proportsionaalsed ja tõhusad karistused nende meetmete rikkumise eest. Selleks et selline karistuskord oleks tõhus, peaksid riiklike järelevalveasutuste määratavate halduskaristuste hulgas olema ka rahalised karistused***, avalik avaldus selle kohta, et äriühing on vastutav ja missugune on rikkumise laad, kohustus võtta meetmeid, sealhulgas rikkumisena käsitatav tegevus lõpetada ja hoiduda sellise käitumise kordumisest ning lõpetada toote vabasse ringlusse laskmine või eksport***. Kui liikmesriigi õigussüsteemis ei ole käesolevas direktiivis sätestatud halduskaristusi ette nähtud, tuleks halduskaristusi käsitlevaid õigusnorme kohaldada nii, et karistuse määramise algatab pädev järelevalveasutus ja viib lõpule õigusasutus. Seepärast peavad sellised liikmesriigid tagama, et õigusnormide ja karistuste kohaldamise mõju oleks samaväärne pädevate järelevalveasutuste määratud halduskaristuste mõjuga. |

**Muudatusettepanek 72**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 54 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(54a) Et vältida selliste võimalike haldustrahvide kunstlikku vähendamist, mis tulenevad sellest, et põhiemaettevõtja suunab oma ülemaailmse netokäibe kolmandatesse üksustesse, peaksid liikmesriigid tagama, et artikli 2 lõike 1 punktis b ja artikli 2 lõike 2 punktis b osutatud äriühingute puhul võetakse rahaliste halduskaristuste arvutamisel arvesse kõnealuse äriühingu teatatud konsolideeritud käivet.*** |

**Muudatusettepanek 73**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 54 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(54b) Direktiivi 2014/24/EL artikli 18 lõike 2, direktiivi 2014/25/EL artikli 36 lõike 2 ja direktiivi 2014/23/EL artikli 30 lõike 3 kohaselt peavad liikmesriigid võtma meetmeid, et tagada liidu õigusest tulenevate kohustuste täitmine, mis puudutab riigihanke- või kontsessioonilepinguid. Seepärast peaks komisjon hindama, kas on asjakohane need direktiivid läbi vaadata, et veelgi täpsustada nõudeid ja meetmeid, mida liikmesriigid peavad võtma, et tagada käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmine kogu hanke- ja kontsessioonimenetluse vältel alates valikust kuni lepingu täitmiseni.*** |

**Muudatusettepanek 74**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 56**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (56) Selleks et tagada kahjuliku mõju all kannatanutele kahju tulemuslik hüvitamine, tuleks liikmesriikidelt nõuda, et nad kehtestaksid õigusnormid, mis reguleerivad äriühingu tsiviilvastutust kahju eest, mis tuleneb tema suutmatusest järgida hoolsuskohustust. Äriühing peaks kahju eest vastutama, kui ta ei täitnud oma kohustust ennetada või leevendada võimalikku kahjulikku mõju või lõpetada või ***minimeerida tegelikku mõju*** ning selle tagajärjel ***avaldus ja tekitas kahju selline kahjulik*** mõju, mille oleks pidanud asjakohaste meetmete abil kindlaks tegema, ennetama, leevendama, lõpetama või minimeerima. | (56) Selleks et tagada kahjuliku mõju all kannatanutele kahju tulemuslik hüvitamine, tuleks liikmesriikidelt nõuda, et nad kehtestaksid õigusnormid, mis reguleerivad äriühingu tsiviilvastutust kahju eest, mis tuleneb tema suutmatusest järgida hoolsuskohustust. Äriühing peaks kahju eest vastutama, kui ta ei täitnud oma kohustust ennetada või leevendada võimalikku kahjulikku mõju või ***seda*** lõpetada või ***leevendada või hüvitada,*** ning selle ***tegematajätmise*** tagajärjel ***põhjustas äriühing (või aitas põhjustada) sellist kahjulikku*** mõju, mille oleks pidanud asjakohaste meetmete abil kindlaks tegema, ***prioriseerima,*** ennetama, leevendama, lõpetama***, heastama*** või minimeerima. ***Liikmesriigid peaksid ka tagama, et juhul, kui õigusjärglast ei ole, saab emaettevõtjaid pidada oma tütarettevõtja eest vastutavaks, kui tütarettevõtja kuulub käesoleva direktiivi reguleerimisalasse või kui tütarettevõtja oli mõju avaldamise ajal lõpetanud ja emaettevõtja on vastutuse vältimiseks oma tegevuse tahtlikult lõpetanud, olenemata koostööst emaettevõtjaga hoolsuskohustuse täitmisel.*** |

**Muudatusettepanek 75**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 57**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (57) ***Väljakujunenud kaudsete ärisuhete tasandil tekkiva kahju puhul tuleks äriühingu vastutuse suhtes kohaldada eritingimusi. Kui äriühing on rakendanud konkreetseid hoolsuskohustuse meetmeid, ei peaks ta tekkinud kahju eest vastutama. Siiski ei tohiks selliste meetmete rakendamise abil vastutusest vabaneda juhul, kui ei olnud mõistlik eeldada, et tegelikult võetud meetmed, sealhulgas nõuete täitmise kontroll, on kahjuliku mõju ennetamiseks, leevendamiseks, lõpetamiseks või minimeerimiseks piisavad. Peale selle tuleb*** vastutuse kohaldumise ja ulatuse hindamisel ***nõuetekohaselt*** arvesse ***võtta*** äriühingu otseselt kõnealuse kahjuga seotud pingutusi ***järgida kõiki parandusmeetmeid***, mida järelevalveasutus ***temalt*** nõuab, tehtud investeeringuid ja antud sihtotstarbelist toetust, ning võimalikku ***koostööd*** teiste üksustega, et tegeleda kahjuliku mõjuga oma väärtusahelates. | (57) Vastutuse kohaldumise ja ulatuse hindamisel ***tuleks võtta*** arvesse äriühingu otseselt kõnealuse kahjuga seotud pingutusi ***võtta parandusmeetmeid, sealhulgas meetmeid***, mida järelevalveasutus ***neilt*** nõuab, tehtud investeeringuid ja antud sihtotstarbelist toetust ning võimalikku ***koostööd mõjutatud sidusrühmade ja*** teiste üksustega, et tegeleda kahjuliku mõjuga oma väärtusahelates. |

**Muudatusettepanek 76**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 57 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(57a) Lisaks tuleks artikli 22 kohase võimaliku vastutuse puhul arvesse võtta äriühingu võimalust vajaduse korral prioriseerida. Tingimusel, et tähtsuse järjekorda seadmisel lähtuti kahjuliku mõju tõsidusest ja tõenäosusest, ei tohiks ettevõtjat vastutusele võtta, kui kahjulik mõju tuleneb tegevusest või tegevusest, mis ei olnud õiguspäraselt prioriteetne.*** |

**Muudatusettepanek 77**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 58**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (58) Vastutuse kohaldamise kord ei reguleeri, kes peaks tõendama, et äriühingu tegevus oli juhtumi asjaolusid arvestades mõistlikult piisav, ***mistõttu*** on ***see küsimus jäetud siseriikliku õiguse kohaldamisalasse***. | (58) Vastutuse kohaldamise kord ei reguleeri, kes peaks tõendama, et äriühingu tegevus oli juhtumi asjaolusid arvestades mõistlikult piisav, ***kuid liikmesriigid võivad oma siseriiklikus õiguses ette näha, et kui hageja esitab esmapilgul usutavaid tõendeid kostja vastutuse tõenäosuse kohta, loetakse kostja vastutavaks, välja arvatud juhul, kui ta suudab tõendada, et ta*** on ***täitnud oma käesolevast direktiivist tulenevad kohustused***. |

**Muudatusettepanek 78**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 59**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (59) Tsiviilvastutust käsitlevate õigusnormide puhul ei tohiks äriühingu tsiviilvastutus hoolsuskohustuse nõuetekohaselt täitmata jätmisest tuleneva kahju eest piirata tema tütarettevõtjate tsiviilvastutust ega väärtusahelasse kuuluvate otseste või kaudsete äripartnerite vastavat tsiviilvastutust. Samuti ei tohiks käesoleva direktiivi kohased ***tsiviilvastutust käsitlevad sätted*** piirata ***selliste liidu või siseriiklike tsiviilvastutust käsitlevate normide kohaldamist, mis on seotud kahjuliku mõjuga inimõigustele*** või ***keskkonnale ja millega nähakse ette vastutus olukordades, mis ei kuulu käesoleva direktiivi kohaldamisalasse***, ***või millega nähakse ette suurem vastutus kui käesolevas direktiivis***. | (59) Tsiviilvastutust käsitlevate õigusnormide puhul ei tohiks äriühingu tsiviilvastutus hoolsuskohustuse nõuetekohaselt täitmata jätmisest tuleneva kahju eest***, mida ta on põhjustanud või aidanud põhjustada,*** piirata tema tütarettevõtjate tsiviilvastutust ega väärtusahelasse kuuluvate otseste või kaudsete äripartnerite vastavat tsiviilvastutust. Samuti ei tohiks käesoleva direktiivi kohased ***tsiviilvastutuse normid*** piirata ***äriühingute vastutust liidu*** või ***liikmesriikide õigussüsteemides***, ***sealhulgas solidaarset vastutust käsitlevate normide kohaselt***. |

**Muudatusettepanek 79**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 59 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(59a) Õigus tõhusale õiguskaitsevahendile on rahvusvaheliselt tunnustatud inimõigus, mis on sätestatud inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklis 8, keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni artikli 9 lõikes 3, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artikli 2 lõikes 3 ning on ka liidu põhiõigus harta artikli 47 tähenduses. Viivitused ja raskused tõenditele juurdepääsul, samuti sooline ebavõrdsus, geograafiline asukoht, haavatavus ja tõrjutus võivad kujutada endast olulisi praktilisi ja menetluslikke takistusi asjaomaste isikute jaoks, mis takistavad nende juurdepääsu tõhusale õiguskaitsevahendile, mille puhul ei pea kartma repressioone. Liikmesriigid peaksid seega tagama, et ohvritel oleks juurdepääs tõhusale õiguskaitsevahendile ning et menetluste kulud ja kestus ei takistaks neid kohtusse pöördumast. Need meetmed võivad olla näiteks avaliku sektori vahendite eraldamine, sealhulgas tegeliku ja võimaliku kahjuliku mõju ohvrite struktuuritoetus, kohaldatavate kohtu- või haldustasude piiramine või õigusabi võimaldamine.*** |

**Muudatusettepanek 80**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 59 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(59b) Volitatud ametiühingud, kodanikuühiskonna organisatsioonid või muud avalikes huvides tegutsevad asjaomased osalejad, nagu riiklikud inimõiguste kaitse asutused või ombudsman, peaksid saama esitada kahjuliku mõju ohvri või ohvrite rühma nimel hagisid esitada ning neil peaks olema menetluses hageja õigused ja kohustused, ilma et see piiraks kehtivate riiklike õigusaktide kohaldamist.*** |

**Muudatusettepanek 81**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 59 c (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(59c) Tsiviilvastutusega seotud kahjunõuete esitamise aegumistähtaeg peaks olema vähemalt kümme aastat. Selliste aegumistähtaegade alguskuupäeva kindlaksmääramisel peaksid liikmesriigid võtma arvesse hetke, mil kahju põhjustanud mõju on lõppenud ja mil asjaomane ohver teadis või võis mõistlikult eeldada, et talle tekitatud kahju on põhjustatud kahjulikust mõjust.*** |

**Muudatusettepanek 82**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 65 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***(65a) Inimõiguste ja keskkonnaõiguste kaitsjad on kahjulike keskkonna- ja inimõiguste mõjude tagajärgede eesliinil kogu maailmas ja ELis ning neid on ähvardatud, hirmutatud, taga kiusatud, ahistatud või isegi mõrvatud. Seetõttu ei tohiks äriühingud neid mingil viisil vägivallaohtu seada.*** |

**Muudatusettepanek 83**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 69**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (69) Käesolev direktiiv ei piira inimõiguste, keskkonnakaitse või kliimamuutuste alaseid kohustusi, mis tulenevad muudest liidu õigusaktidest. Kui käesoleva direktiivi sätted on vastuolus liidu mõne muu õigusakti sättega, millel on samad eesmärgid ja millega nähakse ette ulatuslikumad või konkreetsemad kohustused, peaks liidu muu õigusakti sätetel olema vastuolu ulatuses esimus ja neid kohaldatakse nende konkreetsete kohustuste suhtes. | (69) Käesolev direktiiv ei piira inimõiguste, keskkonnakaitse või kliimamuutuste alaseid kohustusi, mis tulenevad muudest liidu õigusaktidest. Kui käesoleva direktiivi sätted on vastuolus liidu mõne muu õigusakti sättega, millel on samad eesmärgid ja millega nähakse ette ulatuslikumad või konkreetsemad kohustused, peaks liidu muu õigusakti sätetel olema vastuolu ulatuses esimus ja neid kohaldatakse nende konkreetsete kohustuste suhtes***, juhul kui täpsemalt määratletud valdkonnale või teemale kohaldatakse muus õigusaktis sätestatud kohustusi. Sellised õigusaktid hõlmavad nii kehtivaid kui ka tulevasi ELi õigusakte, mis käsitlevad puitu ja raadamist, töötajate lähetamist ja sunniviisilist tööd, kuid ei piirdu nendega.*** |

**Muudatusettepanek 84**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Põhjendus 70**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (70) Komisjon peaks andma hinnangu ja esitama aruande selle kohta, kas ***käesoleva*** direktiivi ***kohaldamisalasse kuuluvate suure mõjuga sektorite loetellu*** tuleks ***lisada uusi sektoreid***, et viia see ***vastavusse*** Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni suunistega või võtta arvesse selgeid tõendeid tööalase ärakasutamise, inimõiguste rikkumise või uute esilekerkivate keskkonnaohtude kohta, ***kas käesolevas direktiivis osutatud asjakohaste rahvusvaheliste konventsioonide loetelu tuleks muuta***, ***eelkõige pidades silmas rahvusvahelise olukorra muutusi,*** või ***kas käesoleva direktiivi hoolsuskohustust käsitlevaid sätteid tuleks laiendada kliimale avalduvale kahjulikule mõjule***. | (70) Komisjon peaks andma hinnangu ja esitama aruande selle kohta, kas direktiivi ***kohaldamisala*** tuleks ***kitsendada, eelkõige teatud sektorites***, et viia see ***kooskõlla*** Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni suunistega või võtta arvesse selgeid ***andmeid või*** tõendeid tööalase ärakasutamise, inimõiguste rikkumise või uute esilekerkivate keskkonnaohtude kohta, ***sealhulgas EBRD***, ***ILO*** või ***FRA andmeid***. |

**Muudatusettepanek 85**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 1 – lõige 1 – lõik 1 – punkt a**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (a) äriühingute kohustuste kohta, mis on seotud tegeliku ja võimaliku kahjuliku mõjuga inimõigustele ja kahjuliku keskkonnamõjuga tulenevalt äriühingu enda või selle tütarettevõtjate tegevusest või ***sellise*** väärtusahelasse kuuluva üksuse tegevusest, kellega äriühingul on ***väljakujunenud*** ärisuhe, ja | a) äriühingute kohustuste kohta, mis on seotud tegeliku ja võimaliku kahjuliku mõjuga inimõigustele ja kahjuliku keskkonnamõjuga***, mida nad on põhjustanud, millele kaasa aidanud või millega nad on otseselt seotud,*** tulenevalt äriühingu enda või selle tütarettevõtjate tegevusest või ***nende*** väärtusahelasse kuuluva üksuse tegevusest, kellega äriühingul on ärisuhe, ja |

**Muudatusettepanek 86**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 1 – lõige 1 – lõik 1 – punkt b**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (b) vastutuse kohta eespool nimetatud kohustuste rikkumise eest. | b) vastutuse kohta eespool nimetatud kohustuste rikkumise eest***, mis tõi kaasa kahju;*** |

**Muudatusettepanek 87**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 1 – lõige 1 – lõik 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***Seda, kas tegemist on väljakujunenud ärisuhtega, hinnatakse korrapäraselt vähemalt iga 12 kuu järel.*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 88**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 1 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. Käesolev direktiiv ei anna alust alandada inimõiguste, keskkonnakaitse või kliima kaitse taset, mis on käesoleva direktiivi vastuvõtmise ajal ette nähtud liikmesriikide õigusega. | 2. Käesolev direktiiv ei anna alust alandada inimõiguste ***taset, sh töö- ja sotsiaalõiguste taset, mis on sätestatud kehtivates liidu ja riiklikes õigusaktides***, keskkonnakaitse või kliima kaitse taset, mis on käesoleva direktiivi vastuvõtmise ajal ette nähtud liikmesriikide õigusega ***või kohaldatavate kollektiivlepingutega***. |

**Muudatusettepanek 89**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 2 – lõige 1 – punkt a**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (a) äriühingul oli viimasel majandusaastal, mille kohta on koostatud aruandeaasta finantsaruanded, keskmiselt üle ***500*** töötaja ja selle ülemaailmne netokäive oli üle ***150*** miljoni euro; | a) äriühingul oli viimasel majandusaastal, mille kohta on koostatud aruandeaasta finantsaruanded, keskmiselt üle ***250*** töötaja ja selle ülemaailmne netokäive oli üle ***40*** miljoni euro; |

**Muudatusettepanek 90**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 2 – lõige 1 – punkt b – sissejuhatav osa**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (b) äriühing ei saavutanud viimasel majandusaastal, mille kohta on koostatud aruandeaasta finantsaruanded, punktis a sätestatud künniseid, kuid ***sellel oli keskmiselt üle 250 töötaja*** ja ***selle*** ülemaailmne netokäive oli üle ***40*** miljoni euro***, tingimusel et vähemalt 50 % netokäibest tekkis ühes või mitmes järgmistest sektoritest:*** | b) äriühing ei saavutanud viimasel majandusaastal, mille kohta on koostatud aruandeaasta finantsaruanded, punktis a sätestatud künniseid, kuid ***on sellise kontserni juhtiv emaettevõtja, millel oli 500 töötajat*** ja ***mille*** ülemaailmne netokäive oli üle ***150*** miljoni euro. |

**Muudatusettepanek 91**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 2 – lõige 1 – punkt b – alapunkt i**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***i) tekstiilitootmine, nahatöötlemine ja nahktoodete (sealhulgas jalatsite) tootmine ning tekstiil-, rõiva- ja jalatsitoodete hulgimüük;*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 92**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 2 – lõige 1 – punkt b – alapunkt ii**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***ii) põllumajandus, metsandus, kalandus (sealhulgas vesiviljelus), toiduainete tootmine ning põllumajandusliku tooraine, elusloomade, puidu, toidu ja jookide hulgimüük;*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 93**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 2 – lõige 1 – punkt b – alapunkt iii**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***iii) maavarade (sealhulgas toornafta, maagaas, kivisüsi, pruunsüsi, metallid ja metallimaagid, samuti kõik muud mittemetalsed mineraalid ja karjäärides kaevandatud tooted) kaevandamine, olenemata nende kaevandamise kohast, põhimetalltoodete, muude mittemetalsetest mineraalidest toodete ja metalltoodete (v.a masinad ja seadmed) tootmine ning maavarade ja mineraalidest põhi- ja vahetoodete (sealhulgas metallide ja metallimaakide, ehitusmaterjalide, kütuste, kemikaalide ja muude vahetoodete) hulgimüük.*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 94**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 2 – lõige 2 – punkt a**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (a) äriühingu netokäive ***liidus oli*** viimasele majandusaastale eelnenud majandusaastal ***üle 150 miljoni euro***; | a) äriühingu ***ülemaailmne*** netokäive ***oli üle 150 miljoni euro, tingimusel et*** viimasele majandusaastale eelnenud majandusaastal ***tekkis liidus vähemalt 40 miljonit eurot, sealhulgas selliste kolmandatest isikutest äriühingute käive, kellega äriühing ja/või selle tütarettevõtjad on sõlminud liidus litsentsitasude eest vertikaalse kokkuleppe***; |

**Muudatusettepanek 95**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 2 – lõige 2 – punkt b**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (b) ***äriühingu netokäive liidus oli viimasele majandusaastale eelnenud majandusaastal rohkem kui 40 miljonit eurot***, ***kuid mitte*** üle 150 miljoni ***euro***, ***tingimusel et ta teenis vähemalt 50 % ülemaailmsest netokäibest ühes*** või ***mitmes lõike 1 punktis b loetletud sektoritest***. | b) ***äriühing ei saavutanud punktis a sätestatud künniseid, kuid on sellise kontserni lõplik emaettevõtja***, ***kellel oli 500 töötajat ja kelle ülemaailmne netokäive oli*** üle 150 miljoni ***ning vähemalt 40 miljonit toodeti liidus viimasel majandusaastal***, ***mille kohta on koostatud raamatupidamise aastaaruanne, sealhulgas selliste kolmandatest isikutest äriühingute käive, kellega äriühing ja***/või ***selle tütarettevõtjad on sõlminud liidus litsentsitasude eest vertikaalse kokkuleppe***. |

**Muudatusettepanek 96**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 2 – lõige 3**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 3. Lõike 1 kohaldamisel arvutatakse osalise tööajaga töötajate arv täistööaja ekvivalendi alusel. Renditöötajaid võetakse töötajate arvu arvutamisel arvesse samamoodi nagu juhul, kui äriühing oleks samal ajavahemikul nende otsene tööandja. | 3. Lõike 1 kohaldamisel arvutatakse osalise tööajaga töötajate arv täistööaja ekvivalendi alusel. Renditöötajaid ***ja muid mittestandardsetes tööhõivevormides töötajaid*** võetakse töötajate arvu arvutamisel arvesse samamoodi nagu juhul, kui äriühing oleks samal ajavahemikul nende otsene tööandja. |

**Muudatusettepanek 97**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – sissejuhatav osa**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid: | **1.** Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid: |

**Muudatusettepanek 98**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt a – alapunkt i**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| i) juriidiline isik, mis on asutatud mõnes Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL ([110]) I lisas loetletud õiguslikus vormis; | i) juriidiline isik, mis on asutatud mõnes Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL ([110]) I ***ja II*** lisas loetletud õiguslikus vormis; |

([110]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

**Muudatusettepanek 99**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt a – alapunkt iii**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***iii) juriidiline isik, mis on asutatud mõnes direktiivi 2013/34/EL II lisas loetletud õiguslikus vormis ja mis koosneb täielikult ettevõtjatest, kes tegutsevad mõnes punktides i ja ii nimetatud õiguslikus vormis;*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 100**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt a – alapunkt iv – taane 8**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***— pensionikindlustusasutused, kes haldavad selliseid pensioniskeeme, mida loetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 883/2004*** ([119]) ***ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 987/2009*** ([120]) ***kohaldamisalasse kuuluvateks sotsiaalkindlustusskeemideks, samuti juriidilised isikud, mis on asutatud selliste asutuste investeeringute tegemise eesmärgil;*** | ***välja jäetud*** |

([119]) ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta (ELT L 166, 30.4.2004, lk 1).***

([120]) ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 (sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta) rakendamise kord (ELT L 284, 30.10.2009, lk 1).***

**Muudatusettepanek 101**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt a – alapunkt iv – taane 9**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| — ***alternatiivne investeerimisfond, mida haldab direktiivi 2011/61/EL artikli 4 lõike 1 punktis b määratletud alternatiivse investeerimisfondi valitseja, või alternatiivne investeerimisfond, mida juhitakse kohaldatava siseriikliku õigusakti kohaselt;*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 102**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt a – alapunkt iv – taane 10**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| — ***vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja direktiivi 2009/65/EÜ artikli 1 punkti 2 tähenduses;*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 103**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt a a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***aa) „investeerimisobjektiks olev äriühing“ – äriühing, millesse investeerib institutsionaalne investor või varahaldur ja mida ei saa pidada kontrollitavaks äriühinguks;*** |

**Muudatusettepanek 104**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt a b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***ab) „institutsionaalne investor“ – direktiivi 2007/36/EÜ artikli 2 punktis e määratletud üksus, mis kuulub käesoleva direktiivi artikli 2 kohaldamisalasse;*** |

**Muudatusettepanek 105**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt a c (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***ac) „varahaldur“ – direktiivi 2007/36/EÜ artikli 2 punktis f määratletud üksus, mis kuulub käesoleva direktiivi artikli 2 kohaldamisalasse;*** |

**Muudatusettepanek 106**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt b**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (b) „kahjulik keskkonnamõju“ – kahjulik mõju keskkonnale, mis tuleneb sellest, et on ***rikutud mõnd*** lisa II osas loetletud ***rahvusvaheliste keskkonnakonventsioonide kohast keeldu või kohustust***; | b) „kahjulik keskkonnamõju“ – kahjulik mõju keskkonnale, mis tuleneb sellest, et on ***jäetud täitmata kohustused, mis tulenevad lisa I osa punktides 18 ja 19 ning*** lisa II osas loetletud ***õigusaktide asjakohastest sätetest, võttes arvesse kõiki siseriiklikke õigusakte ja meetmeid, mis on seotud lisa I osa punktides 18 ja 19 ning lisa II osas loetletud rahvusvaheliste dokumentide sätetega***; |

**Muudatusettepanek 107**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt c**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (c) „kahjulik mõju inimõigustele“ – kahjulik mõju ***kaitstavatele*** isikutele, mis tuleneb ***sellest, et on rikutud mõnd lisa I osa 2. jaos loetletud rahvusvaheliste konventsioonide kohast*** ja lisa I osa 1. jaos loetletud ***õigust või keeldu***; | c) „kahjulik mõju inimõigustele“ – kahjulik mõju isikutele, mis tuleneb ***mis tahes tegevusest, mille tõttu kaob või väheneb üksikisiku või rühma võimalus kasutada oma õigusi*** ja ***olla kaitstud keeldudega, mis on sätestatud*** lisa I osa 1. ***ja 2.*** jaos loetletud ***rahvusvahelistes konventsioonides ja õigusaktides***; |

**Muudatusettepanek 108**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt c a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***ca) „kahjulik mõju“ – võimalik või tegelik kahjulik mõju inimõigustele või kahjulik keskkonnamõju;*** |

**Muudatusettepanek 109**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt d**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (d) „tütarettevõtja“ – juriidiline isik, mille kaudu toimub Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/109/EÜ ([128]) artikli 2 lõike 1 punktis f määratletud kontrollitava ettevõtja tegevus; | d) „tütarettevõtja“ – ***direktiivi 2013/34/EL artikli 2 punktis 10 määratletud juriidiline isik ning*** juriidiline isik, mille kaudu toimub Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/109/EÜ ([128]) artikli 2 lõike 1 punktis f määratletud kontrollitava ettevõtja tegevus; |

([128]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/109/EÜ läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele, ning millega muudetakse direktiivi 2001/34/EÜ (ELT L 390, 31.12.2004, lk 38).

**Muudatusettepanek 110**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt e – sissejuhatav osa**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (e) „ärisuhe“ – suhe töövõtja, alltöövõtja või ***mis tahes muu juriidilise isikuga (edaspidi „partner“),*** | e) „ärisuhe“ – ***äriühingu otsene või kaudne*** suhe töövõtja, alltöövõtja või ***tema väärtusahela muude üksustega:*** |

**Muudatusettepanek 111**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt e – alapunkt i**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| i) kellega äriühingul on ärileping või kellele äriühing pakub ***rahastamist, kindlustust või edasikindlustust või*** | i) kellega äriühingul on ärileping või kellele äriühing pakub ***finantsteenuseid;*** |

**Muudatusettepanek 112**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt e – alapunkt ii**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ii) kes tegeleb ***äriühingu eest või nimel äritegevusega***, mis on seotud äriühingu toodete või teenustega; | ii) kes tegeleb ***tegevusega***, mis on seotud äriühingu toodete või teenustega; |

**Muudatusettepanek 113**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt f**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***(f) „väljakujunenud ärisuhe“ – otsene või kaudne ärisuhe, mis oma intensiivsuse või kestuse tõttu on või eeldatavasti on püsiv ega moodusta väärtusahelast üksnes tühist või kõrvalist osa;*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 114**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt g**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (g) „väärtusahel“ – ***tegevus, mis on seotud kauba tootmise või teenuste osutamisega äriühingu poolt, sealhulgas toote või teenuse arendamise ning toote kasutamise ja kasutuselt kõrvaldamisega, samuti tarneahela eelneva ja järgmise etapi väljakujunenud ärisuhetega seotud tegevus. Kui tegemist on punkti a alapunktis iv määratletud äriühinguga, hõlmab väärtusahel nende konkreetsete teenuste osutamise puhul üksnes selliseid laene, krediiti ja muid finantsteenuseid saavaid kliente ning muid samasse kontserni kuuluvaid äriühinguid, kelle tegevus on seotud asjaomase lepinguga. Selliste reguleeritud finantsettevõtjate väärtusahel ei hõlma VKEsid, kes saavad neilt laenu, krediiti, rahastamist, kindlustust või edasikindlustust;*** | g) „väärtusahel“: |

**Muudatusettepanekud 115 ja 442cp2**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt g – alapunkt i (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***i) äriühingu toote toormaterjalide, toodete või nende osade tootmise, projekteerimise, hankimise, kaevandamise, tootmise, transpordi, ladustamise ja tarnimise ning äriühingu tootearenduse või teenuse arendamisega seotud tegevused ja üksused ning*** |

**Muudatusettepanek 116**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt g – alapunkt ii (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***ii) äriühingu toodete müügi, jaotamise, transpordi, ladustamise ja jäätmekäitlusega või teenuste osutamisega seotud tegevus ja üksused, välja arvatud toote jäätmekäitlus üksiktarbijate poolt.*** |

**Muudatusettepanek 117**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt g – lõik 1 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Kui tegemist on punkti a alapunktis iv määratletud äriühinguga, hõlmab väärtusahel nende konkreetsete teenuste osutamise puhul nende klientide tegevust, kes saavad punkti iv alusel sellistelt finantsettevõtetelt otse finantsteenuseid, ning muid samasse kontserni kuuluvaid äriühinguid, kelle tegevus on seotud asjaomase lepinguga. Punktide a–iv tähenduses reguleeritud finantsettevõtjate väärtusahel ei hõlma kodumajapidamisi, füüsilisi isikuid ega VKEsid;*** |

**Muudatusettepanek 118**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt h**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (h) „sõltumatu kolmanda isiku poolne kontroll“ – kontroll, ***mida*** teeb ***äriühingust*** sõltumatu ***auditor***, kellel ei ole huvide konflikte, kellel on ***kogemusi*** ja pädevus keskkonna- ja inimõiguste küsimustes ***ning kes*** vastutab auditi kvaliteedi ja usaldusväärsuse eest***, et teha kindlaks, kas äriühing või selle väärtusahela osad täidavad käesolevast direktiivist tulenevaid inimõiguste- ja keskkonnaalaseid nõudeid***; | h) „sõltumatu kolmanda isiku poolne kontroll“ – kontroll ***selle üle***, ***kas äriühing või selle väärtusahela osad täidavad käesolevast direktiivist tulenevaid hoolsuskohustuse aspekte; seda kontrolli*** teeb ***kas audiitor või audiitorühing, kes on heaks kiidetud vastavalt direktiivi 2006/43/EÜ artiklile 3 või on liikmesriigis akrediteeritud viima läbi sertifitseerimisi, või direktiivi 2006/43/EÜ artikli 2 punktis 23 määratletud*** sõltumatu ***kindlustandvate teenuste osutaja, kes on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 765/2008 liikmesriigis akrediteeritud, et viia läbi artikli 14 lõikes 4a osutatud konkreetne vastavushindamine, või sõltumatu kolmas isik, kes on liikmesriigis akrediteeritud sertifitseerimise läbiviimiseks ja kes on äriühingust sõltumatu***, kellel ei ole huvide konflikte, kellel on ***tõendatud kogemused, teadmised*** ja pädevus keskkonna-***, kliima-*** ja inimõiguste küsimustes ***; ta*** vastutab auditi ***või hindamise*** kvaliteedi ja usaldusväärsuse eest ***ning vastab delegeeritud õigusaktis sätestatud miinimumnõuetele, nagu on kirjeldatud artikli 14 lõikes 4a***; |

**Muudatusettepanek 119**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõi1 1 – punkt j**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (j) „valdkondlik algatus“ – ***valitsuse***, ***valdkondliku ühenduse*** või ***huvitatud organisatsioonide ühenduse välja töötatud*** ja ***selle kontrollitav kombinatsioon väärtusahelaga seotud*** hoolsuskohustuse ***vabatahtlikest menetlustest, vahenditest*** ja ***mehhanismidest***, ***mille hulka kuulub sõltumatu kolmanda isiku poolne kontroll***; | j) „valdkondlik ***või mitme sidusrühma*** algatus“ – ***algatus***, ***milles äriühingud osalevad ja millega nähakse ette standardid, menetlused, vahendid ja***/või ***mehhanismid, et toetada, jälgida, hinnata, sertifitseerida*** ja***/või kontrollida oma tütarettevõtjate ja/või ärisuhete*** hoolsuskohustuse ***aspekte. Selliseid algatusi võivad arendada*** ja ***jälgida valitsused***, ***valdkondlikud ühendused, huvitatud organisatsioonide ühendused või kodanikuühiskonna organisatsioonid***; |

**Muudatusettepanek 120**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt l**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***(l) „tõsine kahjulik mõju“ – kahjulik keskkonnamõju või kahjulik mõju inimõigustele, mis on oma olemuselt eriti märkimisväärne või mõjutab suurt hulka inimesi või suurt osa keskkonnast või mis on pöördumatu või mida on eriti raske heastada meetmete tõttu, mis on vajalikud enne mõju avaldumist valitsenud olukorra taastamiseks;*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 121**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt n**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (n) „sidusrühmad“ – ***äriühingu töötajad***, ***tütarettevõtjate töötajad ja muud isikud***, rühmad, kogukonnad või ***üksused***, ***kelle õigusi*** või ***huve kõnealuse*** äriühingu või ***selle tütarettevõtjate*** või ***selle ärisuhetega seotud tooted***, ***teenused*** ja ***tegevus mõjutavad või võivad mõjutada***; | n) „***mõjutatud*** sidusrühmad“ – ***üksikisikud,*** rühmad ***või*** kogukonnad, ***kellel on õigused või õigustatud huvid***, ***mida mõjutab või võib mõjutada kahjulik mõju***, ***mis tuleneb äriühingu tegevusest*** või ***selle väärtusahela üksuste tegevusest***, ***ning selliste isikute*** või ***rühmade seaduslikud esindajad, sealhulgas töötajad ja nende esindajad ning*** äriühingu***, selle tütarettevõtjate ja kogu väärtusahela ametiühingud,*** või ***juhul, kui puuduvad üksikisikud, rühmad*** või ***kogukonnad, keda kahjulik keskkonnamõju mõjutab***, ***usaldusväärsed*** ja ***kogenud organisatsioonid, kelle eesmärk on kaitsta keskkonda***; |

**Muudatusettepanek 122**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt n a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***na) „haavatavad sidusrühmad“ – mõjutatud sidusrühmad, kes on tõrjutud või haavatavas olukorras konkreetsete tingimuste või läbipõimunud tegurite, sealhulgas bioloogilise soo, sotsiaalse soo, vanuse, rassi, etnilise kuuluvuse, klassi, hariduse, põlisrahva identiteedi, rändestaatuse, puude ning sotsiaalse ja majandusliku seisundi tõttu, samuti sidusrühmad, kes elavad konfliktist mõjutatud või suure riskiga aladel, mis on mitmesuguse ja sageli ebaproportsionaalse kahjuliku mõju põhjused ning põhjustavad diskrimineerimist ning tekitavad lisatakistusi osalemisele ja õiguskaitse kättesaadavusele;*** |

**Muudatusettepanek 123**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt q**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (q) ***„asjakohane meede“*** **–** ***meede***, millega on võimalik saavutada hoolsuskohustuse eesmärgid, mis ***vastavad*** kahjuliku mõju ***raskusastmele*** ja ***tõenäosusele,*** ning ***mis on äriühingule mõistlikult kättesaadav, võttes arvesse konkreetse juhtumi*** asjaolusid, sealhulgas ***majandussektori ja konkreetse ärisuhte*** spetsiifikat ***ja*** äriühingu ***mõju sellele, ning vajadust tagada, et meedet peetakse prioriteediks.*** | q) ***„asjakohased meetmed“*** **–** ***meetmed***, millega on võimalik saavutada hoolsuskohustuse eesmärgid ***ja käsitleda tulemuslikult artikli 6 kohaselt kindlaks tehtud kahjulikku mõju viisil***, mis ***on proportsionaalne ja vastavuses*** kahjuliku mõju ***raskusastme*** ja ***tõenäosusega*** ning ***on proportsionaalne ja vastavuses äriühingu suuruse, ressursside ja suutlikkusega. Seejuures võetakse arvesse konkreetseid*** asjaolusid, sealhulgas ***kahjuliku mõju laadi, majandussektori*** spetsiifikat, äriühingu ***konkreetse tegevuse, toote ja teenuse ning konkreetse ärisuhte olemust;*** |

**Muudatusettepanek 124**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt q a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***qa) „mõjutusvahendid“ – võime muuta üksuse tavasid, mis põhjustavad või võimendavad kahjulikku mõju;*** |

**Muudatusettepanek 125**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt q b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***qb) „kahjuliku mõju põhjustamine“ – äriühingu enda tegevusest piisab kahjuliku mõju tekitamiseks;*** |

**Muudatusettepanek 126**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt q c (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***qc) „kahjulikule mõjule kaasaaitamine“ – äriühingu tegevus, mis koos teiste üksuste tegevusega põhjustab teatavat mõju, või äriühingu tegevus, mis põhjustab, hõlbustab või ajendab teise üksuse kahjulikku mõju. Kaasaaitamine peab olema oluline, st hõlmatud ei ole väiksem ega vähetähtis kaasaaitamine. Kaasaaitamise olulise iseloomu hindamiseks ja otsustamaks, millal võib äriühingu tegevus olla põhjustanud, hõlbustanud või ajendanud teise üksuse kahjulikku mõju, tuleb arvestada mitut tegurit. Arvesse võib võtta järgmist:*** |
| | ***— mil määral äriühing võib õhutada või ajendada teise üksuse kahjulikku mõju, st mil määral tegevus suurendas mõju avaldumise ohtu;*** |
| | ***— mil määral äriühing oleks võinud või pidanud kahjulikust mõjust või sellise mõju võimalikkusest teadlik olema, st ettenähtavuse määr;*** |
| | ***— mil määral äriühingu tegevus tegelikult leevendas kahjulikku mõju või vähendas sellise mõju avaldumise ohtu.*** |
| | ***Ainuüksi ärisuhe või tegevus, mis loob üldised tingimused, mille korral kahjulik mõju võib avalduda, ei kujuta endast kaasaaitavat suhet. Kõnealune tegevus peaks kahjuliku mõju ohtu märkimisväärselt suurendama.*** |

**Muudatusettepanek 127**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt q d (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***qd) „otseselt kahjuliku mõjuga seotud olema“ – kahjuliku mõju ja äriühingu toodete, teenuste või tegevuse vahel on seos mõne muu ärisuhte kaudu, kusjuures äriühing ei ole mõju põhjustanud ega sellele kaasa aidanud. Otsest seost ei määratle otsene ärisuhe. Otsene seos ei tähenda ka seda, et vastutus läheb kahjulikku mõju põhjustavalt ärisuhtelt üle äriühingule, millega tal on seos.*** |

**Muudatusettepanek 128**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt q e (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***qe) „riskipõhine“ – proportsionaalne võimaliku kahjuliku mõju tõenäosuse ja tõsidusega;*** |

**Muudatusettepanek 129**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt q f (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***qf) „riskitegurid“ – ettevõtte tasandi riskitegurid, ärimudeli riskitegurid, geograafilised riskitegurid, toote ja teenuse riskitegurid ning sektoripõhised riskitegurid;*** |

**Muudatusettepanek 130**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõik 1 – punkt q g (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***qg) „kahjuliku mõju tõsidus“ – kahjuliku mõju tase, ulatus ja korvamatus, võttes arvesse kahjuliku mõju raskusastet, sealhulgas mõjutatud või tulevikus mõjutatavate isikute arvu, keskkonna kahjustamise või võimaliku kahjustamise või muul viisil mõjutamise ulatust, kahjuliku mõju pöördumatust ja piiranguid suutlikkusele taastada mõjutatud isikute või keskkonna olukord, mis on samaväärne nende olukorraga enne mõju avaldumist.*** |

**Muudatusettepanek 131**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 – lõige 1 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***1a. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 28 vastu delegeeritud õigusakte lisa muutmiseks, et tagada selle kooskõla liidu eesmärkidega inimõiguste ja keskkonna valdkonnas.*** |

**Muudatusettepanek 132**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 3 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Artikkel 3a*** |
| | ***Ühtse turu klausel*** |
| | ***1. Komisjon ja liikmesriigid kooskõlastavad oma tegevust käesoleva direktiivi ülevõtmise ajal ja pärast seda, eesmärgiga saavutada liikmesriikide vahel täielik ühtlustamine, et tagada äriühingutele võrdsed tingimused ja vältida ühtse turu killustumist.*** |
| | ***2. Kuus aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist kaalub komisjon, kas on vaja muuta käesoleva direktiivi ühtlustamise taset, et tagada äriühingutele ühtsel turul võrdsed tingimused, sealhulgas seda, kas käesoleva direktiivi sätted saaks muuta määruseks.*** |

**Muudatusettepanek 133**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 4 – lõige 1 – sissejuhatav osa**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. Liikmesriigid tagavad, et äriühingud täidavad inimõiguste- ja keskkonnaalast hoolsuskohustust vastavalt artiklitele 5–11 (edaspidi „hoolsuskohustus“), võttes järgmisi meetmeid: | 1. Liikmesriigid tagavad, et äriühingud täidavad ***riskipõhist*** inimõiguste- ja keskkonnaalast hoolsuskohustust vastavalt artiklitele 5–11 (edaspidi „hoolsuskohustus“), võttes järgmisi meetmeid: |

**Muudatusettepanek 134**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 4 – lõik 1 – punkt c a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***ca) vajadusel prioriseerivad võimaliku ja tegeliku kahjuliku mõju kooskõlas artikliga 8b;*** |

**Muudatusettepanek 135**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 1 – lõige 1 – punkt c b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***cb) heastavad tegeliku kahjuliku mõju kooskõlas artikliga 8c;*** |

**Muudatusettepanek 136**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 4 – lõige 1 – punkt d**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (d) kehtestavad kaebuste ***esitamise korra ja haldavad seda*** kooskõlas artikliga 9; | d) kehtestavad ***teavitamise ja kohtuvälise*** kaebuste ***lahendamise mehhanismi või osalevad selles*** kooskõlas artikliga 9; |

**Muudatusettepanek 137**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 4 – lõige 1 – punkt e**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (e) jälgivad oma hoolsuskohustuse põhimõtete ja meetmete tulemuslikkust kooskõlas artikliga 10; | e) jälgivad ***ja kontrollivad*** oma hoolsuskohustuse põhimõtete ja meetmete tulemuslikkust kooskõlas artikliga 10; |

**Muudatusettepanek 138**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 4 – lõige 1 – punkt f a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***fa) mõjutatud sidusrühmadega konsulteerimine ja nende sisuline kaasamine kooskõlas artikliga 8d.*** |

**Muudatusettepanek 139**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 4 – lõige 2 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***2a. Äriühingud säilitavad käesoleva direktiivi nõuetele vastavust tõendavaid dokumente vähemalt kümme aastat.*** |

**Muudatusettepanek 140**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 4 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Artikkel 4a*** |
| | ***Hoolsuskohustuse täitmise toetamine kontserni tasandil*** |
| | ***1. Liikmesriigid tagavad, et emaettevõtjad võivad võtta meetmeid, mis võivad aidata nende tütarettevõtjatel, kes kuuluvad käesoleva direktiivi kohaldamisalasse, täita artiklites 5–11 ja artiklis 15 sätestatud kohustusi. See ei piira tütarettevõtjate tsiviilvastutust vastavalt artiklile 22.*** |
| | ***2. Emaettevõtja võib teha toiminguid, mis aitavad kaasa tütarettevõtja hoolsuskohustuse täitmisele vastavalt lõikele 1, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:*** |
| | ***a) tütarettevõtja esitab oma emaettevõtjale kogu asjakohase ja vajaliku teabe ning teeb temaga koostööd;*** |
| | ***b) tütarettevõtja järgib oma emaettevõtja hoolsuskohustuse põhimõtteid;*** |
| | ***c) emaettevõtja kohandab oma hoolsuskohustuse põhimõtteid, et tagada artikli 5 lõikes 1 sätestatud kohustuste täitmine tütarettevõtja osas;*** |
| | ***d) tütarettevõtja lõimib hoolsuskohustuse kõigisse oma tegevuspõhimõtetesse ja riskijuhtimissüsteemidesse kooskõlas artikliga 5;*** |

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***e) vajaduse korral võtab tütarettevõtja jätkuvalt asjakohaseid meetmeid kooskõlas artiklitega 7 ja 8 ning jätkab artiklite 8a, 8b ja 8d kohaste kohustuste täitmist;*** |
| | ***f) kui emaettevõtja teeb tütarettevõtja nimel konkreetseid toiminguid, teavitavad nii emaettevõtja kui ka tütarettevõtja sellest selgelt ja läbipaistvalt asjaomaseid sidusrühmi ja avalikkust;*** |
| | ***g) tütarettevõtja lõimib oma tegevuspõhimõtetesse ja riskijuhtimissüsteemidesse kliimapõhimõtted kooskõlas artikliga 15;*** |

**Muudatusettepanek 141**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 5 – lõige 1 – sissejuhatav osa**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. Liikmesriigid tagavad, et äriühingud lõimivad hoolsuskohustuse ***kõikidesse*** oma tööpõhimõtetesse ja töötavad välja hoolsuskohustuse poliitika. Hoolsuskohustuse põhimõtted hõlmavad kõike järgnevat: | 1. Liikmesriigid tagavad, et äriühingud lõimivad hoolsuskohustuse oma ***asjakohastesse*** tööpõhimõtetesse ja töötavad välja hoolsuskohustuse poliitika. Hoolsuskohustuse põhimõtted hõlmavad kõike järgnevat: |

**Muudatusettepanek 142**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 5 – lõige 1 – punkt -a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***-a) äriühingu poolt artikli 6 kohaselt tuvastatud võimaliku või tegeliku kahjuliku mõju kirjeldus;*** |

**Muudatusettepanek 143**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 5 – lõige 1 – punkt a**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| a) äriühingu hoolsuskohustuse täitmise suhtes – muu hulgas pikas perspektiivis – kohaldatava lähenemisviisi kirjeldus; | a) äriühingu hoolsuskohustuse täitmise suhtes – muu hulgas ***lühikeses, keskpikas ja*** pikas perspektiivis – kohaldatava lähenemisviisi kirjeldus; |

**Muudatusettepanek 144**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 5 – lõige 1 – punkt b**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| b) käitumisjuhend, milles ***on kirjeldatud eeskirju*** ja ***põhimõtteid***, mida ***äriühingu töötajad*** ja ***tütarettevõtjad peavad järgima***; | b) käitumisjuhend, milles ***määratakse kindlaks eeskirjad*** ja ***põhimõtted ning meetmed***, mida ***tuleb vajaduse korral järgida*** ja ***rakendada kogu äriühingus ja selle tütarettevõtjates kõigis tegevustes. Käitumisjuhend koostatakse nii, et oleks tagatud, et äriühing austab inimõigusi ja keskkonda, ning see on kooskõlas liidu põhiväärtustega***; |

**Muudatusettepanek 145**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 5 – lõige 1 – punkt c**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| c) hoolsuskohustuse rakendamiseks kehtestatud protsesside kirjeldus, sealhulgas meetmed, mida on võetud ***selleks, et kontrollida käitumisjuhendi järgimist*** ja ***laiendada selle kohaldamist väljakujunenud ärisuhetele***. | c) ***kooskõlas artiklitega 7 ja 8 väärtusahelas*** hoolsuskohustuse rakendamiseks kehtestatud protsesside ***ja võetud asjakohaste meetmete*** kirjeldus, sealhulgas ***asjakohased*** meetmed, mida on võetud ***hoolsuskohustuse lõimimiseks oma ärimudelisse ja tööhõive-*** ja ***ostutavadesse üksuste suhtes, millega äriühingul on ärisuhe, ning meetmed, mis on võetud hoolsuskohustuse täitmise järelevalveks ja kontrollimiseks***. |

**Muudatusettepanek 146**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 5 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. Liikmesriigid tagavad, et äriühingud ***ajakohastavad*** oma hoolsuskohustuse põhimõtteid ***igal aastal***. | 2. Liikmesriigid tagavad, et äriühingud ***vaatavad*** oma hoolsuskohustuse põhimõtteid ***jooksvalt läbi ja ajakohastavad neid, kui ilmnevad olulised muutused***. |

**Muudatusettepanek 147**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 5 – lõige 2 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***2a. Äriühingud rakendavad hoolsuskohustuse põhimõtteid, mis on proportsionaalsed ja vastavuses nende võimaliku kahjuliku mõju tõenäosuse ja tõsidusega ning tegeliku kahjuliku mõju tõsidusega, samuti nende konkreetsete asjaolude ja riskiteguritega, eelkõige nende sektori ja tegevuspiirkonna, väärtusahela suuruse ja pikkuse, äriühingu suuruse, suutlikkuse, ressursside ja finantsvõimendusega.*** |

**Muudatusettepanek 148**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 5 – lõige 2 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***2b. Liikmesriigid tagavad, et kui äriühingud tegutsevad käimasoleva relvakonfliktiga või ebastabiilses konfliktijärgses olukorras piirkondades, okupeeritud ja/või annekteeritud piirkondades ning nõrga või olematu juhtimise ja julgeolekuga piirkondades, nagu näiteks teovõimetud riigid, järgivad nad oma tegevuses ja ärisuhetes rahvusvahelise humanitaarõiguse kohaseid kohustusi ja rangemat hoolsuskohustust, mis arvestab konflikte, ning lisavad oma hoolsuskohustuse hulka konfliktianalüüsi, mis põhineb sisukal ja konfliktteadlikul sidusrühmade kaasamisel ning mis analüüsib konfliktide algpõhjuseid, vallandavaid tegureid ja konflikte õhutavaid osapooli ning ettevõtte tegevuse mõju konfliktile.*** |

**Muudatusettepanek 149**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 6 – pealkiri**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Tegeliku ja võimaliku kahjuliku mõju kindlakstegemine | Tegeliku ja võimaliku kahjuliku mõju kindlakstegemine ***ja hindamine*** |

**Muudatusettepanek 150**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 6 – lõige 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. Liikmesriigid tagavad, et äriühingud võtavad ***kooskõlas lõigetega 2***, ***3*** ja ***4 asjakohaseid meetmeid***, ***et teha kindlaks tegelik*** ja ***võimalik kahjulik*** mõju inimõigustele ja ***kahjulik keskkonnamõju***, mis tuleneb nende endi või nende tütarettevõtjate tegevusest, ***ja juhul, kui selline mõju*** on seotud nende väärtusahelatega, nende ***väljakujunenud ärisuhetest***. | 1. Liikmesriigid tagavad, et äriühingud võtavad ***asjakohaseid meetmeid***, ***et teha kindlaks*** ja ***hinnata oma tegevuse***, ***tütarettevõtjate ja ärisuhete tegelikku*** ja ***võimalikku kahjulikku*** mõju inimõigustele ja ***keskkonnale***, mis tuleneb nende endi või nende tütarettevõtjate tegevusest, ***toodetest või teenustest või*** on seotud nende väärtusahelatega, ***ning seda, kas äriühingud põhjustavad neid mõjusid, aitavad kaasa*** nende ***tekkele või on nendega otseselt seotud***. |

**Muudatusettepanek 151**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 6 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. ***Erandina lõikest 1 peab artikli 2 lõike 1 punktis b ja artikli 2 lõike 2 punktis b osutatud äriühing tegema kindlaks üksnes sellise*** tegeliku ja võimaliku ***tõsise*** kahjuliku mõju, ***mis on seotud artikli 2 lõike 1 punktis b nimetatud sektoriga.*** | 2. ***Liikmesriigid tagavad, et hoolsuskohustuse järgimise raames äriühingud:*** |
| | ***a) teevad kindlaks, kus kahjulik mõju kõige tõenäolisemalt avaldub ja on tõsine, ning teevad sealhulgas kindlaks üksikud suurema riskiga toimingud, tütarettevõtjad ja ärisuhted, mida tuleks esmatähtsaks pidada, võttes arvesse asjakohaseid riskitegureid; ning*** |
| | ***b) viivad läbi prioriteetsete toimingute, tütarettevõtjate ja ärisuhete põhjaliku hindamise, et teha kindlaks konkreetse*** tegeliku ja võimaliku kahjuliku mõju ***laad ja ulatus.*** |

**Muudatusettepanek 152**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 6 – lõige 2 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***2a. Individuaalsete kõrgema riskiga ärisuhete kindlakstegemisel hõlmavad asjakohased äriühingu tasandi riskitegurid seda, kas ärisuhe on käesoleva direktiiviga hõlmatud äriühing.*** |

**Muudatusettepanek 153**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 6 – lõige 3**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 3. Kui artikli 3 punkti a alapunktis iv osutatud äriühing pakub ***krediiti, laenu või muid*** finantsteenuseid, tehakse tegelik ja võimalik kahjulik mõju inimõigustele ja kahjulik keskkonnamõju kindlaks alles enne teenuse osutamist. | 3. Kui artikli 3 punkti a alapunktis iv osutatud äriühing pakub finantsteenuseid, tehakse tegelik ja võimalik kahjulik mõju inimõigustele ja kahjulik keskkonnamõju kindlaks alles enne teenuse osutamist ***ja järgnevaid finantstehinguid, ning kui võimalikest riskidest on teavitatud artiklis 9 osutatud menetluste abil, siis teenuse osutamise ajal***. |

**Muudatusettepanek 154**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 6 – lõige 4**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 4. Liikmesriigid tagavad, et ***äriühingutel on lõikes 1 osutatud*** kahjuliku mõju kindlakstegemiseks, tuginedes vajaduse korral kvantitatiivsele ja kvalitatiivsele teabele, ***õigus kasutada*** asjakohaseid vahendeid, sealhulgas sõltumatuid aruandeid ja teavet, mis on kogutud artiklis 9 sätestatud kaebuste ***esitamise korra*** kohaselt. ***Vajaduse korral konsulteerivad äriühingud ka nende rühmadega***, keda küsimus potentsiaalselt mõjutab, sealhulgas ***töötajate*** ja ***muude asjaomaste sidusrühmadega***, et koguda teavet tegeliku või võimaliku kahjuliku mõju kohta. | 4. Liikmesriigid tagavad, et kahjuliku mõju kindlakstegemiseks ***ja hindamiseks***, tuginedes vajaduse korral kvantitatiivsele ja kvalitatiivsele teabele, ***sh liigitatud andmetele, mida äriühing saab mõistlikult omandada, kasutavad äriühingud*** asjakohaseid ***meetodeid ja*** vahendeid, sealhulgas ***avalikke aruandeid,*** sõltumatuid aruandeid ja teavet, mis on kogutud artiklis 9 sätestatud ***teavitamise ja kohtuvälise*** kaebuste ***lahendamise mehhanismi*** kohaselt. ***Lisaks kaasavad äriühingud kooskõlas artikliga 8d sisuliselt neid sidusrühmi***, keda küsimus potentsiaalselt mõjutab, sealhulgas ***töötajaid*** ja ***muid asjaomaseid sidusrühmi***, et koguda teavet tegeliku või võimaliku kahjuliku mõju kohta***, seda kindlaks teha ja hinnata***. |

**Muudatusettepanek 155**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 6 – lõige 4 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***4a. Kui kogu vajalik teave väärtuseahela kohta ei ole kättesaadav, selgitab äriühing, milliseid jõupingutusi on tehtud väärtusahela kohta vajaliku teabe saamiseks, miks ei olnud võimalik saada kogu vajalikku teavet ja millised on tema plaanid vajaliku teabe saamiseks tulevikus.*** |

**Muudatusettepanek 156**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. Liikmesriigid tagavad, et äriühingud võtavad kooskõlas käesoleva ***artikli lõigetega 2, 3, 4 ja 5*** asjakohaseid meetmeid, et ennetada, või kui ennetamine ei ole võimalik või kohe võimalik, piisavalt leevendada võimalikku kahjulikku mõju inimõigustele ja kahjulikku keskkonnamõju, mis on kindlaks tehtud või oleks tulnud kindlaks teha vastavalt artiklile 6. | 1. Liikmesriigid tagavad, et äriühingud võtavad kooskõlas käesoleva ***artikliga*** asjakohaseid meetmeid, et ennetada, või kui ennetamine ei ole võimalik või kohe võimalik ***või ei õnnestunud***, piisavalt leevendada võimalikku kahjulikku mõju inimõigustele ja kahjulikku keskkonnamõju, mis on kindlaks tehtud või oleks tulnud kindlaks teha vastavalt artiklile 6. |

**Muudatusettepanek 157**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 1 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***1a. Juhtudel, kus äriühing võib põhjustada potentsiaalse kahjuliku mõju, käsitatakse käesoleva artikli kohaldamisel asjakohaseid meetmeid meetmetena, mille eesmärk on võimalikku kahjulikku mõju ennetada või leevendada. Juhtudel, kus äriühing võib kahjuliku mõju tekkele kaasa aidata, käsitatakse asjakohaseid meetmeid meetmetena, mille eesmärk on ennetada või leevendada mõju tekkele kaasaaitamist, kasutades või suurendades äriühingu mõjuvõimu teiste vastutavate isikute üle, et võimalikku kahjulikku mõju ennetada või leevendada. Juhtudel, kus äriühingu tegevused, tooted või teenused võivad olla ärisuhete tõttu teiste üksustega otseselt seotud kahjuliku mõjuga, käsitatakse asjakohaseid meetmeid meetmetena, mille eesmärk on kasutada või suurendada äriühingu mõjuvõimu vastutavate isikute üle, et ennetada või leevendada võimalikku kahjulikku mõju.*** |

**Muudatusettepanek 158**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 1 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***1b. Käesoleva artikli kohaldamisel eeldatakse, et finantsettevõtjad on otseselt seotud negatiivse mõjuga nende väärtusahelas ilma seda põhjustamata või sellesse panustamata.*** |

**Muudatusettepanek 159**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 2 – sissejuhatav osa**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. Äriühing peab vajaduse korral ***tegema*** järgmist: | 2. Äriühing peab ***võtma asjakohaseid meetmeid, sealhulgas tegema*** vajaduse korral järgmist: |

**Muudatusettepanek 160**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 2 – punkt a**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| a) kui see on ennetamiseks võetavate meetmete laadi või keerukuse tõttu vajalik, töötama välja ja rakendama ennetusmeetmete kava, meetmete mõistliku ja selgelt kindlaksmääratud ajakava ning kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed näitajad, millega mõõta olukorra paranemist. Ennetusmeetmete kava ***väljatöötamisel konsulteeritakse sidusrühmadega***, ***keda see mõjutab***; | a) kui see on ennetamiseks võetavate meetmete laadi või keerukuse tõttu vajalik, töötama välja ja rakendama ennetusmeetmete kava, ***tegevuste ja asjakohaste*** meetmete ***rakendamiseks*** mõistliku ja selgelt kindlaksmääratud ajakava ning kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed näitajad, millega mõõta olukorra paranemist. Ennetusmeetmete kava ***on kohaldatav ning täpselt kohandatud äriühingute tegevuse ja väärtusahela kontekstile. Artikli 15 kohase kliimapöörde kava väljatöötamist ja rakendamist käsitatakse asjakohase meetmena***, ***et ennetada kliimamuutuste leevendamisega seotud kahjulikku keskkonnamõju vastavalt käesoleva artikli lõikele 1***; |

**Muudatusettepanek 161**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 2 – punkt b**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| b) ***nõudma äripartnerilt***, kellega tal on ***otsene*** ärisuhe, ***lepingulisi tagatisi selle kohta,*** et ***partner tagab*** äriühingu käitumisjuhendi ja vajaduse korral ennetusmeetmete kava järgimise, ***sealhulgas nõudma partnerilt lepingulisi tagatisi juhul***, kui ***partneri*** tegevus on osa äriühingu väärtusahelast ***(lepinguline hierarhia)***. Selliste lepinguliste tagatiste saamise korral kohaldatakse lõiget 4; | b) ***kaaluda lepingutingimuste kehtestamist partneriga***, kellega tal on ärisuhe, et ***see tagaks*** äriühingu käitumisjuhendi ja vajaduse korral ennetusmeetmete kava järgimise***. Partneritel***, ***kellega äriühingul on ärisuhe, võidakse paluda leppida oma partneritega kokku vastavates mõistlikes, mittediskrimineerivates ja õiglastes lepingutingimustes***, kui ***nende*** tegevus on osa äriühingu väärtusahelast. Selliste lepinguliste tagatiste saamise korral kohaldatakse lõiget 4; |

**Muudatusettepanek 162**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 2 – punkt c**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| c) tegema ***lõike 1 järgimiseks vajalikke investeeringuid***, näiteks juhtimis- või ***tootmisprotsessidesse*** ja ***taristutesse***; | c) tegema ***äriühingu enda tegevusse***, näiteks juhtimis-***, tootmis-*** või ***muudesse tegevusprotsessidesse, rajatistesse, toodetesse*** ja ***toodete jälgitavusse, projektidesse, teenustesse ja oskustesse, vajalikke muudatusi, parandusi, investeeringuid või loobuma nendesse investeeringute tegemisest***; |

**Muudatusettepanek 163**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 2 – punkt c a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***ca) kohandama ärimudeleid ja strateegiaid, sealhulgas ostutavasid, ka selliseid, mis aitavad kaasa oma tarnijate äraelamist võimaldava töötasu ja sissetuleku saamisele, et vältida võimalikku kahjulikku mõju, ning kujundama ja kasutama ostupoliitikat, mis ei soodusta võimaliku kahjuliku mõju tekkimist inimõigustele ega keskkonnale;*** |

**Muudatusettepanek 164**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 2 – punkt d**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| d) pakkuma VKE-le, kellega tal on ***väljakujunenud*** ärisuhe, sihipärast ja proportsionaalset ***toetust, kui käitumisjuhendi või ennetusmeetmete kava järgmine ohustaks VKE elujõulisust***; | d) pakkuma VKE-le, kellega tal on ärisuhe, sihipärast ja proportsionaalset ***finants- ja haldustuge***; |

**Muudatusettepanek 165**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 2 – punkt d a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***da) suhtlema ärisuhte raames äriühingu ootuste teemal võimaliku kahjuliku mõju ennetamiseks ja leevendamiseks, sealhulgas pakkudes või võimaldades juurdepääsu suutlikkuse suurendamisele, suunistele, haldus- või finantstoele, näiteks laenudele või rahastamisele, võttes arvesse äripartneri ressursse, teadmisi ja piiranguid;*** |

**Muudatusettepanek 166**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 2 – punkt e**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| e) tegema kooskõlas liidu õigusega, kaasa arvatud konkurentsiõigusega, koostööd teiste üksustega, sealhulgas selleks, et ***vajaduse korral*** suurendada äriühingu suutlikkust kahjulik mõju lõpetada, eelkõige juhul, kui ükski muu meede ei ole sobiv ega tulemuslik. | e) tegema kooskõlas liidu õigusega, kaasa arvatud konkurentsiõigusega, koostööd teiste üksustega, sealhulgas selleks, et suurendada äriühingu suutlikkust kahjulik mõju lõpetada, eelkõige juhul, kui ükski muu meede ei ole sobiv ega tulemuslik. |

**Muudatusettepanek 167**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 2 – punkt e a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***ea) kui on olemas otsene seos liidus tegutsevate teiste äriühingutega ärisuhetes ilmneva mõjuga, võivad asjakohased meetmed hõlmata asjaomase järelevalveasutuse teavitamist, jätkates samal ajal mõistlike jõupingutuste tegemist mõju ärahoidmiseks või leevendamiseks.*** |

**Muudatusettepanek 168**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 2 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***2a. Toote turustamisel või müümisel või teenuse osutamisel võtavad äriühingud asjakohaseid meetmeid tagamaks, et toote või teenuse koostis, kavandamine ja turustamine on kooskõlas liidu õigusega ega too kaasa kahjulikku mõju, olgu see siis individuaalne või kollektiivne. Sellega seoses pööratakse erilist tähelepanu võimalikule kahjulikule mõjule lastele.*** |

**Muudatusettepanek 169**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 3**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***3. Mis puudutab võimalikku kahjulikku mõju, mida ei olnud võimalik lõikes 2 osutatud meetmetega ennetada või piisavalt leevendada, siis äriühing võib püüda sõlmida lepingu partneriga, kellega tal on kaudne suhe, et saavutada äriühingu käitumisjuhendi või ennetusmeetmete kava järgimine. Sellise lepingu sõlmimise korral kohaldatakse lõiget 4.*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 170**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 4 – lõik 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***Lepingulistele tagatistele või lepingule*** lisatakse ***asjakohased*** meetmed, millega ***nõuete*** täitmist ***kontrollida. Nõuete täitmise kontrollimisel võib äriühing toetuda asjakohastele valdkondlikele algatustele või sõltumatu kolmanda isiku poolsele kontrollile.*** | ***Lepingutingimustele*** lisatakse meetmed, millega ***toetatakse hoolsuskohustuse*** täitmist. |

**Muudatusettepanek 171**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 4 – lõik 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Kui lepingulised ***tagatised saadakse VKE-lt*** või leping sõlmitakse ***VKEga***, peavad kohaldatavad tingimused olema õiglased, mõistlikud ja mittediskrimineerivad. Kui VKE suhtes võetakse nõuete täitmise kontrollimiseks meetmeid, kannab sõltumatu kolmanda isiku poolse kontrolli kulud äriühing. | Kui ***tingimused, sealhulgas*** lepingulised ***tingimused kehtestatakse*** või leping sõlmitakse ***ärisuhte raames***, peavad kohaldatavad tingimused olema õiglased, mõistlikud ja mittediskrimineerivad. Kui VKE suhtes võetakse nõuete täitmise kontrollimiseks meetmeid, kannab sõltumatu kolmanda isiku poolse kontrolli kulud äriühing. ***VKE taotluse korral katavad nad kulud täielikult või jagad need äriühinguga. VKEd võivad jagada enda suhtes tehtud kontrollide tulemusi mitme äriühinguga.***<br><br>***Lõike 2 kohaselt nõutavad lepingutingimused ei tohi kaasa tuua vastutuse üleminekut käesoleva direktiivi kohase hoolsuskohustuse täitmise ega täitmata jätmise eest.***<br><br>***Selliste lepingutingimuste kehtestamisel hindavad äriühingud, kas äripartnerilt võib mõistlikult eeldada nende tingimuste täitmist.*** |

**Muudatusettepanek 172**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 5 – lõik 1 – sissejuhatav osa**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Mis puudutab sellist võimalikku kahjulikku mõju lõike 1 tähenduses, mida ***ei olnud võimalik lõigetes 2, 3*** ja ***4 osutatud meetmetega*** ennetada või piisavalt leevendada, ***siis äriühing*** peab hoiduma uute suhete loomisest või olemasolevate suhete laiendamisest partneriga, kellega seoses või kelle väärtusahelas mõju tekkis, ning juhul, kui nende suhteid reguleeriv õigus seda lubab, võtma järgmisi meetmeid: | Mis puudutab sellist võimalikku kahjulikku mõju lõike 1 tähenduses, mida ***äriühing tekitas või millele ta kaasa aitas*** ja ***mida ei olnud võimalik*** ennetada või piisavalt leevendada, ***ja kui ei ole mõistlikku väljavaadet olukorra muutumiseks, siis*** peab ***äriühing*** hoiduma uute suhete loomisest või olemasolevate suhete laiendamisest partneriga, kellega seoses või kelle väärtusahelas mõju tekkis, ning juhul, kui nende suhteid reguleeriv õigus seda lubab, võtma ***viimase võimalusena kooskõlas vastutustundliku suhete katkestamise põhimõttega*** järgmisi meetmeid: |

**Muudatusettepanek 173**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 5 – lõik 1 – punkt a**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (a) peatama ajutiselt ärisuhted asjaomase partneriga, jätkates samal ajal ennetamis- ja leevendamismeetmete võtmist***, kui on mõistlik eeldada, et sellised meetmed on lühiajaliselt edukad***; | a) peatama ajutiselt ärisuhted asjaomase partneriga, jätkates samal ajal ennetamis- ja leevendamismeetmete võtmist; |

**Muudatusettepanek 174**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 5 – lõik 1 – punkt b**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (b) lõpetama asjaomase tegevusega seotud ärisuhte, kui selle võimalik kahjulik mõju on tõsine. | b) lõpetama asjaomase tegevusega seotud ärisuhte, kui selle võimalik kahjulik mõju on tõsine***, samuti siis, kui punktis a osutatud ajutise peatamise tingimused ei ole täidetud***. |

**Muudatusettepanek 175**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 5 – lõik 1 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Enne ärisuhete ajutist peatamist või ärisuhte lõpetamist hindavad äriühingud kõigepealt seda, kas selle kahjulik mõju oleks suurem kui kahjulik mõju, mida kavatsetakse ennetada või leevendada. Sellisel juhul võivad äriühingud ärisuhete ajutisest peatamisest või ärisuhte lõpetamisest loobuda. Kui äriühingud ärisuhted peatavad või ärisuhte lõpetavad, võtavad nad meetmeid ärisuhete peatamise või lõpetamise mõju ennetamiseks, leevendamiseks või lõpetamiseks, teatavad sellest mõistliku aja jooksul äripartnerile ja vaatavad selle otsuse edaspidi läbi.*** |

**Muudatusettepanek 176**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 5 – lõik 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Selliste lepingute puhul, mida reguleerib liikmesriigi õigus, näevad liikmesriigid ette võimaluse ärisuhe lõpetada. | Selliste lepingute puhul, mida reguleerib liikmesriigi õigus, näevad liikmesriigid ette võimaluse ärisuhe ***peatada või*** lõpetada***, välja arvatud lepingud, mille puhul pooled on seaduse kohaselt kohustatud neid sõlmima. Äriühingud võivad pöörduda järelevalveasutuste poole, et saada juhiseid meetmete võtmiseks.*** |

**Muudatusettepanek 177**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 7 – lõige 6**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 6. Erandina lõike 5 punktist b ei pea artikli 3 punkti a alapunktis iv osutatud äriühing, kes pakub ***krediiti***, ***laenu*** või ***muid finantsteenuseid, krediidi-, laenu- või muu*** finantsteenuse lepingut lõpetama juhul, kui on ***mõistlik eeldada***, et ***see kahjustaks oluliselt*** üksust, kellele teenust ***pakutakse***. | 6. Erandina lõike 5 punktist b ei pea artikli 3 punkti a alapunktis iv osutatud äriühing, kes pakub ***finantsteenuseid üksustele***, ***kes tekitavad*** või ***võimendavad võimalikku kahjulikku mõju lõike 1 tähenduses,*** finantsteenuse lepingut lõpetama juhul, kui ***see*** on ***rangelt vajalik***, et ***hoida ära selle üksuse pankrotti, kellele teenust pakutakse. Lisaks lõike 5 teisele lõigule võib erandina lõike 5 esimese lõigu punktist b finantsteenuste lepingu lõpetamise otsuse teha viimase abinõuna üksnes juhul, kui artikli 3 punkti a alapunktis iv osutatud äriühingu mõjutusvahenditega ei ole lõppkokkuvõttes suudetud mõjutada üksust, kellele teenust osutatakse, et vältida või piisavalt leevendada võimalikku kahjulikku mõju.*** |

**Muudatusettepanek 178**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. Liikmesriigid tagavad, et äriühingud võtavad kooskõlas käesoleva ***artikli lõigetega 2–6*** asjakohaseid meetmeid, et lõpetada tegelik kahjulik mõju, mis on kindlaks tehtud või oleks tulnud kindlaks teha vastavalt artiklile 6. | 1. Liikmesriigid tagavad, et äriühingud võtavad kooskõlas käesoleva ***artikliga*** asjakohaseid meetmeid, et lõpetada tegelik kahjulik mõju, mis on kindlaks tehtud või oleks tulnud kindlaks teha vastavalt artiklile 6. |

**Muudatusettepanek 179**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. Kui kahjulikku mõju ei ole võimalik lõpetada, tagavad liikmesriigid, et äriühingud ***minimeerivad*** kahjuliku mõju ***ulatuse***. | 2. Kui kahjulikku mõju ei ole võimalik ***kohe*** lõpetada, tagavad liikmesriigid, et äriühingud ***leevendavad piisavalt kahjuliku mõju ulatust, jätkates samal ajal kõigi jõupingutuste tegemist*** kahjuliku mõju ***lõpetamiseks***. |

**Muudatusettepanek 180**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 2 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***2a. Juhtudel, kui äriühing on mõju tegelikult põhjustanud, käsitatakse käesoleva artikli kohaldamisel asjakohaste meetmetena meetmeid, mille eesmärk on tegeliku kahjuliku mõju ulatust vähendada või kahju heastada. Juhtudel, kui äriühing on tegeliku kahjuliku mõju tekkimisele kaasa aidanud, käsitatakse asjakohaste meetmetena meetmeid, mille eesmärk on mõjule kaasaaitamist leevendada, kasutades või suurendades äriühingu mõjuvõimu teiste vastutavate isikute üle, et võimalikku kahjulikku mõju leevendada ja panustada mõjule kaasa aitamise ulatuses kahju heastamisse. Juhtudel, kui äriühingu tegevus, tooted või teenused on suhete kaudu teiste üksustega otseselt seotud kahjuliku mõjuga, käsitatakse asjakohaste meetmetena meetmeid, mille eesmärk on kasutada või suurendada äriühingu mõjuvõimu vastutavate isikute üle, et püüda kahjulikku mõju leevendada. Kahjuliku mõjuga otseselt seotud äriühing kaalub oma mõjuvõimu kasutamist vastutavate isikute üle, et võimaldada mõju tõttu tekkinud kahju heastamist.*** |

**Muudatusettepanek 181**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 2 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***2b. Käesoleva artikli kohaldamisel eeldatakse, et finantsettevõtjad on otseselt seotud negatiivse mõjuga nende väärtusahelas ilma seda põhjustamata või sellesse panustamata.*** |

**Muudatusettepanek 182**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 3 – sissejuhatav osa**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 3. Äriühing peab vajaduse korral ***tegema*** järgmist: | 3. Äriühing peab ***võtma asjakohaseid meetmeid, sealhulgas tegema*** vajaduse korral järgmist: |

**Muudatusettepanek 183**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 3 – punkt a**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| a) neutraliseerima kahjuliku mõju või ***minimeerima*** selle ***ulatuse***, ***sealhulgas makstes kahjuhüvitist*** mõjutatud ***isikutele*** ja ***rahalist hüvitist mõjutatud kogukondadele***. Meede peab olema proportsionaalne kahjuliku mõju raskusastme ja ulatusega ning sellega, mil määral aitas äriühingu tegevus kaasa kahjuliku mõju tekkimisele; | a) neutraliseerima ***kooskõlas artikliga 8c*** kahjuliku mõju või ***vähendama piisavalt*** selle ***ulatust***, ***taastades*** mõjutatud ***isikute*** ja***/või keskkonna olukorra samaväärsena või võimalikult selle lähedasena enne mõju tekkimist***. Meede peab olema ***asjakohane ja*** proportsionaalne kahjuliku mõju raskusastme ja ulatusega ning sellega, mil määral aitas äriühingu tegevus kaasa kahjuliku mõju tekkimisele***, samuti äriühingu ressursside ja mõjuvõimuga***; |

**Muudatusettepanek 184**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 3 – punkt b**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| b) kui see on vajalik põhjusel, et kahjulikku mõju ei ole võimalik kohe lõpetada, töötama välja ja rakendama parandusmeetmete kava, meetmete mõistliku ja selgelt kindlaksmääratud ajakava ning kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed näitajad, millega mõõta olukorra paranemist. ***Kui*** see ***on asjakohane, konsulteeritakse parandusmeetmete*** kava ***väljatöötamisel sidusrühmadega;*** | b) kui see on vajalik põhjusel, et kahjulikku mõju ei ole võimalik kohe lõpetada, töötama välja ja rakendama parandusmeetmete kava, ***asjakohaste*** meetmete ***ja tegevuste elluviimise*** mõistliku ja selgelt kindlaksmääratud ajakava ning kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed näitajad, millega mõõta olukorra paranemist. ***Ennetusmeetmete kava tuleb välja töötada sidusrühmade sisulise ja pideva kaasamise kaudu ning*** see ***peaks olema täpselt kohandatud äriühingute tegevuse ja väärtusahela kontekstile. Äriühingud võivad tegevuskavad välja töötada koostöös valdkondlike algatustega. Artikli 15 kohase kliimapöörde*** kava ***väljatöötamist ja rakendamist käsitatakse asjakohase meetmena, et minimeerida kliimamuutuste leevendamisega seotud kahjulikku keskkonnamõju vastavalt käesoleva artikli lõigetele 1 ja 2.*** |

**Muudatusettepanek 185**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 3 – punkt c**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| c) ***nõudma otseselt partnerilt***, kellega tal on ***väljakujunenud*** ärisuhe, ***lepingulisi tagatisi*** selle kohta, et partner tagab käitumisjuhendi ja vajaduse korral parandusmeetmete kava järgimise, ***sealhulgas nõudma samasuguseid lepingulisi tagatisi ka oma partneritelt***, niivõrd kui ***nende tegevus*** on osa äriühingu väärtusahelast ***(lepinguline hierarhia)***. Selliste lepinguliste tagatiste saamise korral kohaldatakse lõiget 5; | c) ***otsustada kehtestada lepingutingimused äripartnerile***, kellega tal on ärisuhe, selle kohta, et partner tagab ***äriühingu*** käitumisjuhendi ja vajaduse korral parandusmeetmete kava järgimise***. Partneritel***, ***kellega äriühingul on ärisuhe, palutakse oma partneritega leppida kokku vastavates mõistlikes, mittediskrimineerivates ja õiglastes lepingutingimustes***, niivõrd kui ***nad*** on osa äriühingu väärtusahelast. Selliste lepinguliste tagatiste saamise korral kohaldatakse lõiget 5; |

**Muudatusettepanek 186**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 3 – punkt d**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| d) tegema ***lõigete 1***, ***2*** ja ***3 järgimiseks*** vajalikke ***investeeringuid***, ***näiteks juhtimis-*** või ***tootmisprotsessidesse ja taristutesse***; | d) tegema ***äriühingu enda tegevusse***, ***näiteks juhtimis-, tootmis- või muudesse tegevusprotsessidesse, rajatistesse, toodetesse*** ja ***toodete jälgitavusse, projektidesse, teenustesse ja oskustesse,*** vajalikke ***muudatusi***, ***parandusi, investeeringuid*** või ***loobuma nendesse investeeringute tegemisest***; |

**Muudatusettepanek 187**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 3 – punkt d a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***da) kohandama ärimudeleid ja strateegiaid, sealhulgas ostutavasid, ka selliseid, mis aitavad kaasa oma tarnijate äraelamist võimaldava töötasu ja sissetuleku saamisele, et lõpetada või leevendada tegelikku kahjulikku mõju, ning kujundama ja kasutama ostupoliitikat, mis ei soodusta tegeliku kahjuliku mõju tekkimist inimõigustele ega keskkonnale;*** |

**Muudatusettepanek 188**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 3 – punkt e**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| e) pakkuma VKE-le, kellega äriühingul on ***väljakujunenud*** ärisuhe, sihipärast ja proportsionaalset ***toetust, kui käitumisjuhendi või parandusmeetmete kava järgmine ohustaks VKE elujõulisust***; | e) pakkuma VKE-le, kellega äriühingul on ärisuhe, sihipärast ja proportsionaalset ***finants- ja haldustuge***; |

**Muudatusettepanek 189**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 3 – punkt e a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***ea) suhtlema ärisuhte raames äriühingu ootuste teemal tegeliku kahjuliku mõju lõpetamiseks ja leevendamiseks, sealhulgas pakkudes või võimaldades juurdepääsu suutlikkuse suurendamisele, suunistele, haldus- või finantstoele, näiteks laenudele või rahastamisele, võttes arvesse äripartneri ressursse, teadmisi ja piiranguid;*** |

**Muudatusettepanek 190**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 3 – punkt f a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***fa) kui on olemas otsene seos liidus tegutsevate teiste äriühingutega ärisuhetes ilmneva mõjuga, võivad asjakohased meetmed hõlmata asjaomase järelevalveasutuse teavitamist, jätkates samal ajal mõistlike jõupingutuste tegemist, et mõju lõpetada või seda leevendada.*** |

**Muudatusettepanek 191**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 3 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***3a. Toote turustamisel või müümisel või teenuse osutamisel võtavad äriühingud asjakohaseid meetmeid tagamaks, et toote või teenuse koostis, kavandamine ja turustamine on kooskõlas liidu õigusega ega too kaasa kahjulikku mõju, olgu see siis individuaalne või kollektiivne. Sellega seoses pööratakse erilist tähelepanu võimalikule kahjulikule mõjule lastele.*** |

**Muudatusettepanek 192**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 4**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***4. Mis puudutab tegelikku kahjulikku mõju, mida ei ole olnud võimalik lõikes 3 osutatud meetmetega lõpetada või piisavalt leevendada, siis äriühing võib püüda sõlmida lepingu partneriga, kellega tal on kaudne suhe, et saavutada äriühingu käitumisjuhendi või parandusmeetmete kava järgimine. Sellise lepingu sõlmimise korral kohaldatakse lõiget 5.*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 193**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 5 – lõik 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***Lepingulistele tagatistele või lepingule*** lisatakse ***asjakohased*** meetmed, millega ***nõuete täitmist kontrollida. Nõuete täitmise kontrollimisel võib äriühing toetuda asjakohastele valdkondlikele algatustele või sõltumatu kolmanda isiku poolsele kontrollile***. | ***Lepingutingimustele*** lisatakse meetmed, millega ***toetatakse hoolsuskohustuse täitmist***. |

**Muudatusettepanek 194**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 5 – lõik 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Kui lepingulised ***tagatised saadakse VKE-lt*** või leping sõlmitakse ***VKEga***, peavad kohaldatavad tingimused olema õiglased, mõistlikud ja mittediskrimineerivad. Kui VKE suhtes võetakse nõuete täitmise kontrollimiseks meetmeid, kannab sõltumatu kolmanda isiku poolse kontrolli kulud äriühing. | Kui ***tingimused, sealhulgas*** lepingulised ***tingimused kehtestatakse*** või leping sõlmitakse ***ärisuhte raames***, peavad kohaldatavad tingimused olema õiglased, mõistlikud ja mittediskrimineerivad. Kui VKE suhtes võetakse nõuete täitmise kontrollimiseks meetmeid, kannab sõltumatu kolmanda isiku poolse kontrolli kulud äriühing. ***VKEd võivad jagada enda suhtes tehtud kontrollide tulemusi mitme äriühinguga.*** |

**Muudatusettepanek 195**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 5 – lõik 2 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Lõike 3 kohaselt nõutavad lepingutingimused ei tohi kaasa tuua vastutuse üleminekut käesoleva direktiivi kohase hoolsuskohustuse täitmise ega täitmata jätmise eest.*** |

**Muudatusettepanek 196**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 5 – lõik 2 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Selliste lepingutingimuste kehtestamisel hindavad äriühingud, kas äripartnerilt võib mõistlikult eeldada nende tingimuste täitmist.*** |

**Muudatusettepanek 197**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 6 – lõik 1 – sissejuhatav osa**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Mis puudutab sellist tegelikku kahjulikku mõju lõike 1 tähenduses, mida ***ei ole olnud võimalik lõigetes 3, 4*** ja ***5 osutatud meetmetega*** lõpetada või ***mille*** ulatust ei ole ***olnud võimalik nende meetmetega minimeerida***, siis ***äriühing peab*** hoiduma uute suhete loomisest või olemasolevate suhete laiendamisest partneriga, kellega seoses või kelle väärtusahelas mõju tekkis, ning juhul, kui nende suhteid reguleeriv õigus seda ***võimaldab***, võtma ühe järgmistest meetmetest: | Mis puudutab sellist tegelikku kahjulikku mõju lõike 1 tähenduses, mida ***äriühing tekitas või millele ta kaasa aitas*** ja ***mida ei olnud võimalik*** lõpetada või ***selle*** ulatust ***vähendada, ja kui*** ei ole ***mõistlikku väljavaadet olukorra muutumiseks***, siis ***peab äriühing*** hoiduma uute suhete loomisest või olemasolevate suhete laiendamisest partneriga, kellega seoses või kelle väärtusahelas mõju tekkis, ning juhul, kui nende suhteid reguleeriv õigus seda ***lubab***, võtma ***viimase võimalusena kooskõlas vastutustundliku suhete katkestamise põhimõttega*** ühe järgmistest meetmetest: |

**Muudatusettepanek 198**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 6 – lõik 1 – punkt a**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| a) peatama ajutiselt ärisuhted asjaomase partneriga, jätkates samal ajal ***jõupingutusi kahjuliku mõju lõpetamiseks või selle ulatuse minimeerimiseks, või*** | a) peatama ajutiselt ärisuhted asjaomase partneriga, jätkates samal ajal ***ennetamis- ja leevendamismeetmete võtmist*** |

**Muudatusettepanek 199**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 6 – lõik 1 – punkt b**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| b) lõpetama asjaomase tegevusega seotud ärisuhte, kui ***kahjulikku*** mõju ***peetakse ulatuslikuks***. | b) lõpetama asjaomase tegevusega seotud ärisuhte, kui ***selle tegelik kahjulik*** mõju ***on tõsine, samuti siis, kui punktis a osutatud ajutise peatamise tingimused ei ole täidetud***. |

**Muudatusettepanek 200**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 6 – lõik 1 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Enne ärisuhete ajutist peatamist või ärisuhte lõpetamist peavad äriühingud kõigepealt hindama, kas selle kahjulik mõju oleks suurem kui kahjulik mõju, mida kavatsetakse lõpetada või leevendada. Sellisel juhul võivad äriühingud ärisuhete ajutisest peatamisest või ärisuhte lõpetamisest loobuda. Kui äriühingud ärisuhted peatavad või ärisuhte lõpetavad, võtavad nad meetmeid ärisuhete peatamise või lõpetamise mõju ennetamiseks, leevendamiseks või lõpetamiseks, teatavad sellest mõistliku aja jooksul äripartnerile ja vaatavad selle otsuse edaspidi läbi.*** |

**Muudatusettepanek 201**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 6 – lõik 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Selliste lepingute puhul, mida reguleerib liikmesriigi õigus, näevad liikmesriigid ette võimaluse ärisuhe lõpetada. | Selliste lepingute puhul, mida reguleerib liikmesriigi õigus, näevad liikmesriigid ette võimaluse ärisuhe ***peatada või*** lõpetada***, välja arvatud lepingud, mille puhul pooled on seaduse kohaselt kohustatud neid sõlmima. Äriühingud võivad pöörduda järelevalveasutuste poole, et saada juhiseid meetmete võtmiseks.*** |

**Muudatusettepanek 202**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 – lõige 7**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 7. Erandina lõike 6 punktist b ei pea artikli 3 punkti a alapunktis iv osutatud äriühing, kes pakub ***krediiti***, ***laenu*** või ***muid finantsteenuseid, krediidi-, laenu- või muu*** finantsteenuse lepingut lõpetama juhul, kui on ***mõistlik eeldada***, et ***see kahjustaks oluliselt*** üksust, kellele teenust ***pakutakse***. | 7. Erandina lõike 6 punktist b ei pea artikli 3 punkti a alapunktis iv osutatud äriühing, kes pakub ***finantsteenuseid üksustele***, ***kes tekitavad*** või ***võimendavad tegelikku kahjulikku mõju lõike 1 tähenduses,*** finantsteenuse lepingut lõpetama juhul, kui ***see*** on ***rangelt vajalik***, et ***hoida ära selle üksuse pankrotti, kellele teenust pakutakse. Lisaks lõike 6 teisele lõigule võib erandina lõike 6 esimese lõigu punktist b finantsteenuste lepingu lõpetamise otsuse teha viimase abinõuna üksnes juhul, kui artikli 3 punkti a alapunktis iv osutatud äriühingu mõjutusvahenditega ei ole lõppkokkuvõttes suudetud mõjutada üksust, kellele teenust osutatakse, et lõpetada tegelik kahjulik mõju või minimeerida selle ulatust.*** |

**Muudatusettepanek 203**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Artikkel 8a*** |
| | ***Institutsionaalsete investorite ja varahaldurite asjakohased meetmed, et motiveerida oma investeerimisobjektiks olevaid äriühinguid lõpetama nende põhjustatava tegeliku kahjuliku mõju*** |
| | ***1. Liikmesriigid tagavad, et institutsionaalsed investorid ja varahaldurid võtavad käesoleva artikli lõikes 3 kirjeldatud asjakohaseid meetmeid, et motiveerida nende investeerimisobjektiks olevaid äriühinguid lõpetama tegeliku kahjuliku mõju, mis on kindlaks tehtud või oleks tulnud kindlaks teha vastavalt artiklile 6.*** |
| | ***2. Kui kahjulikku mõju ei ole võimalik lõpetada, tagavad liikmesriigid, et institutsionaalsed investorid ja varahaldurid motiveerivad oma investeerimisobjektiks olevaid äriühinguid sellise mõju ulatust minimeerima.*** |

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***3. Kui see on asjakohane, peavad institutsionaalsed investorid ja varahaldurid suhtlema investeerimisobjektiks oleva äriühinguga ja kasutama hääleõigust kooskõlas direktiivi 2007/36/EÜ [SRD2] artikli 3g lõike 1 punktiga a, et motiveerida investeerimisobjektiks oleva äriühingu juhtorganit tegelikku mõju lõpetama või selle ulatust minimeerima. Investeerimisobjektiks olevalt äriühingult taotletav meede peab olema proportsionaalne kahjuliku mõju raskusastme ja ulatusega ning sellega, mil määral aitas investeerimisobjektiks oleva äriühingu tegevus kaasa kahjuliku mõju tekkimisele. Samuti peavad institutsionaalsetelt investoritelt ja varahalduritelt nõutavad meetmed olema proportsionaalsed ja vastavuses ning nende puhul tuleb nõuetekohaselt arvesse võtta seda, kui suurt kontrolli nad investeerimisobjektiks oleva äriühingu üle omavad.*** |

**Muudatusettepanek 204**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Artikkel 8b*** |
| | ***Tegeliku ja võimaliku kahjuliku mõju prioriseerimine*** |
| | ***1. Juhul kui kõiki kindlaks tehtud kahjulikke mõjusid ei ole võimalik artiklites 7 ja 8 kirjeldatud asjakohaste meetmete abil üheaegselt ennetada, lõpetada või leevendada, võivad äriühingud seada kahjuliku mõju tõenäosuse ja tõsiduse alusel tähtsuse järjekorda asjakohased meetmed, mida nad võtavad.*** |
| | ***2. Äriühingud peavad võtma lõike 1 kohaseid asjakohaseid meetmeid vastavalt mõju tõsidusele ja tõenäosusele ning võtma arvesse riskitegureid.*** |
| | ***3. Kui kõige raskema ja tõenäolisema kahjuliku mõjuga on mõistliku aja jooksul tegeletud kooskõlas artiklitega 7 ja 8, tegeleb äriühing vähem tõsise ja vähem tõenäolise kahjuliku mõjuga.*** |

**Muudatusettepanek 205**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 c (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Artikkel 8c*** |
| | ***Tegeliku kahjuliku mõju heastamine*** |
| | ***1. Liikmesriigid tagavad, et kui äriühing on põhjustanud tegelikku kahjulikku mõju või sellele kaasa aidanud, võtab ta asjakohaseid meetmeid, et heastada see kahjulik mõju ja võimalik kahju, mida see on inimestele või keskkonnale tekitanud, või aidata kaasa parandusmeetmete võtmisele. Parandusmeetme võib välja pakkuda artiklis 9 sätestatud kohtuvälise kaebuste esitamise korra tulemusena.*** |
| | ***2. Selliste parandusmeetmete eesmärk on taastada mõjutatud isikute ja rühmade või kogukondade ja/või keskkonna olukord samaväärsena või võimalikult selle lähedasena enne mõju tekkimist. Need võivad hõlmata hüvitamist, tagastamist, rehabilitatsiooni, avalikku vabandamist, ennistamist või uurimisse panustamist. Äriühingud väldivad lisakahju tekitamist.*** |
| | ***3. Liikmesriigid tagavad, et artikli 14a kohaselt määratud ühtne kasutajatugi toimib hoolsuskohustuse täitmise vahendamise kontaktpunktina, et aidata äriühingutel ja sidusrühmadel leida lahendusi heastamiseks. Nende ülesannete täitmisel peab ühtne kasutajatugi olema erapooletu, prognoositav ja õiglane.*** |
| | ***4. Kui äriühing on kahjuliku mõjuga otseselt seotud, julgustavad liikmesriigid tema vabatahtlikku osalemist heastamismeetmetes, kui see on asjakohane, ning julgustavad äriühinguid kaaluma vastutavate poolte suhtes mõjutusvahendite kasutamist, et võimaldada igasuguse mõjust tulenenud kahju heastamist.*** |

**Muudatusettepanek 206**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 8 d (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Artikkel 8d*** |
| | ***Sisuka koostöö tegemine mõjutatud sidusrühmadega*** |

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
| --- | --- |
| | ***1. Liikmesriigid tagavad, et äriühingud võtaksid asjakohaseid meetmeid, et teha mõjutatud sidusrühmadega sisukat koostööd, mis võimaldab hoolsuskohustuse täitmise käigus tõelist suhtlust ja dialoogi. Selleks hõlmab kaasamine mõjutatud sidusrühmade teavitamist ja nendega konsulteerimist ning kaasamine peab olema terviklik, struktureeritud, tõhus, õigeaegne ning kultuuri- ja sootundlik.*** |
| | ***2. Kui mõjutatud sidusrühmi ei ole võimalik sisuliselt kaasata või kui on kasulik kaasata rohkem eksperte, et äriühing saaks käesoleva direktiivi nõudeid täielikult täita, eelkõige seoses otsustega, mis puudutavad ulatuse kindlaksmääramist ja prioriseerimist, eelkõige artikli 6 kohaste ulatuse kindlaksmääramise ja prioriseerimise otsuste kontekstis, teevad äriühingud sisukat koostööd teiste asjaomaste sidusrühmadega, näiteks kodanikuühiskonna organisatsioonidega või inimõigusi või keskkonda kaitsvate juriidiliste või füüsiliste isikutega, et saada usaldusväärne ülevaade võimalikust või tegelikust kahjulikust mõjust, et suuta täita käesoleva direktiivi nõudeid.*** |
| | ***3. Äriühingud annavad vajaduse korral mõjutatud sidusrühmadele põhjalikku, sihipärast ja asjakohast teavet oma väärtusahela ning tegeliku või võimaliku kahjuliku mõju kohta keskkonnale, inimõigustele ja heale valitsemistavale.*** |
| | ***4. Mõjutatud sidusrühmadel on õigus nõuda kirjalikku lisateavet, mille äriühing esitab mõistliku aja jooksul ning sobivas ja arusaadavas vormis. Kui äriühing lükkab lisateabe taotluse tagasi, on mõjutatud sidusrühmal õigus saada keeldumise kohta kirjaliku põhjenduse, ilma et see mõjutaks direktiivi (EL) 2016/943 kohaldamist. Liikmesriigid tagavad, et järelevalve- ja õigusasutustel on õigus teabe avaldamist nõuda.*** |
| | ***5. Äriühingud loovad asjakohase raamistiku asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimiseks. Sõltuvalt asjaomasest kontekstist või kahjulikust mõjust võivad äriühingud otsustada teha kindlaks mõjutatud sidusrühmad ja nendega konsulteerida. Eelkõige teavitavad äriühingud töötajaid ja töötajate esindajaid ning muid asjaomaseid mõjutatud sidusrühmi ja konsulteerivad nendega, kui nad töötavad välja hoolsuskohustuse põhimõtteid kooskõlas artikliga 5, kui nad teevad kindlaks kahjulikke mõjusid kooskõlas artikliga 6, kui nad koostavad tegevuskavasid või lõpetavad ärisuhte kooskõlas artiklitega 7 ja 8, prioriseerivad kahjulikku mõju kooskõlas artikliga 8b, töötavad välja parandusmeetmeid kooskõlas artikliga 8c, töötavad välja teavitamis- või kohtuvälist kaebuste esitamise mehhanismi kooskõlas artikliga 9 ning täidavad oma kohustusi kooskõlas artikliga 10.*** |

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***6. Äriühing teavitab töötajaid ja nende esindajaid oma hoolsuskohustuse põhimõtetest ja nende rakendamisest ning nende kaasamine ei mõjuta kehtivate liidu ja siseriiklike õigusaktide kohaldamist tööhõive ja sotsiaalsete õiguste valdkonnas ega kohaldatavaid kollektiivlepinguid.*** |
| | ***7. Äriühingud teevad asjaomaste sidusrühmade teavitamisel ja nendega konsulteerimisel kindlaks kaasamist takistavad asjaolud ja tegelevad nendega ning tagavad, et osalejad ei peaks taluma survemeetmeid ega kättemaksu, säilitades seejuures konfidentsiaalsuse või anonüümsuse. Äriühingud pööravad erilist tähelepanu haavatavate sidusrühmade vajadustele ning kattuvatele haavatavustele ja läbipõimunud teguritele, tagavad sooteadliku lähenemisviisi ning järgivad täielikult ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni.*** |

**Muudatusettepanek 207**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 9 – pealkiri**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***Kaebuste esitamise kord*** | ***Teavitamise ja kohtuväliste kaebuste esitamise mehhanism*** |

**Muudatusettepanek 208**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 9 – lõige 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. Liikmesriigid tagavad, et äriühingud ***annavad*** lõikes 2 loetletud ***isikutele*** ja ***organisatsioonidele võimaluse*** esitada neile kaebusi, kui sellisel isikul või organisatsioonil on põhjendatud kahtlusi seoses tegeliku või võimaliku kahjuliku mõjuga inimõigustele ***ja*** kahjuliku keskkonnamõjuga, mis on seotud äriühingu tegevuse, tema tütarettevõtjate tegevuse või nende väärtusahelatega. | 1. Liikmesriigid tagavad, et äriühingud ***teevad kättesaadavaks ja toimivaks teavitamise ja kohtuväliste kaebuste esitamise mehhanismid, mida*** lõikes 2 loetletud ***isikud*** ja ***organisatsioonid saavad kasutada selleks, et neid teavitada või*** esitada neile kaebusi ***ja taotleda hüvitamist***, kui sellisel isikul või organisatsioonil on põhjendatud ***teavet või*** kahtlusi seoses tegeliku või võimaliku kahjuliku mõjuga inimõigustele ***või*** kahjuliku keskkonnamõjuga, mis on seotud äriühingu tegevuse, tema tütarettevõtjate tegevuse või nende väärtusahelatega. ***Liikmesriigid tagavad, et äriühingud oleksid suutelised andma teavitamise ja kaebuste esitamise võimaluse koostöös, sealhulgas valdkondlike algatustega, teiste äriühingute või organisatsioonidega, osaledes mitut sidusrühma hõlmavas kaebuste esitamise mehhanismis või ühinedes üldise raamlepinguga.*** |

**Muudatusettepanek 209**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 9 – lõige 2 – sissejuhatav osa**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. Liikmesriigid tagavad, et kaebusi võivad esitada: | *(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)* |

**Muudatusettepanek 210**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 9 – lõige 2 – punkt a**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| a) isikud, keda kahjulik mõju mõjutab või kellel on põhjendatud alus arvata, et see võib neid mõjutada; | a) isikud, keda kahjulik mõju mõjutab või kellel on põhjendatud alus arvata, et see võib neid mõjutada***, ning selliste isikute seaduslikud esindajad või kui puuduvad isikud, rühmad või kogukonnad, keda kahjulik keskkonnamõju puudutab, siis usaldusväärsed ja kogemustega organisatsioonid, mille eesmärkide hulgas on keskkonnakaitse***; |

**Muudatusettepanek 211**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 9 – lõige 2 – punkt c**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***c) kodanikuühiskonna organisatsioonid, kes tegutsevad asjaomase väärtusahelaga seotud valdkondades.*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 212**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 9 – lõige 2 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***2a. Liikmesriigid tagavad, et lõike 2 punktides a ja b loetletud isikud ja organisatsioonid saavad teateid esitada, ning juhul, kui nad ei ole nimetatud punktidega hõlmatud, siis:*** |
| | ***a) inimõigusi ja keskkonda kaitsvad juriidilised või füüsilised isikud;*** |
| | ***b) kodanikuühiskonna organisatsioonid, kes tegutsevad asjaomase väärtusahelaga seotud valdkondades.*** |

**Muudatusettepanek 213**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 9 – lõige 3**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 3. Liikmesriigid tagavad, et äriühingud kehtestavad lõikes 1 osutatud kaebuste ***menetlemise*** korra, sealhulgas korra, mida kohaldatakse juhul, kui äriühing peab kaebust põhjendamatuks, ning teavitavad sellest asjaomaseid ***töötajaid*** ja ***ametiühinguid***. Liikmesriigid tagavad, et kui kaebus on põhjendatud, loetakse, et kaebuse esemeks olev kahjulik mõju on artikli 6 tähenduses kindlaks tehtud. | 3. Liikmesriigid tagavad, et äriühingud kehtestavad lõikes 1 osutatud ***teadete ja*** kaebuste ***käsitlemise*** korra, sealhulgas korra, mida kohaldatakse juhul, kui äriühing peab ***teavitust või*** kaebust põhjendamatuks, ning teavitavad sellest ***kõiki*** asjaomaseid ***mõjutatud sidusrühmi*** ja ***vajaduse korral nende esindajaid, samuti muid lõigetega 2 ja 2a hõlmatud asjaomaseid isikuid või organisatsioone***. Liikmesriigid tagavad, et kui ***teade või*** kaebus on põhjendatud, loetakse, et ***teate või*** kaebuse esemeks olev kahjulik mõju on artikli 6 tähenduses kindlaks tehtud. |

**Muudatusettepanek 214**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 9 – lõige 3 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***3a. Liikmesriigid tagavad, et kui äriühingud loovad teavitamise ja kaebuste esitamise mehhanisme või osalevad neis, on need mehhanismid õiguspärased, kättesaadavad, prognoositavad, õiglased, läbipaistvad, õigustega kooskõlas, soo- ja kultuuritundlikud ning põhinevad kaasamisel ja dialoogil. Teavitamise ja kaebuste esitamise mehhanismid töötatakse välja ja neid kasutatakse viisil, mis põhineb sidusrühmade seisukohtadel ja on kohandatud nende inimeste vajadustele, kes võivad olla kahjuliku mõju suhtes kõige haavatavamad. Äriühingud võtavad vastu ja rakendavad poliitikat ja protsesse, et säilitada teavitamise ja kaebuste esitamise mehhanismi sõltumatus.*** |

**Muudatusettepanek 215**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 9 – lõige 3 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***3b. Äriühingud võtavad meetmeid tagamaks, et teate või kaebuse esitajaid ei ähvardaks survemeetmed ega kättemaks, sealhulgas tagades, et teateid ja kaebusi saab esitada anonüümselt või konfidentsiaalselt kooskõlas riigisisese õigusega, ning võtavad vastu sellekohase poliitika ja rakendavad seda. Kui teavet on vaja jagada, tehakse seda nii, et see ei ohusta sidusrühmade turvalisust, sealhulgas ei avalikustata nende isikut.*** |

**Muudatusettepanek 216**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 9 – lõige 3 c (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***3c. Liikmesriigid tagavad, et lõike 2 alusel kaebusi esitavatel isikutel, kui nad ei tee seda anonüümselt, on õigus saada äriühingult, kellele nad on lõike 1 kohaselt kaebuse esitanud, kiiret ja asjakohast teavet järelmeetmete kohta, samuti on neil õigus*** |
| | ***a) saada selgitusi selle kohta, kas kaebus loeti põhjendatuks või põhjendamatuks, ning teavet astutud sammude ja võetud meetmete kohta;*** |
| | ***b) teha äriühingu asjakohase tasandi esindajatega koostööd, et arutada kaebuse esemeks olevat võimalikku või tegelikku kahjulikku mõju;*** |
| | ***c) nõuda, et äriühingud võtaksid kooskõlas artikliga 8c meetmeid kahjuliku mõju heastamiseks või aitaksid sellele kaasa.*** |

**Muudatusettepanek 217**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 9 – lõige 4 – sissejuhatav osa**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 4. Liikmesriigid tagavad, et ***kaebuse esitajatel*** on õigus: | 4. Liikmesriigid tagavad, et ***lõike 2a alusel teateid esitavatel isikutel, kui nad ei tee seda anonüümselt,*** on õigus ***saada äriühingult, kellele nad lõike 1 kohaselt teavituse esitasid, kiiret ja asjakohast teavet järelmeetmete kohta.*** |

**Muudatusettepanek 218**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 9 – lõige 4 – punkt a**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***a) nõuda äriühingult, kellele nad on lõike 1 kohaselt kaebuse esitanud, kaebuse suhtes asjakohaste järelmeetmete võtmist ning*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 219**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 9 – lõige 4 – punkt b**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***b) kohtuda äriühingu asjakohase tasandi esindajatega, et arutada kaebuse esemeks olevat võimalikku või tegelikku tõsist kahjulikku mõju.*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 220**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 9 – lõige 4 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***4a. Liikmesriigid tagavad, et järelevalveasutustel oleksid volitused anda suuniseid äriühingutele ja teistele asjaomastele osalejatele, kes vastutavad teavitamise ja kaebuste esitamise mehhanismide väljatöötamise ja haldamise eest, sealhulgas seoses nende vastavusega käesolevas artiklis sätestatud kriteeriumidele ja kooskõlas asjakohaste rahvusvaheliste standarditega.*** |

**Muudatusettepanek 221**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 9 – lõige 4 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***4b. Teate või kaebuse esitamine käesoleva artikli alusel ei ole eeltingimus ega takista nende esitajate juurdepääsu artikli 19 kohasele põhjendatud kahtluste lahendamise menetlusele ega kohtulikele või muudele kohtuvälistele mehhanismidele, näiteks OECD riiklike kontaktpunktidele, kus need on olemas.*** |

**Muudatusettepanek 222**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 10 – pealkiri**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Jälgimine | Jälgimine ***ja kontroll*** |

**Muudatusettepanek 223**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 10 – lõik 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Liikmesriigid tagavad, et äriühingud ***hindavad korrapäraselt omaenda, oma tütarettevõtjate,*** ja ***juhul, kui see on seotud nende väärtusahelatega, oma väljakujunenud ärisuhetega seotud tegevust*** ja ***meetmeid, et jälgida inimõigustele*** ja ***keskkonnale avalduva kahjuliku mõju kindlakstegemise, ennetamise, leevendamise, lõpetamise*** ja ***minimeerimise tulemuslikkust. Hindamisel võetakse vajaduse korral aluseks kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed näitajad ning seda tehakse vähemalt iga 12 kuu järel*** ja alati, kui on alust arvata, et sellise kahjuliku mõjuga seoses võivad tekkida ***märkimisväärsed*** uued riskid. Hindamise tulemuste alusel ***ajakohastatakse*** hoolsuskohustuse ***põhimõtteid***. | Liikmesriigid tagavad, et äriühingud ***kontrollivad*** ja ***jälgivad pidevalt käesoleva direktiivi kohaselt võetud meetmete asjakohasust*** ja ***tulemuslikkust. Jälgimine*** ja ***kontroll põhineb asjakohasel juhul kvalitatiivsetel*** ja ***kvantitatiivsetel näitajatel ning seda tehakse pidevalt, võttes arvesse kõnealuse kahjuliku mõju laadi, tõsidust ja tõenäosust,*** ja alati, kui on alust arvata, et sellise kahjuliku mõjuga seoses võivad tekkida uued riskid. Hindamise tulemuste alusel ***vaadatakse vajaduse korral läbi*** hoolsuskohustuse ***põhimõtted, ennetusmeetmete kava ja parandusmeetmete kava ning ajakohastatakse neid***. |

**Muudatusettepanek 224**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 11 – lõik 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Liikmesriigid tagavad, et äriühingud, kelle suhtes ei kohaldata direktiivi 2013/34/EL artiklite 19a ja ***29***a kohaseid aruandlusnõudeid, annavad käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes aru, avaldades oma veebisaidil ***rahvusvahelises äritegevuses üldkasutatavas*** keeles koostatud aastaaruande. Aruanne avaldatakse ***iga aasta 30. aprilliks ja see käib eelneva kalendriaasta*** kohta. | ***1.*** Liikmesriigid tagavad, et äriühingud, kelle suhtes ei kohaldata direktiivi 2013/34/EL artiklite 19a***, 29a*** ja ***40***a kohaseid aruandlusnõudeid, annavad käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes aru, avaldades oma veebisaidil ***vähemalt ühes liidu ametlikus*** keeles koostatud aastaaruande. Aruanne avaldatakse ***hiljemalt 12 kuu möödumisel selle majandusaasta bilansipäevast, mille kohta aruanne koostatakse. Kolmandate riikide äriühingute puhul sisaldab aruanne teavet selle kohta, kuidas võtta ühendust artikli 16 kohaselt määratud äriühingu volitatud esindajaga.*** |

**Muudatusettepanek 225**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 11 – lõik 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Komisjon võtab kooskõlas artikliga 28 vastu delegeeritud õigusaktid lõike 1 kohase aruande sisu ja kriteeriumide kohta ning esitab teavet hoolsuskohustuse kirjelduse, võimaliku ja tegeliku kahjuliku mõju ning nende suhtes võetavate meetmete kohta. | ***2.*** Komisjon võtab kooskõlas artikliga 28 vastu delegeeritud õigusaktid lõike 1 kohase aruande sisu ja kriteeriumide kohta***, tagades vastavuse direktiivis 2013/34/EL sätestatud avalikustamise nõuetele seoses hoolsuskohustusega,*** ning esitab teavet hoolsuskohustuse kirjelduse, võimaliku ja tegeliku kahjuliku mõju ning nende suhtes võetavate meetmete kohta. ***Selline aruandlus peaks olema piisavalt üksikasjalik, et tõendada käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmist.*** |

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel tagab komisjon, et artikli 3 punkti a alapunktis iv osutatud äriühingute jaoks, kelle suhtes kohaldatakse aruandlusnõudeid, ei dubleerita aruandlusnõudeid ning neis võetakse arvesse peamist negatiivset mõju vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2088 artiklile 4, säilitades samal ajal täielikult käesolevas direktiivis sätestatud miinimumkohustused.*** |
| | ***Äriühingute jaoks, kellel ei ole veebisaiti, loovad liikmesriigid eraldi veebisaidi, kus avaldatakse asjaomaste äriühingute aastaaruanded.*** |

**Muudatusettepanek 226**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 11 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Artikkel 11a*** |
| | ***Juurdepääs teabele Euroopa ühtse juurdepääsupunkti kaudu*** |
| | ***1. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiivi artikli 11 lõike 1 kohaste aastaaruannete avalikustamisel esitavad äriühingud selle teabe samal ajal käesoleva artikli lõikes 3 osutatud kogumisasutusele, et võimaldada sellele teabele juurdepääsu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) XX/XXXX ([1a]) [ESAPi määrus] alusel loodud Euroopa ühtse juurdepääsupunkti (ESAP) kaudu.*** |
| | ***Kõnealune teave peab vastama kõigile järgmistele nõuetele:*** |
| | ***a) teave koostatakse määruse (EL) XX/XXXX] ([1b]) [ESAPi määrus] artikli 2 punktis 3 määratletud, andmete väljavõttu võimaldavas vormingus või, kui see on liidu õiguse kohaselt nõutav, masinloetavas vormingus Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1024 ([1c]) artikli 2 punkti 13 määratluse kohaselt;*** |
| | ***b) teabele lisatakse kõik järgmised metaandmed:*** |

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
| --- | --- |
| | ***i) kõik selle äriühingu nimed, millega teave on seotud;*** |
| | ***ii) äriühingu juriidilise isiku tunnus, mis on kindlaks määratud vastavalt määruse (EL) XX/XXXX [ESAPi määrus] artikli 7 lõikele 4;*** |
| | ***iii) äriühingu suurus kategooriate kaupa, mis on kindlaks määratud vastavalt määruse (EL) XX/XXXX [ESAPi määrus] artikli 7 lõikele 4;*** |
| | ***iv) teabe laad vastavalt määruse (EL) XX/XXXX [ESAPi määrus] artikli 7 lõikele 4;*** |
| | ***v) konkreetne ajavahemik teabe ESAPi kaudu avalikkusele kättesaadavaks tegemiseks, kui see on asjakohane;*** |
| | ***2. Lõike 1 punkti b alapunkti ii kohaldamisel tagavad liikmesriigid, et äriühingud saavad juriidilise isiku tunnuse, mis on kindlaks määratud vastavalt määruse (EL) XX/XXXX [ESAPi määrus] artikli 7 lõikele 4.*** |
| | ***3. Lõikes 1 osutatud teabe ESAPi kaudu kättesaadavaks tegemiseks määravad liikmesriigid … [üks päev enne seda, kui hakatakse kohaldama äriühingute kohustust esitada kogumisasutusele teavet] ühe direktiivi 2004/109/EÜ artikli 21 lõikes 2 osutatud ametlikult kindlaksmääratud süsteemi määruse (EL) XX/XXXX [ESAPi määrus] artikli 2 punktis 2 määratletud kogumisasutuseks ja teavitavad sellest ESMAt.*** |
| | ***4. Lõike 1 punktide a ja b kohaselt esitatud andmete tõhusa kogumise ja haldamise tagamiseks on komisjonil õigus võtta vastu rakendusmeetmeid, et täpsustada järgmist:*** |
| | ***a) muud teabele lisatavad konkreetsed metaandmed;*** |
| | ***b) andmete struktureerimine teabes;*** |
| | ***c) kas masinloetav vorming on nõutav ja millist masinloetavat vormingut tuleb kasutada.*** |

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***([1a]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) XX/XXXX, millega luuakse Euroopa ühtne juurdepääsupunkt, mis tagab keskse juurdepääsu finantsteenuste, kapitaliturgude ja kestlikkusega seotud avalikult kättesaadavale teabele (ELT L […], […], lk […])).*** |
| | ***([1b]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1024 avaandmete ja avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta (ELT L 172, 26.6.2019, lk 56).*** |
| | ***([1c]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73).*** |

**Muudatusettepanek 227**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 12 – lõik 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Selleks et aidata äriühingutel täita artikli 7 lõike 2 punktis b ja artikli 8 lõike 3 punktis c sätestatud nõudeid, võtab komisjon vastu suunised lepingu näidistingimuste kohta, mille kasutamine on vabatahtlik. | Selleks et aidata äriühingutel täita artikli 7 lõike 2 punktis b ja artikli 8 lõike 3 punktis c sätestatud nõudeid, võtab komisjon ***liikmesriikide ja asjaomaste sidusrühmadega konsulteerides enne käesoleva direktiivi kohaldamise kuupäeva*** vastu ***sektorile ja äriühingute suurusele kohandatud*** suunised lepingu näidistingimuste kohta, mille kasutamine on vabatahtlik. ***Nendes lepingu näidistingimustes sätestatakse vähemalt, et:*** |

**Muudatusettepanek 228**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 12 – lõik 1 – punkt a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***a) käimasoleva koostöö puhul on ülesanded mõlema lepinguosalise vahel selgelt jagatud ning lepingutingimused ei võimalda vastutust hoolsuskohustuse täitmise eest üle kanda ning*** |

**Muudatusettepanek 229**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 12 – lõik 1 – punkt b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***b) ilma et see piiraks artikli 7 lõike 5 ja artikli 8 lõike 6 kohaldamist, võtavad äriühingud lepingutingimuste rikkumise korral kõigepealt asjakohaseid meetmeid kooskõlas artikli 7 lõikega 4 ja artikli 8 lõikega 5 ning hoiduvad selliste klauslite kohaldamise lõpetamisest.*** |

**Muudatusettepanek 230**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 13 – lõik 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Selleks et anda äriühingutele ja liikmesriikide asutustele tuge selles osas, kuidas äriühingud peaksid hoolsuskohustust täitma, ***võib*** komisjon, olles konsulteerinud liikmesriikide ja sidusrühmadega, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametiga, Euroopa Keskkonnaametiga ja vajaduse korral hoolsuskohustuse alaste eksperditeadmistega rahvusvaheliste organitega, ***anda välja*** suuniseid, sealhulgas ***konkreetsete sektorite või konkreetse kahjuliku mõju kohta***. | ***1.*** Selleks et anda äriühingutele ja liikmesriikide asutustele tuge selles osas, kuidas äriühingud peaksid hoolsuskohustust täitma, ***sealhulgas seoses lisas esitatud õiguste ja kaitsega, annab*** komisjon, olles konsulteerinud liikmesriikide***, Euroopa valdkonnaüleste*** ja ***valdkondlike sotsiaalpartnerite ja muude asjaomaste*** sidusrühmadega, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametiga, Euroopa Keskkonnaametiga***, Euroopa Töötajõuametiga, Euroopa välisteenistusega, Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusametiga (Eismea), Euroopa Toiduohutusameti*** ja vajaduse korral ***OECD-ga ning muude*** hoolsuskohustuse alaste eksperditeadmistega rahvusvaheliste organitega, ***välja selgeid ja kergesti mõistetavaid*** suuniseid, sealhulgas ***üldisi ja sektoripõhiseid suuniseid, et hõlbustada nõuete täitmist praktilisel viisil***. |

**Muudatusettepanek 231**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 13 – lõige 1 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***1a. Selleks et anda äriühingutele ja liikmesriikide asutustele tuge selles osas, kuidas äriühingud peaksid hoolsuskohustust täitma, sisaldavad suunised järgmist:*** |
| | ***a) teave selliste inimõiguste ja keskkonnastandardite rakendamise kohta, mida kohaldatakse äriühingute suhtes OECD suuniste alusel hargmaistele ettevõtjatele, nagu on selgitatud vastutustundlikku ettevõtlust käsitlevates OECD hoolsuskohustuse suunistes ning ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetes;*** |
| | ***b) riskitegurite loetelud ja kaasnevad suunised, sealhulgas ettevõtte tasandi riskitegurid, geograafilised riskitegurid ja sektoripõhised riskitegurid;*** |
| | ***c) sektoripõhised suunised, eelkõige järgmiste sektorite jaoks, kooskõlas kehtivate või tulevaste OECD suunistega:*** |

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
| --- | --- |
| | ***i) tekstiili, rõivaste, karusnaha, naha ja nendega seotud toodete (sh jalatsid) tootmine ning hulgi- ja jaemüük;*** |
| | ***ii) põllumajandus, veevarustus, maa ja ressursside majandamine, sealhulgas looduskaitse, metsandus, kalandus (sealhulgas vesiviljelus), kummitööstus, toiduainete tootmine, toidu ja jookide turustamine ja reklaamimine ning põllumajandusliku tooraine, elusloomade, loomsete saaduste, puidu, toidu ja jookide hulgi- ja jaemüük ning jäätmekäitlus;*** |
| | ***iii) mäetööstus, maavarade (sealhulgas toornafta, maagaas, kivisüsi, pruunsüsi, metallid ja metallimaagid, samuti kõik muud mittemetalsed mineraalid ja karjäärides kaevandatud tooted) kaevandamine, rafineerimine, transport ja käitlemine, olenemata nende kaevandamise kohast, põhimetalltoodete, muude mittemetalsetest mineraalidest toodete ja metalltoodete (v. a masinad ja seadmed) tootmine ning maavarade ja mineraalidest põhi- ja vahetoodete (sealhulgas metallide ja metallimaakide, ehitusmaterjalide, kütuste, kemikaalide ja muude vahetoodete) hulgimüük, ehitus, energiasektor;*** |
| | ***iv) finantsteenuste osutamine, investeerimisteenused ja -tegevus ning muud finantsteenused;*** |
| | ***d) teave selle kohta, kuidas täita tugevdatud konfliktitundlikku hoolsuskohustust konfliktipiirkondades;*** |
| | ***e) Teave selle kohta, kuidas jagada ressursse ja teavet äriühingute ja muude juriidiliste isikutega, et ennetada, leevendada ja parandada kahjulikku mõju kooskõlas konkurentsiõigusega;*** |
| | ***f) teave selle kohta, kuidas võtta arvesse VKEde erivajadusi;*** |
| | ***g) teave teavitamise ja kohtuväliste kaebuste esitamise mehhanismi loomise kohta;*** |
| | ***h) teave vastutustundliku tegevuse lõpetamise kohta ning selliste kontekstide hindamine ja dünaamiline loetelu, kus kahjulik mõju on süsteemne ja riigi toetatav;*** |
| | ***i) praktilised juhised selle kohta, kuidas teha kindlaks mõjutatud sidusrühmad ja nendega suhelda;*** |

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***j) teave selle kohta, kuidas liikmesriigid on parandanud ohvrite õiguskaitse kättesaadavust ja ennetavad mõjutatud sidusrühmade survestamist;*** |
| | ***k) praktilised suunised prioriseerimisstrateegiate väljatöötamise ja rakendamise kohta, sealhulgas praktilised suunised selle kohta, kuidas proportsionaalsust ja prioriseerimist seoses mõju, sektorite ja geograafiliste piirkondadega võib kohaldada hoolsuskohustuste suhtes sõltuvalt äriühingu suurusest ja sektorist;*** |
| | ***l) teave vastutustundlike ostutavade kohta;*** |
| | ***m) teave sootundliku ja kultuuriteadliku hoolsuskohustuse kohta ning meetmed, mida äriühingud peaksid võtma, et lahendada väikepõllumajandustootjate probleeme, sealhulgas elamisväärse sissetuleku kättesaadavus;*** |
| | ***n) teave selle kohta, kuidas toetada selliste sõltumatute andmete turvalist kaasavat kogumist, mis käsitlevad inimõiguste rikkumisi ning keskkonnakahju, ning kuidas võtta vajalikke meetmeid nende andmete arvessevõtmiseks;*** |
| | ***o) teave liidu ekspordikrediidiasutustele, et aidata kasutada liidu ja liikmesriikide rahalisi vahendeid ja ekspordikrediiti kooskõlas käesoleva direktiivi põhimõtetega.*** |

**Muudatusettepanek 232**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 13 – lõige 1 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***1b. Suunised tehakse kättesaadavaks hiljemalt … [1 aasta enne käesolevast direktiivist äriühingutele tulenevate kohustuste jõustumise kuupäeva] tasuta ja kergesti juurdepääsetavas vormingus, sealhulgas digitaalselt, ning kõigis liidu ametlikes keeltes. Komisjon kontrollib korrapäraselt, kas suunised on asjakohased, ja kohandab neid muu hulgas uute parimate tavadega.*** |

**Muudatusettepanek 233**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 13 – lõige 1 c (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***1c. Komisjon ajakohastab riikide teabelehti korrapäraselt ja teeb need üldsusele kättesaadavaks, et anda ajakohast teavet rahvusvaheliste konventsioonide ja aluslepingute kohta, mille iga liidu kaubanduspartner on ratifitseerinud. Komisjon kogub ja avaldab kaubandus- ja tolliandmeid tooraine päritolu ning vahe- ja lõpptoodete kohta, samuti avaldab ta teavet teatavate riikide, piirkondade, sektorite ja allsektorite ning toodetega seotud võimaliku või tegeliku kahjuliku mõju riski kohta inimõigustele, keskkonnale ja valitsemistavale.*** |

**Muudatusettepanek 234**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 14 – lõige 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. Selleks et anda äriühingutele ja partneritele, kellega neil on oma väärtusahelates ***väljakujunenud*** ärisuhted, käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmiseks jõupingutuste tegemisel teavet ja tuge, ***loovad*** liikmesriigid eraldi või ühiselt spetsiaalsed veebisaidid, platvormid või portaalid ja haldavad neid. ***Sellega seoses pööratakse erilist tähelepanu äriühingute väärtusahelates olevatele VKEdele***. | 1. Selleks et anda äriühingutele ja partneritele, kellega neil on oma väärtusahelates ärisuhted, käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmiseks jõupingutuste tegemisel teavet***, nõu*** ja tuge, ***töötavad*** liikmesriigid ***komisjoni toetusel enne käesoleva direktiivi jõustumist välja ja rakendavad meetmeid ja vahendeid ning loovad*** eraldi või ühiselt spetsiaalsed ***kasutusmugavad*** veebisaidid, platvormid või portaalid ja haldavad neid. ***Selline teave, nõu ja toetus peab olema praktiline ja kohandatud eelkõige VKEde erivajadustele. Liikmesriigid tagavad ka, et äriühingutele tehakse kättesaadavaks hoolsuskohustuse täitmise alane koolitus. Seda tehes tagavad liikmesriigid vastastikuse täiendavuse ja sidususe juba olemasolevate sarnaste meetmetega, näiteks OECD riiklike kontaktpunktide pakutava teavitamise ja edendusega.*** |

**Muudatusettepanek 235**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 14 – lõige 1 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***1a. Komisjon loob spetsiaalse digitaalse portaali, et äriühingud saaksid tasuta juurdepääsu kõigile vormidele ja teabele, mis on seotud kõigi aruandlusnõuetega, mis tulenevad käesolevast direktiivist ja muudest konkreetse äriühingu suhtes kohaldatavatest liidu õigusaktidest, lähtudes tema suurusest, sektorist, toodetest ja teenustest, riskipositsioonist jms, samuti juurdepääsu rahastamis- ja pakkumisvõimalusi käsitlevale teabele, et rakendada ja täita oma hoolsuskohustusi ning saada neist kasu.*** |

**Muudatusettepanek 236**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 14 – lõige 1 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***1b. Liikmesriigid pakuvad teavet ja tuge sidusrühmadele ja nende esindajatele, et nad saaksid täita hoolsuskohustust ja suurendada suutlikkust, samuti annavad neile teavet ja abi, et hõlbustada nende juurdepääsu õigusemõistmisele. See hõlmab õigusnõustamist ja spetsiaalsete veebisaitide, platvormide või portaalide eraldi või ühiselt loomist ja haldamist. Samuti võivad liikmesriigid anda sidusrühmadele rahalist toetust, et suurendada nende teadlikkust neile käesoleva direktiiviga antud õigustest ja hõlbustada nende kasutamist, samuti toetada ja kaitsta mõjutatud sidusrühmi äritegevusest tuleneva võimaliku või tegeliku kahjuliku mõju eest.*** |

**Muudatusettepanek 237**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 14 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. Liikmesriigid ***võivad VKEsid rahaliselt toetada***, ilma et see piiraks kohaldatavate riigiabi eeskirjade kohaldamist. | 2. Liikmesriigid ***pakuvad vajaduse korral VKEdele rahalist ja muud tuge***, ilma et see piiraks kohaldatavate riigiabi eeskirjade kohaldamist. |

**Muudatusettepanek 238**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 14 – lõige 3**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 3. Komisjon ***võib*** liikmesriikide toetusmeetmeid ***täiendada***, tuginedes olemasolevatele liidu meetmetele, millega toetatakse hoolsuskohustuse täitmist liidus ja kolmandates riikides, ning töötada välja uusi meetmeid, sealhulgas edendada sidusrühmade ühisalgatusi, et aidata äriühingutel oma kohustusi täita. | 3. Komisjon ***loob Euroopa ettevõtlusvõrgustiku raames hoolsuskohustusnõustajate ametikohad ja täiendab, sealhulgas järjepidevuse tagamise eesmärgil,*** liikmesriikide toetusmeetmeid, tuginedes olemasolevatele liidu meetmetele, millega toetatakse hoolsuskohustuse täitmist liidus ja kolmandates riikides, ning töötada välja uusi meetmeid, sealhulgas edendada sidusrühmade ühisalgatusi, et aidata äriühingutel oma kohustusi täita. |

**Muudatusettepanek 239**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 14 – lõige 3 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***3a. Komisjon ja liikmesriigid tagavad, et liidu koostöö- ja kaubandusvahendid toetavad soodsa keskkonna kujundamist kolmandates riikides ning koostöö- ja partnerlusmehhanismide arendamist ja tugevdamist kolmandate riikidega, tuginedes olemasolevatele vahenditele, et tegelda inimõigustele ja keskkonnale avalduva kahjuliku mõju algpõhjustega ning suurendada kolmandate riikide ettevõtjate suutlikkust austada keskkonda ja inimõigusi.*** |

**Muudatusettepanek 240**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 14 – lõige 4**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 4. ***Äriühingud*** võivad ***tugineda*** käesoleva direktiivi artiklites 5–11 osutatud ***kohustuste*** täitmist ***toetavatele valdkondlikele kavadele*** ja mitut sidusrühma ***hõlmavatele algatustele***, niivõrd kui sellised ***kavad ja*** algatused on ***kõnealuste*** kohustuste täitmise toetamise seisukohast asjakohased. ***Komisjon ja liikmesriigid võivad edendada selliseid kavasid või algatusi ja nende tulemusi käsitleva teabe levitamist***. Komisjon ***võib*** koostöös ***liikmesriikidega välja anda suuniseid valdkondlike kavade*** ja ***mitut sidusrühma hõlmavate algatuste sobivuse hindamiseks.*** | 4. ***Ilma et see mõjutaks artiklite 18, 19 ja 22 kohaldamist,*** võivad ***äriühingud osaleda*** käesoleva direktiivi artiklites 5–11 osutatud ***hoolsuskohustuste aspektide*** täitmist ***toetavaid valdkondlikke*** ja mitut sidusrühma ***hõlmavaid algatusi***, niivõrd kui sellised algatused on ***asjaomaste*** kohustuste täitmise toetamise seisukohast asjakohased. ***Need võivad olla eriti asjakohased, et toetada kogu sektorit hõlmavat riskide kindlakstegemist, pakkuda vahendeid konkreetsete riskide maandamiseks, koordineerida äriühingute finantsvõimenduse kasutamist, et võimaldada heastamist ning tagada juurdepääs kaebuste esitamise mehhanismile***. Komisjon ***teeb*** koostöös ***liikmesriikide, OECD, ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo*** ja ***asjaomaste sidusrühmadega järgmist:*** |

**Muudatusettepanek 241**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 14 – lõige 4 – punkt a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***a) annab välja suunised ja metoodika, et hinnata kohaldamisala, käesoleva direktiiviga vastavusse viimist ja usaldusväärsust, sealhulgas seoses osalevate äriühingute, üksikute tööstusharude ja mitut sidusrühma hõlmavate algatuste läbipaistvuse, juhtimise, järelevalvemehhanismide ja vastutusega, tuginedes OECD vastavusse viimise hindamismetoodikale;*** |

**Muudatusettepanek 242**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 14 – lõige 4 – punkt b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***b) loob äriühingute, valitsuste ja muude sidusrühmade jaoks tsentraliseeritud ja avaliku digiplatvormi, et võimaldada tasuta juurdepääsu sõltumatutele kolmandate isikute hinnangutele üksikute valdkondade ja mitut sidusrühma hõlmavate algatuste ulatuse, vastavusse viimise ja usaldusväärsuse kohta, kasutades komisjoni poolt punkti a kohaselt välja töötatud metoodikat. Sõltumatuid kolmandate isikute hindamisi võivad läbi viia liikmesriigid, OECD või muud sõltumatud kolmandast isikust hindajad;*** |

**Muudatusettepanek 243**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 14 – lõige 4 – punkt c (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***c) hõlbustab muu asjakohase teabe levitamist valdkondlike ja mitut sidusrühma hõlmavate algatuste ulatuse, vastavusse viimise ja usaldusväärsuse ning tulemuste kohta. Liikmesriigid edendavad asjakohaste valdkondlike või mitut sidusrühma hõlmavate algatuste arendamist, et toetada äriühinguid konkreetsetes sektorites või spetsiifilistes küsimustes, millega kaasnevad tõsised kestlikkusriskid, kuid mille puhul sellised algatused puuduvad.*** |

**Muudatusettepanek 244**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 14 – lõige 4 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***4a. Ilma et see mõjutaks artiklite 18, 19 ja 22 kohaldamist, võivad äriühingud kasutada käesoleva direktiivi artiklites 5–11 osutatud hoolsuskohustuste aspektide täitmise toetamiseks kolmandate isikute poolset sõltumatut kontrolli, niivõrd kui selline kontroll on kõnealuste kohustuste täitmise toetamise seisukohast asjakohane. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 28 vastu delegeeritud õigusakti, et täpsustada sõltumatu kolmanda isiku poolse kontrolli miinimumstandardid, sealhulgas läbipaistvusstandardid.*** |

**Muudatusettepanek 245**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 14 – lõige 4 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***4b. Asjaomased sidusrühmad võivad esitada artikli 9 kohaseid teateid ja kaebusi valdkondlike ja mitut sidusrühma hõlmavate algatuste raames, milles äriühing osaleb.*** |

**Muudatusettepanek 246**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 14 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Artikkel 14a*** |
| | ***Ühtne kasutajatugi*** |
| | ***1. Iga liikmesriik määrab äriühingute kestlikkusalase hoolsuskohustuse valdkonna jaoks ühe või mitu riiklikku kasutajatuge. Liikmesriigid võivad määrata selle rolli olemasolevale asutusele, näiteks riiklikele kontaktpunktidele, kui need on olemas, kuid tagavad, et ühtsed kasutajatoed on tegevuses sõltumatud järelevalveasutuste ülesannetest ja rollist.*** |
| | ***2. Äriühingud võivad küsida lisasuuniseid ning saada täiendavat tuge ja teavet selle kohta, kuidas kõige paremini täita oma hoolsuskohustust selle kontaktpunkti kaudu, sealhulgas koostööd tegevate valdkondlike ja mitut sidusrühma hõlmavate algatuste rolli kohta äriühingute toetamisel ja abistamisel nende hoolsuskohustuse konkreetsete aspektide täitmisel.*** |

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***3. Ühtsed kasutajatoed võivad ka omavahel suhelda, et tagada piiriülene koostöö, ning kui see on asjakohane, tagavad liikmesriigid, et ühtsed kasutajatoed koordineerivad oma tegevust teiste rakendusasutuste või muude asjakohaste rahvusvaheliste vahenditega, näiteks OECD riiklike kontaktpunktidega.*** |

**Muudatusettepanek 247**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 15 – lõige 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. Liikmesriigid tagavad, et ***artikli*** 2 ***lõike 1 punktis a*** ja ***artikli 2 lõike 2 punktis a osutatud äriühingud võtavad vastu kava***, ***mis näeb ette***, et nende ärimudel ja -strateegia on kooskõlas ***üleminekuga*** kestlikule majandusele ja eesmärgiga hoida ülemaailmne soojenemine alla 1,5 °C, nagu on sätestatud Pariisi kokkuleppes***. Eelkõige määratakse kavas äriühingule mõistlikult kättesaadava teabe põhjal kindlaks***, ***millises ulatuses kujutavad kliimamuutused endast äriühingu tegevusele riski või avaldavad sellele mõju***. | 1. Liikmesriigid tagavad, et ***artiklis*** 2 ***osutatud äriühingud töötavad välja*** ja ***rakendavad üleminekukava kooskõlas direktiivi (EL) 2022/2464(äriühingute kestlikkusaruandluse direktiiv) artikli 19a aruandlusnõuetega***, ***et tagada***, et nende ärimudel ja -strateegia on kooskõlas kestlikule majandusele ***ülemineku eesmärgiga*** ja eesmärgiga hoida ülemaailmne soojenemine alla 1,5 °C, nagu on sätestatud Pariisi kokkuleppes***, ning kliimaneutraalsuse saavutamise eesmärgiga, mis on seatud määruses (EL) 2021/1119 (Euroopa kliimamäärus)***, ***mis puudutab tema tegevust liidus, sealhulgas 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärgiga ja 2030. aasta kliimaeesmärgiga***. ***Kava sisaldab järgmise kirjeldust:*** |

**Muudatusettepanek 248**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 15 – lõige 1 – punkt a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***a) äriühingu ärimudeli ja strateegia vastupidavus kliimakäsimustega seotud riskidele;*** |

**Muudatusettepanek 249**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 15 – lõige 1 – punkt b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***b) äriühingu kliimakäsimustega seotud võimalused;*** |

**Muudatusettepanek 250**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 15 – lõige 1 – punkt c (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***c) asjakohasel juhul äriühingu tegevuses ja väärtusahelas $CO_2$ heite vähendamise hoobade kindlakstegemine ja selgitus, sealhulgas äriühingu kokkupuude söe, nafta ja gaasiga seotud tegevustega, nagu on osutatud direktiivi 2013/34/EL artikli 19a lõike 2 punkti a alapunktis iii ja artikli 29a lõike 2 punkti a alapunktis iii;*** |

**Muudatusettepanek 251**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 15 – lõige 1 – punkt d (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***d) kuidas äriühingu ärimudelis ja strateegias võetakse arvesse äriühingu mõjutatud sidusrühmade huve ja äriühingu mõju kliimamuutustele;*** |

**Muudatusettepanek 252**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 15 – lõige 1 – punkt e (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***e) kuidas on rakendatud ja rakendatakse äriühingu strateegiat kliimaküsimustes, sealhulgas sellega seotud finants- ja investeerimiskavad;*** |

**Muudatusettepanek 253**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 15 – lõige 1 – punkt f (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***f) äriühingu poolt 1., 2. ja, kui see on asjakohane, 3. valdkonna jaoks seatud kliimamuutustega seotud tähtajalised eesmärgid, sealhulgas asjakohasel juhul kasvuhoonegaaside heite absoluutsed vähendamise eesmärgid 2030. aastaks ja viie aasta kaupa kuni 2050. aastani veenvate teaduslike tõendite põhjal, samuti äriühingu poolt nende eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kirjeldus;*** |

**Muudatusettepanek 254**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 15 – lõige 1 – punkt g (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***g) haldus-, juht- ja järelevalveorganite kliimaküsimustega seotud rolli kirjeldus.*** |

**Muudatusettepanek 255**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 15 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***2. Liikmesriigid tagavad, et kui on kindlaks tehtud või oleks tulnud kindlaks teha, et kliimamuutused on äriühingu tegevuse peamine risk või peamine mõjuala, lisab äriühing oma kavasse heitkoguste vähendamise eesmärgid.*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 256**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 15 – lõige 3**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 3. Liikmesriigid tagavad, et äriühingud ***võtavad muutuvtasu kehtestades nõuetekohaselt arvesse lõigetes 1*** ja ***2 osutatud kohustuste täitmist***, ***kui muutuvtasu*** on seotud ***juhi panusega*** äriühingu ***äristrateegiasse ning pikaajalistesse huvidesse ja kestlikkusse***. | 3. Liikmesriigid tagavad, et ***juhid vastutavad käesolevas artiklis sätestatud kohustuste järelevalve eest ja et*** äriühingud***, kus on keskmiselt üle 1 000 töötaja, on kehtestanud asjakohase*** ja ***tõhusa poliitika, millega tagatakse***, ***et osa juhtide muutuvtasust*** on seotud ***käesolevas artiklis osutatud*** äriühingu ***üleminekukavaga. Selle poliitika kinnitab iga-aastane üldkoosolek.*** |

**Muudatusettepanek 257**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 17 – lõige 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. Iga liikmesriik määrab ühe või mitu järelevalveasutust, kes teevad järelevalvet ***artiklite 6–11 ning artikli 15 lõigete 1 ja 2*** kohaselt vastu võetud siseriiklikes õigusnormides sätestatud kohustuste täitmise üle (edaspidi „järelevalveasutus“). | 1. Iga liikmesriik määrab ühe või mitu järelevalveasutust, kes teevad järelevalvet ***käesoleva direktiivi*** kohaselt vastu võetud siseriiklikes õigusnormides sätestatud kohustuste täitmise üle (edaspidi „järelevalveasutus“). |

**Muudatusettepanek 258**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 17 – lõige 6**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 6. Liikmesriigid teatavad komisjonile artikli 30 lõike 1 punktis a osutatud kuupäevaks käesoleva artikli kohaselt määratud järelevalveasutuste nimed ja kontaktandmed, ning kui määratud järelevalveasutusi on mitu, neist igaühe pädevusvaldkonna. Nad teatavad komisjonile kõigist nendes andmetes tehtud muudatustest. | 6. Liikmesriigid teatavad komisjonile artikli 30 lõike 1 punktis a osutatud kuupäevaks käesoleva artikli kohaselt määratud järelevalveasutuste nimed ja kontaktandmed***, ja kui see on kohaldatav, siis ka nende asutuste asjaomased pädevusvaldkonnad***, ning kui määratud järelevalveasutusi on mitu, neist igaühe pädevusvaldkonna. Nad teatavad komisjonile kõigist nendes andmetes tehtud muudatustest. |

**Muudatusettepanek 259**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 17 – lõige 7**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 7. Komisjon teeb ***pädevate asutuste*** loetelu üldsusele kättesaadavaks, sealhulgas oma veebisaidil. Komisjon ajakohastab loetelu korrapäraselt liikmesriikidelt saadud teabe põhjal. | 7. Komisjon teeb ***järelevalveasutuste*** loetelu üldsusele kättesaadavaks, sealhulgas oma veebisaidil***, ja kui liikmesriigil on mitu järelevalveasutust, siis märgib ka nende asutuste pädevusvaldkonnad***. Komisjon ajakohastab loetelu korrapäraselt liikmesriikidelt saadud teabe põhjal. |

**Muudatusettepanek 260**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 17 – lõige 8**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 8. Liikmesriigid tagavad järelevalveasutuste sõltumatuse ja selle, et järelevalveasutused ja kõik nende heaks töötavad või töötanud isikud ning nende nimel tegutsevad ***audiitorid või eksperdid*** kasutavad oma volitusi erapooletult, läbipaistvalt ja järgides nõuetekohaselt kohustust hoida ametisaladust. Eelkõige tagavad liikmesriigid, et asutus on käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvatest äriühingutest või muudest turuhuvidest õiguslikult ja funktsionaalselt sõltumatu, et selle töötajatel ja selle juhtimise eest vastutavatel isikutel ei ole huvide konflikte, nende suhtes kehtivad konfidentsiaalsusnõuded ning et nad hoiduvad tegevusest, mis on vastuolus nende kohustustega. | 8. Liikmesriigid tagavad järelevalveasutuste sõltumatuse ja selle, et järelevalveasutused ja kõik nende heaks töötavad või töötanud isikud ning nende nimel tegutsevad ***isikud*** kasutavad oma volitusi erapooletult, läbipaistvalt ja järgides nõuetekohaselt kohustust hoida ametisaladust. Eelkõige tagavad liikmesriigid, et asutus on käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvatest äriühingutest või muudest turuhuvidest õiguslikult ja funktsionaalselt sõltumatu, et selle töötajatel ja selle juhtimise eest vastutavatel isikutel ei ole huvide konflikte, nende suhtes kehtivad konfidentsiaalsusnõuded ning et nad hoiduvad tegevusest, mis on vastuolus nende kohustustega. |

**Muudatusettepanek 261**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 17 – lõige 8 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***8a. Liikmesriigid tagavad, et järelevalveasutused avaldavad ja teevad veebisaidil kättesaadavaks aastaaruande, milles kirjeldatakse üksikasjalikult nende senist tegevust, tulevast tööplaani ja prioriteete ning kõige tõsisemaid rikkumisi.*** |

**Muudatusettepanek 262**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 17 – lõige 8 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***8b. Liikmesriigid tagavad, et järelevalveasutused tunnustavad muude asjakohaste rahvusvaheliste instrumentide, näiteks OECD riiklike kontaktpunktide rakendusasutuste rolli. Komisjon võib asjaomaste rahvusvaheliste organitega konsulteerides töötada välja suunised järelevalveasutuste ja selliste rakendusasutuste vahelise koordineerimise kohta.*** |

**Muudatusettepanek 263**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 18 – lõige 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. Liikmesriigid tagavad, et ***järelevalveasutustel*** on piisavad volitused ja ***vahendid*** neile käesoleva direktiiviga määratud ülesannete täitmiseks, sealhulgas õigus nõuda ***teavet*** ja viia läbi uurimisi, mis on seotud käesolevas direktiivis sätestatud kohustuste täitmisega. | 1. Liikmesriigid tagavad, et ***järelevalveasutused on sõltumatud ja erapooletud ning neil*** on piisavad volitused***, vahendid*** ja ***teadmised*** neile käesoleva direktiiviga määratud ülesannete täitmiseks, sealhulgas õigus nõuda ***äriühingutelt teabe esitamist*** ja viia läbi uurimisi***, mis võivad asjakohasel juhul hõlmata kohapealseid kontrolle ja sidusrühmade ärakuulamist***, mis on seotud käesolevas direktiivis sätestatud kohustuste täitmisega. |

**Muudatusettepanek 264**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 18 – lõige 4 – lõik 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Parandusmeetmete võtmine ei välista halduskaristuste määramist ***või tsiviilõigusliku kahjunõude esitamist*** vastavalt artiklitele 20 ja 22. | Parandusmeetmete võtmine ei välista ***kahju põhjustamisel*** halduskaristuste määramist ***ega tsiviilvastutusele võtmist, sealhulgas*** vastavalt artiklitele 20 ja 22. |

**Muudatusettepanek 265**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 18 – lõige 5 – punkt b**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| b) määrata ***rahalisi*** karistusi kooskõlas artikliga 20; | b) määrata karistusi kooskõlas artikliga 20; |

**Muudatusettepanek 266**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 18 – lõige 5 – punkt c**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| c) võtta ajutisi meetmeid, et vältida tõsise ***ja*** korvamatu kahju ohtu. | c) võtta ajutisi meetmeid, et vältida tõsise ***või*** korvamatu kahju ohtu. |

**Muudatusettepanek 267**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 18 – lõige 5 – punkt c a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***ca) hinnata artiklis 8b ette nähtud prioriseerimisstrateegiate kehtivust ja nõuda läbivaatamist, kui nende strateegiate nõuded ei ole täidetud.*** |

**Muudatusettepanek 268**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 18 – lõige 7**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 7. Liikmesriigid tagavad, et ***igal füüsilisel või juriidilisel isikul*** on õigus ***tõhusale kohtulikule kaitsele teda puudutava*** õiguslikult ***siduva otsuse vastu***, ***mille on teinud järelevalveasutus***. | 7. Liikmesriigid tagavad, et ***füüsilistel ja juriidilistel isikutel*** on õigus ***kaevata järelevalveasutuse poolt tehtud asjaomast füüsilist või juriidilist isikut puudutav*** õiguslikult ***siduv otsus kooskõlas riigisisese õigusega edasi, ilma et see piiraks liikmesriigi selliste normide kohaldamist***, ***mis käsitlevad äriühingute õigust esitada kohtule kaebus, ja muid asjakohaseid kaitsemeetmeid***. |

**Muudatusettepanek 269**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 18 – lõige 7 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***7a. Järelevalveasutused avaldavad nimekirja kõigist nende jurisdiktsiooni kuuluvatest äriühingutest, kelle suhtes käesolevat direktiivi kohaldatakse, ja ajakohastavad seda korrapäraselt, ilma et loetelu sisaldaks isikuandmeid määruse (EL) 2016/679 artikli 4 lõike 1 tähenduses. Käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate äriühingute loetelud sisaldavad linke äriühingute hoolsuskohustuse täitmise deklaratsioonidele juurdepääsuks, kui see on kohaldatav.*** |

**Muudatusettepanek 270**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 18 – lõige 7 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***7b. Liikmesriigid tagavad, et järelevalveasutused koostavad lõikes 1 osutatud uurimiste kohta dokumentatsiooni, milles on eelkõige kirjeldatud uurimise laadi ja tulemusi, ning dokumentatsiooni lõike 5 kohaseid parandusmeetmeid käsitlevate teadete kohta.*** |

**Muudatusettepanek 271**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 18 – lõige 7 c (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***7c. Järelevalveasutuste otsused selle kohta, kas äriühing käesolevat direktiivi täidab, ei piira artikli 22 kohast äriühingu tsiviilvastutust. Tsiviilvastutuse menetluse raames ja kohtu nõudmisel jagavad järelevalveasutused kogu teavet, mis neil asjaomase äriühingu kohta on, kohtuga, kus artikli 22 alusel algatatud menetlus toimub.*** |

**Muudatusettepanek 272**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 19 – lõige 1 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***1a. Liikmesriigid tagavad, et kui põhjendatud kahtlusi esitavad isikud seda taotlevad, võtab järelevalveasutus vajalikud meetmed kõnealuse isiku identiteedi ja tema selliste isikuandmete nõuetekohaseks kaitsmiseks, mis avalikustamise korral tekitaks kõnealusele isikule kahju.*** |

**Muudatusettepanek 273**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 19 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. Kui põhjendatud kahtlus kuulub mõne teise järelevalveasutuse pädevusse, edastab kahtluse teate saanud asutus selle kõnealusele asutusele. | 2. Kui põhjendatud kahtlus kuulub mõne teise järelevalveasutuse pädevusse, edastab kahtluse teate saanud asutus selle kõnealusele asutusele ***ja teavitab põhjendatud kahtluse esitanud isikut, nagu on osutatud lõikes 1***. |

**Muudatusettepanek 274**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 19 – lõige 3**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 3. Liikmesriigid tagavad, et järelevalveasutused hindavad põhjendatud kahtlusi ja kasutavad vajaduse korral artiklis 18 osutatud volitusi. | 3. Liikmesriigid tagavad, et järelevalveasutused hindavad põhjendatud kahtlusi ***mõistliku aja jooksul*** ja kasutavad vajaduse korral artiklis 18 osutatud volitusi. |

**Muudatusettepanek 275**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 19 – lõige 4**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 4. Järelevalveasutus teavitab lõikes 1 osutatud isikut kooskõlas liikmesriigi õiguse asjakohaste sätete ja liidu õigusega võimalikult kiiresti põhjendatud kahtluse hindamise tulemustest ja põhjendab neid. | 4. Järelevalveasutus teavitab lõikes 1 osutatud isikut kooskõlas liikmesriigi õiguse asjakohaste sätete ja liidu õigusega võimalikult kiiresti põhjendatud kahtluse hindamise tulemustest ja ***oma otsusest meetmete võtmise taotlus rahuldada või tagasi lükata ning*** põhjendab neid ***ning kirjelduse edasiste sammude ja meetmete kohta, mida ta kavatseb võtta. Järelevalveasutused võivad lubada, et kahtluse esitanud isik esitab lisateavet.*** |

**Muudatusettepanek 276**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 19 – lõige 4 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***4a. Liikmesriigid tagavad, et järelevalveasutused loovad kahtlusteadete vastuvõtmiseks kergesti juurdepääsetavad kanalid. Põhjendatud kahtluste esitamise menetlus peab olema õiglane, erapooletu, kiire ja tasuta. Liikmesriigid tagavad, et üldsusele tehtaks halduslikus ja kohtulikus korras läbivaatamise menetluste kasutamise kohta kättesaadavaks praktiline teave.*** |

**Muudatusettepanek 277**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 19 – lõige 5**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 5. Liikmesriigid tagavad, et isikutel, kes esitavad käesoleva artikli kohaselt põhjendatud kahtluse teate ***ja kellel on siseriikliku õiguse kohaselt asjaomase juhtumi vastu õigustatud huvi***, on õigus pöörduda kohtu või muu sõltumatu ja erapooletu avalik-õigusliku asutuse poole, kes on pädev kontrollima järelevalveasutuse otsuste, tegevuse või tegevusetuse menetluslikku ja sisulist õiguspärasust. | 5. Liikmesriigid tagavad, et isikutel, kes esitavad käesoleva artikli kohaselt põhjendatud kahtluse teate, on õigus pöörduda kohtu või muu sõltumatu ja erapooletu avalik-õigusliku asutuse poole, kes on pädev kontrollima järelevalveasutuse otsuste, tegevuse või tegevusetuse menetluslikku ja sisulist õiguspärasust. |

**Muudatusettepanek 278**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 20 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. Karistuste määramise üle otsustamisel ning võimaliku karistuse laadi ja asjakohase taseme kindlaksmääramisel võetakse nõuetekohaselt arvesse ***äriühingu pingutusi järgida parandusmeetmeid, mida järelevalveasutus temalt nõuab, artiklite 7 ja 8 kohaselt tehtud investeeringuid ja antud sihtotstarbelist toetust ning võimalikku koostööd teiste üksustega, et vähendada kahjulikku mõju oma väärtusahelates.*** | 2. Karistuste määramise üle otsustamisel ning võimaliku karistuse laadi ja asjakohase taseme kindlaksmääramisel võetakse nõuetekohaselt arvesse ***järgmist:*** |

**Muudatusettepanek 279**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 20 – lõige 2 – punkt a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***a) äriühingu pingutused järgida parandusmeetmeid, mida järelevalveasutus temalt nõuab;*** |

**Muudatusettepanek 280**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 20 – lõige 2 – punkt b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***b) artiklite 7 ja 8 kohaselt tehtud investeeringud ja antud sihtotstarbeline toetus;*** |

**Muudatusettepanek 281**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 20 – lõige 2 – punkt c (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***c) võimalik koostöö teiste üksustega, et oma väärtusahelates kahjulikku mõju vähendada;*** |

**Muudatusettepanek 282**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 20 – lõige 2 – punkt d (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***d) äriühingu poolse rikkumise raskusaste ja kestus või avaldunud mõju suurus;*** |

**Muudatusettepanek 283**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 20 – lõige 2 – punkt e (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***e) see, mil määral olid prioriteetide seadmise otsused mõistlikud, usaldusväärsed ja heas usus tehtud;*** |

**Muudatusettepanek 284**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 20 – lõige 2 – punkt f (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***f) käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud riigisiseste õigusnormide varasemad rikkumised äriühingu poolt;*** |

**Muudatusettepanek 285**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 20 – lõige 2 – punkt g (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***g) rahaline kasu, mille äriühing rikkumise tõttu sai, või kahju, mille ta rikkumise kaudu ära hoidis, kui selle kohta on andmeid;*** |

**Muudatusettepanek 286**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 20 – lõige 2 – punkt h (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***h) samasuguste rikkumise eest teistes liikmesriikides määratud karistused;*** |

**Muudatusettepanek 287**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 20 – lõige 2 – punkt i (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***i) kas äriühing on isikute või mõjutatud sidusrühmade esitatud kaebusi ja ettepanekuid tõhusalt käsitlenud, sealhulgas vastavalt artiklile 9;*** |

**Muudatusettepanek 288**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 20 – lõige 2 – punkt j (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***j) muud raskendavad või kergendavad asjaolud, mida saab juhtumi puhul arvesse võtta.*** |

**Muudatusettepanek 289**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 20 – lõige 2 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***2a. Sätestatakse vähemalt järgmised meetmed ja karistused:*** |
| | ***a) rahalised karistused;*** |
| | ***b) avalik teadaanne, milles märgitakse ära rikkumise eest vastutava äriühingu nimi ja rikkumise laad;*** |
| | ***c) kohustus võtta meetmeid, sealhulgas lõpetada rikkumine ja hoiduda selle tegevuse kordamisest;*** |
| | ***d) toodete vaba ringluse või ekspordi peatamine.*** |

**Muudatusettepanek 290**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 20 – lõige 3**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 3. Rahalise karistuse määramisel võetakse aluseks äriühingu ***käive***. | 3. Rahalise karistuse määramisel võetakse aluseks äriühingu ***ülemaailmne netokäive. Rahaliste karistuste ülemmäär on vähemalt 5 % äriühingu ülemaailmsest netokäibest trahvi määramise otsusele eelnenud majandusaastal.*** |

**Muudatusettepanek 291**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 20 – lõige 3 – lõik 1 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Liikmesriigid tagavad, et artikli 2 lõike 1 punktis b ja artikli 2 lõike 2 punktis b osutatud äriühingutele määratavate rahaliste halduskaristuste arvutamisel võetakse arvesse asjaomase äriühingu poolt konsolideeritud käibe kohta esitatud andmeid.*** |

**Muudatusettepanek 292**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 20 – lõige 3 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***3a. Liikmesriigid kehtestavad reeglid, mille kohaselt ei tohi vastavalt artikli 2 lõikele 2 kolmanda riigi õigusaktide kohaselt asutatud äriühingud, kes endale artikli 16 kohaselt volitatud esindajat ei ole määranud, riigihankemenetlustes osaleda.*** |

**Muudatusettepanek 293**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 20 – lõige 4**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 4. Liikmesriigid tagavad, et kõik järelevalveasutuste otsused, mis sisaldavad käesoleva direktiivi sätete rikkumisega seotud karistusi, avaldatakse. | 4. Liikmesriigid ***peavad määratud karistuste kohta registrit ja*** tagavad, et kõik järelevalveasutuste otsused, mis sisaldavad käesoleva direktiivi sätete rikkumisega seotud karistusi, avaldatakse. ***Avaldatud otsus ei sisalda isikuandmeid määruse (EL) 2016/679 artikli 4 lõike 1 tähenduses.*** |

**Muudatusettepanek 294**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 21 – lõige 1 – lõik 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Komisjon loob Euroopa järelevalveasutuste võrgustiku, mis koosneb järelevalveasutuste esindajatest. Võrgustik hõlbustab järelevalveasutuste koostööd, järelevalveasutuste reguleerimis-, uurimis-, karistus- ja järelevalvetavade koordineerimist ja ühtlustamist ning vajaduse korral nendevahelist teabevahetust. | Komisjon loob Euroopa järelevalveasutuste võrgustiku, mis koosneb järelevalveasutuste esindajatest. Võrgustik hõlbustab järelevalveasutuste koostööd, järelevalveasutuste reguleerimis-, uurimis-, karistus- ja järelevalvetavade koordineerimist ja ühtlustamist ning vajaduse korral nendevahelist teabevahetust ***ning tagab, et üldsusele antakse võrgustiku tegevuse kohta korrapäraselt teavet***. |

**Muudatusettepanek 295**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 21 – lõige 1 – lõik 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Komisjon ***võib kutsuda*** Euroopa järelevalveasutuste võrgustikuga ühinema liidu ***ameteid***, kellel on käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvates valdkondades asjakohased eksperditeadmised. | Komisjon ***kutsub*** Euroopa järelevalveasutuste võrgustikuga ühinema ***Euroopa*** Liidu ***Põhiõiguste Ameti, Euroopa Keskkonnaameti, Euroopa Tööjõuameti, Euroopa Innovatsiooninõukogu ja VKEde Rakendusameti, Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ning muud liidu ametid***, kellel on käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvates valdkondades asjakohased eksperditeadmised. |

**Muudatusettepanek 296**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 21 – lõige 2 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***2a. Liikmesriigid teevad võrgustikuga koostööd, et teha kindlaks nende jurisdiktsiooni kuuluvad äriühingud, eelkõige esitades kogu vajaliku teabe, et hinnata, kas väljaspool Euroopat asuv äriühing vastab artiklis 2 sätestatud kriteeriumidele.*** |

**Muudatusettepanek 297**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 21 – lõige 8 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***8a. Euroopa järelevalveasutuste võrgustik avaldab kolmandate riikide äriühingute registri ja teabe selle kohta, kas nad täidavad nõudeid.*** |

**Muudatusettepanek 298**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 22 – lõige 1 – punkt a**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| a) nad ei ole täitnud ***artiklites 7 ja 8*** sätestatud kohustusi ning | a) nad ei ole täitnud ***käesolevas direktiivis*** sätestatud kohustusi ning |

**Muudatusettepanek 299**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 22 – lõige 1 – punkt b**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| b) kohustuste täitmata jätmise tagajärjel on ***tekkinud kahjulik*** mõju***, mis on põhjustanud kahju ning*** mis oleks tulnud kindlaks teha, mida oleks pidanud ennetama või leevendama, mis oleks tulnud lõpetada või mille ulatust oleks pidanud minimeerima ***artiklites 7 ja 8*** sätestatud asjakohaste meetmetega. | b) kohustuste täitmata jätmise tagajärjel on ***äriühing põhjustanud tegeliku kahjuliku*** mõju ***või aidanud kaasa sellise kahjuliku mõju tekkimisele,*** mis oleks tulnud kindlaks teha, mida oleks pidanud ***prioriseerima,*** ennetama või leevendama, mis oleks tulnud lõpetada***, korvata*** või mille ulatust oleks pidanud minimeerima ***käesolevas direktiivis*** sätestatud asjakohaste meetmetega. |

**Muudatusettepanek 300**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 22 – lõige 2 – lõik 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***Olenemata lõikest 1 tagavad liikmesriigid, et kui äriühing on võtnud artikli 7 lõike 2 punktis b ja artikli 7 lõikes 4 või artikli 8 lõike 3 punktis c ja artikli 8 lõikes 5 osutatud meetmed, ei vastuta ta kahju eest, mille on põhjustanud kahjulik mõju, mille tekitas kaudne partner, kellega tal on väljakujunenud ärisuhe, välja arvatud juhul, kui juhtumi asjaolusid arvestades ei saanud mõistlikult eeldada, et tegelikult võetud meetmed, sealhulgas nõuete täitmise kontrollimiseks võetud meetmed, oleksid piisavad, et kahjulikku mõju ennetada või leevendada, see lõpetada või selle ulatust minimeerida.*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 301**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 22 – lõige 2 – lõik 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***Käesoleva lõike kohase*** vastutuse kohaldumise ja ulatuse hindamisel võetakse nõuetekohaselt arvesse äriühingu otseselt kõnealuse kahjuga seotud ***pingutusi järgida*** parandusmeetmeid, mida järelevalveasutus neilt nõuab, artiklite 7 ja 8 kohaselt tehtud investeeringuid ja antud sihtotstarbelist toetust ning võimalikku koostööd teiste ***üksustega***, et vähendada kahjulikku mõju oma väärtusahelates. | Vastutuse kohaldumise ja ulatuse hindamisel võetakse nõuetekohaselt arvesse äriühingu otseselt kõnealuse kahjuga seotud ***pingutuste suurust võtta*** parandusmeetmeid, ***sealhulgas meetmeid,*** mida järelevalveasutus neilt nõuab, artiklite 7 ja 8 kohaselt tehtud investeeringuid ja antud sihtotstarbelist toetust ning võimalikku koostööd teiste ***üksuste ja mõjutatud sidusrühmadega***, et vähendada kahjulikku mõju oma väärtusahelates. |

**Muudatusettepanek 302**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 22 – lõige 2 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***2a. Liikmesriigid tagavad, et:*** |
| | ***a) kahju hüvitamiseks hagi esitamise tähtaeg on vähemalt kümme aastat ja kehtestatud on meetmed tagamaks, et menetluskulud ei oleks hagejatele õigusemõistmise taotlemiseks üle jõu käivalt kulukad;*** |
| | ***b) hagejatel on õigus taotleda ettekirjutusi, sealhulgas lihtmenetlust. Nende tulemusel kehtestatakse lõplikud või ajutised meetmed, mille eesmärk on lõpetada tegevus, millega võidakse käesolevat direktiivi rikkuda, või täita käesolevas direktiivis sätestatud meedet;*** |
| | ***c) kehtestatud on meetmed, millega tagatakse, et volitatud ametiühingud, kodanikuühiskonna organisatsioonid või muud avalikes huvides tegutsevad asjaomased osalejad saavad esitada kohtule hagi kahjuliku mõju ohvri või ohvrite rühma nimel ning et neil üksustel on menetluses hagejaks oleva poole õigused ja kohustused, ilma et see piiraks kehtivate riigisiseste õigusaktide kohaldamist;*** |
| | ***d) kui esitatakse teave selle kohta, et hageja on esitanud dokumendid, mis tõendavad äriühingu käesoleva direktiivi kohase vastutuse tõenäosust, ning andnud teada, et äriühingu kontrolli all on veel tõendeid, on kohtutel õigus nõuda, et äriühing sellised tõendid kooskõlas riigisisese menetlusõigusega avaldaks, võttes arvesse konfidentsiaalsust ja proportsionaalsust käsitlevaid liidu ja riigisiseseid norme.*** |

**Muudatusettepanek 303**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 22 – lõige 2 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***2b. Äriühinguid, kes on osalenud ettevõtjaid või mitut sidusrühma hõlmavates algatustes või kasutanud kolmandate isikute poolset kontrolli või lepingutingimusi, et toetada teatavate hoolsuskohustusaspektide rakendamist, võib käesoleva artikli kohaselt vastutusele võtta.*** |

**Muudatusettepanek 304**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 22 – lõige 3**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 3. Äriühingu käesolevast sättest tulenev tsiviilvastutus kahju eest ei piira tema tütarettevõtjate või väärtusahela otseste või kaudsete äripartnerite tsiviilvastutust. | 3. Äriühingu käesolevast sättest tulenev tsiviilvastutus kahju eest ei piira tema tütarettevõtjate või väärtusahela otseste või kaudsete äripartnerite tsiviilvastutust. ***Kui tütarettevõtja kuulub käesoleva direktiivi kohaldamisalasse ja emaettevõtja on tema tegevuse lõpetanud või ta on ise oma tegevuse vastutuse vältimiseks tahtlikult lõpetanud, võib vastutuse omistada emaettevõtjale, kui õigusjärglane puudub.*** |

**Muudatusettepanek 305**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 22 – lõige 4**

| **Komisjoni ettepanek** | **Muudatusettepanek** |
|---|---|
| 4. Käesoleva direktiivi kohased tsiviilvastutuse normid ei piira ***selliste liidu või siseriiklike tsiviilvastutuse normide kohaldamist, mis on seotud kahjuliku mõjuga inimõigustele*** või ***kahjuliku keskkonnamõjuga ja millega on nähtud ette vastutus olukordades, mis ei ole reguleeritud käesoleva direktiiviga, või millega on nähtud ette suurem vastutus kui käesoleva direktiiviga***. | 4. Käesoleva direktiivi kohased tsiviilvastutuse normid ei piira ***äriühingute vastutust liidu*** või ***liikmesriikide õigussüsteemides, sealhulgas solidaarset vastutust käsitlevate normide kohaselt***. |

**Muudatusettepanek 306**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 24 – pealkiri**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Avaliku sektori toetus | Avaliku sektori toetus***, riigihanked ja kontsessioonid*** |

**Muudatusettepanek 307**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 24 – lõik 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Liikmesriigid tagavad, et ***avaliku sektori toetust taotlevad äriühingud tõendavad, et neile ei ole määratud karistusi käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste täitmata jätmise eest***. | Liikmesriigid tagavad, et ***käesolevast direktiivist tulenevate kohustuste (mitte)täitmist või nende vabatahtlikku rakendamist võib pidada üheks keskkonna- ja sotsiaalaspektiks, mida tuleb arvesse võtta kooskõlas normidega, mida kohaldatakse avaliku sektori toetuse andmise või riigihankelepingute ja kontsessioonide sõlmimise suhtes***. |

**Muudatusettepanekud 391 ja 405**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 26**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***Artikkel 26*** | ***välja jäetud*** |
| ***Hoolsuskohustuse kehtestamine ja järelevalve*** | |
| ***1. Liikmesriigid tagavad, et artikli 2 lõikes 1 osutatud äriühingute juhid vastutavad artiklis 4 osutatud hoolsuskohustuse meetmete ja eelkõige artiklis 5 osutatud hoolsuskohustuse põhimõtete kehtestamise ja järelevalve eest, võttes nõuetekohaselt arvesse sidusrühmade ja kodanikuühiskonna organisatsioonide käest saadavat asjakohast teavet. Juhid annavad sellest aru juhatusele.*** | |
| ***2. Liikmesriigid tagavad, et juhid võtavad meetmeid äriühingu strateegia kohandamiseks, et võtta arvesse artikli 6 kohaselt kindlaks tehtud tegelikku ja võimalikku kahjulikku mõju ning artiklite 7–9 kohaselt võetud meetmeid.*** | |

**Muudatusettepanek 308**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 28 – lõige 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. Artiklis 11 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile ***määramata ajaks***. | 2. ***Artikli 3 lõikes 2,*** artiklis 11 ***ja artikli 14 lõikes 4a*** osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile ***viieks aastaks alates … [käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.*** |

**Muudatusettepanek 309**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 28 – lõige 3**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 3. Euroopa Parlament ***või*** nõukogu ***võib*** artiklis 11 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust. | 3. Euroopa Parlament ***ja*** nõukogu ***võivad artikli 3 lõikes 2,*** artiklis 11 ***ja artikli 14 lõikes 4a*** osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust. |

**Muudatusettepanek 310**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 28 – lõige 6**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 6. Artikli 11 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes ***vastuväiteid*** või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita ***vastuväiteid***. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra. | 6. Artikli ***3 lõike 2, artikli 3 lõike*** 11 ***või artikli 14 lõike 4a*** alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes ***vastuväidet*** või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita ***vastuväidet***. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra. |

**Muudatusettepanek 311**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 29 – pealkiri**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Läbivaatamine | Läbivaatamine ***ja aruandlus*** |

**Muudatusettepanek 312**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 29 – lõik 1 – sissejuhatav osa**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Hiljemalt … [väljaannete talitus: palun märkida kuupäev: ***7*** aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise ***kuupäeva]*** esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule ***aruande*** käesoleva direktiivi rakendamise ja mõju kohta. Aruandes hinnatakse, ***kui tulemuslikult on käesolev direktiiv saavutanud oma eesmärke ja*** | ***1.*** Hiljemalt … [väljaannete talitus: palun märkida kuupäev: ***kuus*** aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumise ***kuupäeva ja pärast seda iga kolme aasta tagant]*** esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva direktiivi rakendamise ja mõju kohta ***põhjaliku aruande***. Aruandes hinnatakse ***käesoleva direktiivi tõhusust selle eesmärkide saavutamisel***, ***eelkõige seoses selle tõhususega võimaliku kahjuliku mõju ennetamisel, tegeliku kahjuliku mõju lõpetamisel või selle ulatuse minimeerimisel kogu maailmas, antakse soovitusi meetmete võtmiseks ning asjakohasel juhul lisatakse aruandele seadusandlik ettepanek. Aruandes hinnatakse eelkõige järgmist:*** |

**Muudatusettepanek 313**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 29 – lõik 1 – punkt -a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***-a) käesoleva direktiivi mõju VKEdele koos aruande ja hinnanguga eri meetmete ning komisjoni ja liikmesriikide poolt VKEdele antavate toetusvahendite tõhususe kohta;*** |

**Muudatusettepanek 314**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 29 – lõik 1 – punkt -a a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***-aa) hinnang nende väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate arvu kohta, kes kohaldavad äriühingute kestlikkusalast hoolsuskohustust kooskõlas käesoleva direktiiviga vabatahtlikult;*** |

**Muudatusettepanek 315**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 29 – lõik 1 – punkt -a b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***-ab) käesoleva direktiivi tõhusus oma eesmärkide saavutamisel, sealhulgas sellega seotud kaudsed kulud ja sellest saadav majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnaalane kasu ning mõju Euroopa Liidu äriühingute konkurentsivõimele;*** |

**Muudatusettepanek 316**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 29 – lõik 1 – punkt a**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| a) kas ***artikli*** 2 ***lõikes 1*** sätestatud töötajate arvu ja netokäibe künniseid on vaja alandada; | a) kas ***artiklis*** 2 sätestatud töötajate arvu ja netokäibe künniseid on vaja alandada***, eelkõige teatavates sektorites, kas künniste arvutamise kord on asjakohane, ja kas on vaja kõrvaldada suured lüngad, et direktiivi saaks kohaldada kõigi asjaomaste ettevõtjate õiguslike vormide ja keerukate äriühingustruktuuride suhtes***; |

**Muudatusettepanek 317**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 29 – lõik 1 – punkt a a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***aa) riiklikul tasandil kehtestatud täitmise tagamise mehhanismide ning eelkõige karistuste ja tsiviilvastutuse menetluste mõjusus;*** |

**Muudatusettepanek 318**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 29 – lõik 1 – punkt a b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***ab) käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud riigisiseste õigusaktide lähendamine ja lahknevused;*** |

**Muudatusettepanek 319**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 29 – lõik 1 – punkt b**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***b) kas artikli 2 lõike 1 punktis b esitatud sektorite loetelu on vaja muuta, muu hulgas selleks, et viia see vastavusse Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni suunistega;*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 320**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 29 – lõik 1 – punkt c**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***c) kas lisa on vaja muuta, muu hulgas pidades silmas rahvusvahelise olukorra muutusi;*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 321**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 29 – lõik 1 – punkt d**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| d) kas artikleid 4–14 tuleks laiendada ***kliimale avalduvale*** kahjulikule mõjule. | d) kas artikleid 4–14 tuleks laiendada ***täiendavale*** kahjulikule mõjule***, eelkõige nii, et see hõlmaks ka kahjulikku mõju heale valitsemistavale***. |

**Muudatusettepanek 322**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 29 – lõik 1 – punkt d a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***da) kas tuleb töötada välja ulatuslik kestlikkuskava, milles käsitletakse muid keskkonnamõjusid peale kliima;*** |

**Muudatusettepanek 323**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 29 – lõik 1 – punkt d b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***db) kas „väärtusahela“ määratlust seoses reguleeritud finantsettevõtjatega tuleks laiendada suuremale äriühingute ringile;*** |

**Muudatusettepanek 324**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 29 – lõige 1 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***1a. Komisjon algatab ja koordineerib iga-aastast kogu liitu hõlmavat hindamist, milles käsitletakse äriühingute vastupanuvõimet nende väärtusahelatega seotud ebasoodsate stsenaariumide suhtes. Komisjon esitab selle hinnangu Euroopa Parlamendile ja nõukogule.*** |

**Muudatusettepanek 325**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 30 – lõige 1 – lõik 2 – sissejuhatav osa**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| Liikmesriigid kohaldavad neid norme ***järgmiselt***: | Liikmesriigid kohaldavad neid norme ***alates … [Väljaannete talitus lisab**: **kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist] artikli 2 lõikes 1 osutatud äriühingute suhtes, millel oli viimase majandusaasta jooksul keskmiselt üle 1 000 töötaja ja mille ülemaailmne netokäive oli viimase majandusaasta jooksul üle 150 miljoni euro, või mis olid sellise arvu töötajatega ja sellise käibega kontserni lõplikud emaettevõtjad, ning artikli 2 lõikes 2 osutatud äriühingute puhul, mille netokäive liidus oli viimasele majandusaastale eelnenud majandusaastal üle 150 miljoni euro või mis olid sellise käibega kontserni lõplikud emaettevõtjad.*** |
| | ***Liikmesriigid kohaldavad neid norme alates … [Väljaannete talitus lisab: neli aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist] artikli 2 lõikes 1 osutatud äriühingute puhul, millel oli keskmiselt üle 500 töötaja ja mille ülemaailmne netokäive oli viimasel majandusaastal üle 150 miljoni euro, või kes olid sellise arvu töötajatega ja sellise käibega kontserni lõplikud emaettevõtjad.*** |
| | ***Liikmesriigid kohaldavad neid norme alates … [Väljaannete talitus lisab: neli aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist] artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud äriühingute puhul, millel oli keskmiselt üle 250 töötaja ja mille ülemaailmne netokäive oli üle 40 miljoni euro, ning artikli 2 lõikes 2 osutatud äriühingute puhul, mille netokäive oli viimasele majandusaastale eelnenud majandusaastal liidus üle 40 miljoni euro ja kogu maailmas 150 miljonit eurot või kes olid sellise käibega kontserni lõplikud emaettevõtjad.*** |

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***Erandina käesoleva lõike neljandast lõigust võivad artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud äriühingud, millel oli keskmiselt üle 250 töötaja ja mille ülemaailmne netokäive viimasel majandusaastal oli üle 40 miljoni euro, kuid mitte üle 150 miljoni euro, otsustada käesolevast direktiivist tulenevaid kohustusi kuni … [Väljaannete talitus lisab: viis aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist] mitte täita. Sellistel juhtudel teavitab äriühing järelevalveasutust, esitades samal ajal lühikese selgituse selle kohta, miks see nii on.*** |

**Muudatusettepanek 326**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 30 – lõige 1 – lõik 2 – punkt a**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***a) artikli 2 lõike 1 punktis a ja artikli 2 lõike 2 punktis a osutatud äriühingute puhul alates [ELT: palun lisada: 2 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist].*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 327**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**Artikkel 30 – lõige 1 – lõik 2 – punkt b**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***b) artikli 2 lõike 1 punktis b ja artikli 2 lõike 2 punktis b osutatud äriühingute puhul alates [ELT: palun lisada: 4 aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist].*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 328**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – pealkiri**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. Rahvusvahelistes inimõigustealastes lepingutes ***sisalduvate õiguste*** ja ***keeldude rikkumised*** | 1. Rahvusvahelistes inimõigustealastes lepingutes ***sisalduvad õigused*** ja ***keelud*** |

**Muudatusettepanek 329**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 1. ***Rikutud on*** kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artikli 1 ***kohaselt rahval olevat õigust*** käsutada oma loodusvarasid ja ressursse ning mitte olla ilma jäetud oma elatusvahenditest. | 1. kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artikli 1 ***kohane rahva õigus*** käsutada oma loodusvarasid ja ressursse ning mitte olla ilma jäetud oma elatusvahenditest; |

**Muudatusettepanek 330**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. ***Rikutud on*** inimõiguste ülddeklaratsiooni artikli 3 ***kohast õigust*** elule ja turvalisusele. | 2. inimõiguste ülddeklaratsiooni artikli 3 ***kohane õigus*** elule ja turvalisusele; |

**Muudatusettepanek 331**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 3**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 3. ***Rikutud on*** inimõiguste ülddeklaratsiooni artikli 5 ***kohast keeldu*** kedagi piinata või julmalt, ebainimlikult või alandavalt kohelda. | 3. inimõiguste ülddeklaratsiooni artikli 5 ***kohane keeld*** kedagi piinata või julmalt, ebainimlikult või alandavalt kohelda; |

**Muudatusettepanek 332**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 4**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 4. ***Rikutud on*** inimõiguste ülddeklaratsiooni artikli 9 ***kohast õigust*** vabadusele ja turvalisusele. | 4. inimõiguste ülddeklaratsiooni artikli 9 ***kohane õigus*** vabadusele ja turvalisusele; |

**Muudatusettepanek 333**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 5**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 5. ***Rikutud on*** inimõiguste ülddeklaratsiooni artikli 17 ***kohast keeldu*** meelevaldselt või ebaseaduslikult sekkuda kellegi era- ja perekonnaellu, kodupuutumatusse või kirjavahetusse või teotada tema head nime. | 5. inimõiguste ülddeklaratsiooni artikli 17 ***kohane keeld*** meelevaldselt või ebaseaduslikult sekkuda kellegi era- ja perekonnaellu, kodupuutumatusse või kirjavahetusse või teotada tema head nime; |

**Muudatusettepanek 334**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 6**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 6. ***Rikutud on*** inimõiguste ülddeklaratsiooni artikli 18 ***kohast keeldu*** sekkuda mõtte-, südametunnistuse- ja usuvabadusse. | 6. inimõiguste ülddeklaratsiooni artikli 18 ***kohane keeld*** sekkuda mõtte-, südametunnistuse- ja usuvabadusse; |

**Muudatusettepanek 335**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 7**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 7. ***Rikutud on*** majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artikli 7 ***kohast õigust*** õiglastele ja soodsatele töötingimustele, sealhulgas ***õiglasele*** töötasule, ohutustehnika ja hügieeni nõuetele vastavatele töötingimustele ning mõistlikule tööaja piiramisele. | 7. majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artikli 7 ***kohane õigus*** õiglastele ja soodsatele töötingimustele, sealhulgas töötasule, ***mis tagab inimväärse elu,*** ohutustehnika ja hügieeni nõuetele vastavatele töötingimustele ning mõistlikule tööaja piiramisele. ***See hõlmab nii töötajate õigust äraelamist võimaldavale töötasule kui ka füüsilisest isikust ettevõtjate ja väikepõllumajandustootjate õigust äraelamist võimaldavale sissetulekule kooskõlas majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artikliga 7 ning inimõiguste ülddeklaratsiooni artikli 23 kolmanda lõiguga;*** |

**Muudatusettepanek 336**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 7 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***7a. õigus enda ja oma perekonna piisavale elatustasemele, sealhulgas piisavale toidule, riietusele ja eluasemele, ning õigus elutingimuste pidevale parandamisele kooskõlas majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artikliga 11 ja inimõiguste ülddeklaratsiooni artikliga 25;*** |

**Muudatusettepanek 337**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 8**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 8. ***Rikutud on*** majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artikli 11 ***kohast keeldu*** piirata töötajate juurdepääsu korralikule eluasemele, kui töötajaid majutatakse ettevõtte pakutaval pinnal, ning töötajatele töökohas piisava söögi, riiete, vee ning piisavate sanitaartingimuste tagamist. | 8. majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artikli 11 ***kohane keeld*** piirata töötajate juurdepääsu korralikule eluasemele, kui töötajaid majutatakse ettevõtte pakutaval pinnal, ning töötajatele töökohas piisava söögi, riiete, vee ning piisavate sanitaartingimuste tagamist; |

**Muudatusettepanek 338**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 9**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 9. ***Rikutud on*** lapse õiguste konventsiooni artikli 3 ***kohast*** lapse ***õigust*** sellele, et kõigis lapsi mõjutavates otsustes ja tegevustes seataks esikohale tema huvid***. Rikutud on*** lapse õiguste konventsiooni artikli 6 ***kohast*** lapse ***õigust*** täieulatuslikule arengule***. Rikutud on*** lapse õiguste konventsiooni artikli 24 ***kohast*** lapse ***õigust*** võimalikult heale tervisele***. Rikutud on*** lapse õiguste konventsiooni artiklite 26 ja 27 ***kohast õigust*** sotsiaalsele turvalisusele ja piisavale elatustasemele***. Rikutud on*** lapse õiguste konventsiooni artikli 28 ***kohast õigust*** haridusele***. Rikutud on*** lapse õiguste konventsiooni artiklite 34 ja 35 ***kohast*** lapse ***õigust*** olla kaitstud igasuguse seksuaalse ekspluateerimise ja seksuaalse ärakasutamise eest ning ***õigust*** sellele, et teda kaitstaks ekspluateerimise eesmärgil röövimise, müümise või riigi piires või sellest väljaspool ebaseaduslikult muusse kohta viimise eest. | 9. lapse õiguste konventsiooni artikli 3 ***kohane*** lapse ***õigus*** sellele, et kõigis lapsi mõjutavates otsustes ja tegevustes seataks esikohale tema huvid; lapse õiguste konventsiooni artikli 6 ***kohane*** lapse ***õigus*** täieulatuslikule arengule; lapse õiguste konventsiooni artikli 24 ***kohane*** lapse ***õigus*** võimalikult heale tervisele; lapse õiguste konventsiooni artiklite 26 ja 27 ***kohane õigus*** sotsiaalsele turvalisusele ja piisavale elatustasemele; lapse õiguste konventsiooni artikli 28 ***kohane õigus*** haridusele; lapse õiguste konventsiooni artiklite 34 ja 35 ***kohane*** lapse ***õigus*** olla kaitstud igasuguse seksuaalse ekspluateerimise ja seksuaalse ärakasutamise eest ning ***õigus*** sellele, et teda kaitstaks ekspluateerimise eesmärgil röövimise, müümise või riigi piires või sellest väljaspool ebaseaduslikult muusse kohta viimise eest; |

**Muudatusettepanek 339**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 10**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 10. ***Rikutud on keeldu*** võtta tööle vanuse järgi koolikohustuslikku last või igal juhul last, kes on alla 15 aasta vana, välja arvatud juhul, kui see on ette nähtud töötamiskoha õigusega kooskõlas 1973. aasta Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) töölevõetava isiku vanuse alammäära konventsiooni (nr 138) artikli 2 lõikega 4 ja artiklitega 4–8. | 10. ***keeld*** võtta tööle vanuse järgi koolikohustuslikku last või igal juhul last, kes on alla 15 aasta vana, välja arvatud juhul, kui see on ette nähtud töötamiskoha õigusega kooskõlas 1973. aasta Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) töölevõetava isiku vanuse alammäära konventsiooni (nr 138) artikli 2 lõikega 4 ja artiklitega 4–8; |

**Muudatusettepanek 340**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 11 – sissejuhatav osa**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 11. ***Rikutud on*** lapse õiguste konventsiooni artikli 32 ***kohast keeldu*** kasutada lapstööjõudu, sealhulgas lapsele (alla 18-aastased isikud) sobimatumate tööde puhul kooskõlas Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 1999. aasta lapsele sobimatu töö ja muu talle sobimatu tegevuse viivitamatu keelustamise konventsiooni (nr 182) artikliga 3. See hõlmab järgmist: | 11. lapse õiguste konventsiooni artikli 32 ***kohane keeld*** kasutada lapstööjõudu, sealhulgas lapsele (alla 18-aastased isikud) sobimatumate tööde puhul kooskõlas Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 1999. aasta lapsele sobimatu töö ja muu talle sobimatu tegevuse viivitamatu keelustamise konventsiooni (nr 182) artikliga 3; See hõlmab järgmist: |

**Muudatusettepanek 341**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 12**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 12. ***Rikutud on*** sunniviisilise töö ***keeldu***; see hõlmab igasugust tööd või teenust, mida nõutakse isikult mis tahes karistuse ähvardusel ja milleks see isik ei ole ennast pakkunud vabatahtlikult, vaid näiteks võlaorjuse või inimkaubanduse tõttu; sunniviisiline töö ei hõlma tööd või teenust, mis vastab Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 1930. aasta sunniviisilise töö konventsiooni (nr 29) artikli 2 lõikele 2 või kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artikli 8 lõike 3 punktidele b ja c. | 12. sunniviisilise töö ***keeld***; see hõlmab igasugust tööd või teenust, mida nõutakse isikult mis tahes karistuse ähvardusel ja milleks see isik ei ole ennast pakkunud vabatahtlikult, vaid näiteks võlaorjuse või inimkaubanduse tõttu; sunniviisiline töö ei hõlma tööd või teenust, mis vastab Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 1930. aasta sunniviisilise töö konventsiooni (nr 29) artikli 2 lõikele 2 või kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artikli 8 lõike 3 punktidele b ja c; |

**Muudatusettepanek 342**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 13**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 13. ***Rikutud*** on inimõiguste ülddeklaratsiooni ***artiklit*** 4 ja kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti ***artiklit*** 8, mille kohaselt on keelatud orjus ükskõik millisel kujul, orjusega samalaadsed tingimused, pärisorjus või töökohal muul kujul domineerimine või allasurumine, nagu äärmuslik majanduslik või seksuaalne ärakasutamine ja alandamine. | 13. ***keeld, mis*** on ***kooskõlas*** inimõiguste ülddeklaratsiooni ***artikliga*** 4 ja kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti ***artikliga*** 8 ***ning*** mille kohaselt on keelatud orjus ükskõik millisel kujul, orjusega samalaadsed tingimused, pärisorjus või töökohal muul kujul domineerimine või allasurumine, nagu äärmuslik majanduslik või seksuaalne ärakasutamine ja alandamine; |

**Muudatusettepanek 343**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 14**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 14. ***Rikutud on*** rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise ÜRO konventsiooni täiendava naiste ja lastega kaubitsemise ning muu inimkaubanduse ärahoidmise ja selle kuriteo eest karistamist käsitleva Palermo protokolli artikli 3 ***kohast*** inimkaubanduse ***keeldu.*** | 14. rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise ÜRO konventsiooni täiendava naiste ja lastega kaubitsemise ning muu inimkaubanduse ärahoidmise ja selle kuriteo eest karistamist käsitleva Palermo protokolli artikli 3 ***kohane*** inimkaubanduse ***keeld;*** |

**Muudatusettepanek 344**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 15 – sissejuhatav osa**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 15. ***Rikutud on õigust*** ühinemisvabadusele, kogunemisvabadusele, organiseerumisõigusele ja kollektiivläbirääkimistele kooskõlas inimõiguste ülddeklaratsiooni artikliga 20, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklitega 21 ja 22, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artikliga 8, Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 1948. aasta ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse kaitse konventsiooniga (nr 87) ning Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 1949. aasta organiseerumisõiguse ja kollektiivse läbirääkimisõiguse konventsiooniga (nr 98), sealhulgas ***järgmisi õigusi***: | 15. ***õigus*** ühinemisvabadusele, kogunemisvabadusele, organiseerumisõigusele ja kollektiivläbirääkimistele kooskõlas inimõiguste ülddeklaratsiooni artikliga 20, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklitega 21 ja 22, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artikliga 8, Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 1948. aasta ühinemisvabaduse ja organiseerumisõiguse kaitse konventsiooniga (nr 87) ning Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 1949. aasta organiseerumisõiguse ja kollektiivse läbirääkimisõiguse konventsiooniga (nr 98), sealhulgas ***järgmised õigused***: |

**Muudatusettepanek 345**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 16**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 16. ***Rikutud on keeldu*** kedagi tööalaselt ebavõrdselt kohelda, välja arvatud juhul, kui see on põhjendatud tööhõivenõuetega kooskõlas Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 1951. aasta võrdse tasustamise konventsiooni (nr 100) artiklitega 2 ja 3, Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 1958. aasta töö- ja kutsealast diskrimineerimist käsitleva konventsiooni (nr 111) artiklitega 1 ja 2 ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artikliga 7; ebavõrdne kohtlemine hõlmab eelkõige võrdse väärtusega töö eest ebavõrdse töötasu maksmist. | 16. ***keeld*** kedagi tööalaselt ebavõrdselt kohelda, välja arvatud juhul, kui see on põhjendatud tööhõivenõuetega kooskõlas Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 1951. aasta võrdse tasustamise konventsiooni (nr 100) artiklitega 2 ja 3, Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 1958. aasta töö- ja kutsealast diskrimineerimist käsitleva konventsiooni (nr 111) artiklitega 1 ja 2 ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artikliga 7; ebavõrdne kohtlemine hõlmab eelkõige võrdse väärtusega töö eest ebavõrdse töötasu maksmist; |

**Muudatusettepanek 346**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 17**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 17. ***Rikutud on*** majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artikli 7 ***kohast keeldu*** jätta maksmata äraelamist võimaldav töötasu. | 17. majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artikli 7 ***kohane keeld*** jätta maksmata äraelamist võimaldav töötasu; |

**Muudatusettepanek 347**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 18 – sissejuhatav osa**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 18. ***Rikutud on keeldu*** keskkonnaseisundit mõõdetavalt halvendada, näiteks pinnase kahjuliku muutuse, vee- või õhusaaste, kahjulike heidete või liigse veetarbimise või loodusvaradele avalduva muu mõjuga, kui sellega | 18. ***keeld*** keskkonnaseisundit mõõdetavalt halvendada, näiteks pinnase kahjuliku muutuse, vee- või õhusaaste, kahjulike heidete või liigse veetarbimise või loodusvaradele avalduva muu mõjuga, kui sellega |

**Muudatusettepanek 348**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 18 – alapunkt a**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (a) kahjustatakse toidu säilitamise ja tootmise looduslikke aluseid või | a) kahjustatakse toidu ***ja sööda*** säilitamise ja tootmise looduslikke aluseid või |

**Muudatusettepanek 349**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 18 – alapunkt d a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***da) kahjustatakse tervist, näiteks põhjustatakse epideemiaid, võttes arvesse terviseühtsuse põhimõtet, või*** |

**Muudatusettepanek 350**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 18 – alapunkt e**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| (e) mõjutatakse ökoloogilist terviklikkust, näiteks raadamisega; | e) mõjutatakse ökoloogilist terviklikkust, näiteks raadamisega***, kooskõlas inimõiguste ülddeklaratsiooni artikliga 3, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artikliga 5 ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artikliga 12***; |

**Muudatusettepanek 351**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 19**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 19. ***Rikutud on keeldu*** maa, metsade ja vete omandamisel, arendamisel või muul viisil kasutamisel, sealhulgas raadamisega, ebaseaduslikult kedagi välja tõsta või maad, metsi ja veekogusid hõivata, kui nende kasutamine tagas inimesele majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artikli 11 kohaselt elatusvahendid. | 19. ***keeld*** maa, metsade ja vete omandamisel, arendamisel või muul viisil kasutamisel, sealhulgas raadamisega, ebaseaduslikult kedagi välja tõsta või maad, metsi ja veekogusid hõivata, kui nende kasutamine tagas inimesele majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artikli 11 kohaselt elatusvahendid; |

**Muudatusettepanek 352**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 19 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***19a. põlisrahvaste enesemääramisõigus vastavalt kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklile 1, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklile 1 ning rassilise diskrimineerimise kõigi vormide kõrvaldamise rahvusvahelise konventsiooni artiklile 5 ning nende õigus anda või tühistada eelnev vabatahtlik ja teadlik nõusolek sekkumistele, otsustele ja tegevustele, mis võivad mõjutada nende maid, territooriume, loodusvarasid ja õigusi, ning seda nõusolekut muuta ja selle andmisest keelduda kooskõlas kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artikliga 27, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artikliga 15 ning rassilise diskrimineerimise kõigi vormide kõrvaldamise rahvusvahelise konventsiooni artiklitega 2 ja 5;*** |

**Muudatusettepanek 353**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 20**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 20. ***Rikutud on ÜRO põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni artikli 25***, ***artikli 26 lõigete 1 ja 2***, ***artikli 27*** ja ***artikli 29 lõike 2 kohast põlisrahvaste õigust maale***, ***territooriumile*** ja ***ressurssidele, mida nad on traditsiooniliselt omanud***, ***asustanud või muul viisil kasutanud või omandanud.*** | 20. ***põlisrahvaste õigus maale, territooriumile ja loodusvaradele***, ***mida nad on traditsiooniliselt omanud***, ***okupeerinud või muul viisil kasutanud või omandanud vastavalt kodaniku-*** ja ***poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklitele 1 ja 27 ning majanduslike***, ***sotsiaalsete*** ja ***kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklitele 1***, ***2 ja 15 ning rassilise diskrimineerimise kõigi vormide kõrvaldamise rahvusvahelise konventsiooni artiklile 5;*** |

**Muudatusettepanek 354**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 1 – punkt 21**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 21. ***Rikutud on keeldu*** või ***õigust***, mida ei ole eespool punktides 1–20 nimetatud, kuid mis sisaldub käesoleva osa 2. jaos loetletud inimõigustealases lepingus, kui ***seeläbi kahjustatakse otseselt kõnealuste lepingutega kaitstud õigushüve***, ***tingimusel*** et ***asjaomane äriühing oleks saanud sellise kahjustamise ohu mõistlikult kindlaks teha ja võtta asjakohaseid meetmeid, et täita käesoleva direktiivi artiklis 4 osutatud kohustusi, võttes arvesse kõiki tema tegevusega seotud asjakohaseid asjaolusid, nagu valdkond ja tegevuskontekst***. | 21. ***keeld*** või ***õigus***, mida ei ole eespool punktides 1–20 nimetatud, kuid mis sisaldub käesoleva osa 2. jaos loetletud inimõigustealases lepingus, kui ***on oht***, et ***selline keeld või õigus võib saada kahjustatud***. |

**Muudatusettepanek 355**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 2 – pealkiri**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. Inimõiguseid ja põhivabadusi sätestavad kokkulepped | 2. Inimõiguseid ja põhivabadusi sätestavad kokkulepped ***ja instrumendid*** |

**Muudatusettepanek 356**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 2 – taane 11**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| — rahvus- või etnilistesse, usu- ja keelevähemustesse kuuluvate isikute õiguste deklaratsioon; | — ***ÜRO*** rahvus- või etnilistesse, usu- ja keelevähemustesse kuuluvate isikute õiguste deklaratsioon; |

**Muudatusettepanek 357**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 2 – taane 11 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***— ÜRO deklaratsioon talunike ja muude maapiirkondades töötavate inimeste õiguste kohta;*** |

**Muudatusettepanek 358**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 2 – taane 12 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***— ÜRO 2003. aasta korruptsioonivastane konventsioon;*** |

**Muudatusettepanek 359**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 2 – taane 12 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***— OECD 1997. aasta altkäemaksuvastane konventsioon;*** |

**Muudatusettepanek 360**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 2 – taane 14 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***— Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 1989. aasta põlisrahvaste ja hõimurahvaste konventsioon (nr 169);*** |

**Muudatusettepanek 361**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 2 – taane 15 – alataane 5 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***— ILO 1981. aasta töötervishoiu ja -ohutuse konventsioon (nr 155);*** |

**Muudatusettepanek 362**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 2 – taane 15 – alataane 5 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | — ***ILO 2006. aasta tööohutust ja töötervishoidu arendava raamistiku konventsioon (nr 187);*** |

**Muudatusettepanek 363**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 2 – taane 15 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | — ***Genfi konventsioonides ja lisaprotokollides sätestatud rahvusvahelise humanitaarõiguse instrumendid;*** |

**Muudatusettepanek 364**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – I osa – alapealkiri 2 – taane 15 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | — ***Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsioon;*** |

**Muudatusettepanek 365**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – II osa – pealkiri**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***Keskkonnakonventsioonides sisalduvate*** rahvusvaheliselt tunnustatud ***eesmärkide*** ja ***keeldude rikkumised*** | ***Keskkonna- ja kliimakonventsioonides ja liidu õigusaktides sisalduvad liidu ja*** rahvusvaheliselt tunnustatud ***eesmärgid*** ja ***keelud*** |

**Muudatusettepanek 366**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – II osa – punkt - 1 (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***-1. Kohustus teha kindlaks kahjulik mõju ühele järgmistest keskkonnakategooriatest ning seda mõju ennetada, leevendada või see lõpetada:*** |
| | ***a) kliimamuutused;*** |
| | ***b) elurikkuse vähenemine;*** |
| | ***c) õhu-, vee- ja pinnasereostus;*** |
| | ***d) maismaa-, mere- ja magevee ökosüsteemide seisundi halvenemine;*** |
| | ***e) raadamine;*** |
| | ***f) materjalide, vee, energia ja muude loodusvarade ületarbimine;*** |
| | ***g) jäätmete, sealhulgas ohtlike ainete kahjulik tekitamine ja halb käitlemine.*** |

**Muudatusettepanek 367**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – II osa – punkt 1**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***1. Rikutud on kohustust kehtestada bioloogiliste ressursside kasutamisega seotud meetmed, et hoida ära või minimeerida bioloogilist mitmekesisust ohustavate tegurite mõju kooskõlas 1992. aasta bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni artikli 10 punktiga b ja [võttes arvesse võimalikke muudatusi pärast 2020. aasta järgset ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni], sealhulgas kohustusi, mis tulenevad Cartagena bioohutuse protokollist muundatud elusorganismide arendamise, käitlemise, transpordi, kasutamise, üleandmise ja keskkonda laskmise kohta ning bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokollist (12. oktoober 2014).*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 368**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – II osa – punkt 2**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 2. ***Rikutud on keeldu*** loata importida või eksportida 3. märtsi 1973. aasta ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni (CITES) I lisas nimetatud isendeid, nagu on sätestatud konventsiooni III, IV ja V artiklis. | 2. ***keeld*** loata importida või eksportida 3. märtsi 1973. aasta ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni (CITES) I lisas nimetatud isendeid, nagu on sätestatud konventsiooni III, IV ja V artiklis; |

**Muudatusettepanek 369**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – II osa – punkt 3**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 3. ***Rikutud on*** 10. oktoobri 2013. aasta Minamata elavhõbedakonventsiooni (Minamata konventsioon) artikli 4 lõikes 1 ja A lisa I osas sätestatud ***keeldu*** toota elavhõbedat sisaldavaid tooteid. | 3. 10. oktoobri 2013. aasta Minamata elavhõbedakonventsiooni (Minamata konventsioon) artikli 4 lõikes 1 ja A lisa I osas sätestatud ***keeld*** toota elavhõbedat sisaldavaid tooteid; |

**Muudatusettepanek 370**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – II osa – punkt 4**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 4. ***Rikutud on keeldu*** kasutada elavhõbedat ja selle ühendeid tootmisprotsessides Minamata konventsiooni artikli 5 lõike 2 ja B lisa I osa tähenduses pärast kuupäeva, mis on konventsioonis sätestatud vastavate toodete ja protsesside järkjärguliseks kasutusest kõrvaldamiseks. | 4. ***keeld*** kasutada elavhõbedat ja selle ühendeid tootmisprotsessides Minamata konventsiooni artikli 5 lõike 2 ja B lisa I osa tähenduses pärast kuupäeva, mis on konventsioonis sätestatud vastavate toodete ja protsesside järkjärguliseks kasutusest kõrvaldamiseks; |

**Muudatusettepanek 371**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – II osa – punkt 5**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 5. ***Rikutud on keeldu*** käidelda elavhõbedajäätmeid viisil, mis on vastuolus Minamata konventsiooni artikli 11 lõike 3 sätetega. | 5. ***keeld*** käidelda elavhõbedajäätmeid viisil, mis on vastuolus Minamata konventsiooni artikli 11 lõike 3 sätetega; |

**Muudatusettepanek 372**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – II osa – punkt 6**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 6. ***Rikutud on*** 22. mai 2001. aasta püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsiooni (versioonis, mis avaldati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrusega (EL) 2019/1021 (püsivate orgaaniliste saasteainete kohta) (ELT L 169, 25.6.2019, lk 45–77) sõnastuses) artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti i ja A lisa ***kohast*** kemikaalide tootmise ja kasutamise ***keeldu.*** | 6. 22. mai 2001. aasta püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsiooni (versioonis, mis avaldati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrusega (EL) 2019/1021 (püsivate orgaaniliste saasteainete kohta) (ELT L 169, 25.6.2019, lk 45–77) sõnastuses) artikli 3 lõike 1 punkti a alapunkti i ja A lisa ***kohane*** kemikaalide tootmise ja kasutamise ***keeld;*** |

**Muudatusettepanek 373**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – II osa – punkt 7**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 7. ***Rikutud on keeldu*** jäätmeid käidelda, koguda, ladustada ja kõrvaldada viisil, mis ei ole keskkonnahoidlik kooskõlas õigusnormidega, mis on kohaldatavas jurisdiktsioonis kehtestatud püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsiooni artikli 6 lõike 1 punkti d alapunktide i ja ii alusel. | 7. ***keeld*** jäätmeid käidelda, koguda, ladustada ja kõrvaldada viisil, mis ei ole keskkonnahoidlik kooskõlas õigusnormidega, mis on kohaldatavas jurisdiktsioonis kehtestatud püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsiooni artikli 6 lõike 1 punkti d alapunktide i ja ii alusel; |

**Muudatusettepanek 374**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – II osa – punkt 8**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| ***8. Rikutud on keeldu importida 10. septembril 1998 vastu võetud teatavate ohtlike kemikaalide ja pestitsiididega rahvusvaheliseks kauplemiseks nõusoleku saamise korda käsitleva konventsiooni III lisas loetletud kemikaali, nagu importiv konventsiooniosaline on teatanud kooskõlas eelnevalt teatatud nõusoleku protseduuriga.*** | ***välja jäetud*** |

**Muudatusettepanek 375**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – II osa – punkt 9**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 9. ***Rikutud on keeldu*** toota ja tarbida teatavaid osoonikihti kahandavaid aineid (st CFCd, haloonid, CTC, TCA, BCM, MB, HBFCd ja HCFCd) pärast seda, kui nende kasutamine on Viini konventsiooni ja osoonikihti kahandavate ainete Montreali protokolli kohaselt ***järkjärgult*** lõpetatud. | 9. ***keeld*** toota ja tarbida teatavaid osoonikihti kahandavaid aineid (st CFCd, haloonid, CTC, TCA, BCM, MB, HBFCd ja HCFCd) pärast seda, kui nende kasutamine on Viini konventsiooni ja osoonikihti kahandavate ainete Montreali protokolli kohaselt ***järk-järgult*** lõpetatud; |

**Muudatusettepanek 376**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – II osa – punkt 10 – sissejuhatav osa**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| 10. ***Rikutud on keeldu*** vedada välja ohtlikke jäätmeid Baseli konventsiooni (22. märtsi 1989. aasta Baseli konventsiooni ohtlike jäätmete üle piiri viimise ja kõrvaldamise kontrolli kohta) artikli 1 lõike 1 tähenduses ja muid jäätmeid Baseli konventsiooni artikli 1 lõike 2 tähenduses ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1013/2006 ((jäätmesaadetiste kohta) (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1–98) viimati muudetud komisjoni 19. oktoobri 2020. aasta delegeeritud määrusega (EL) 2020/2174 (ELT L 433, 22.12.2020, lk 11–19)) („määrus (EÜ) nr 1013/2006“) tähenduses | 10. ***keeld*** vedada välja ohtlikke jäätmeid Baseli konventsiooni (22. märtsi 1989. aasta Baseli konventsiooni ohtlike jäätmete üle piiri viimise ja kõrvaldamise kontrolli kohta) artikli 1 lõike 1 tähenduses ja muid jäätmeid Baseli konventsiooni artikli 1 lõike 2 tähenduses ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1013/2006 ((jäätmesaadetiste kohta) (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1–98) viimati muudetud komisjoni 19. oktoobri 2020. aasta delegeeritud määrusega (EL) 2020/2174 (ELT L 433, 22.12.2020, lk 11–19)) („määrus (EÜ) nr 1013/2006“) tähenduses; |

**Muudatusettepanek 377**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – II osa – punkt 12 a (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***12a. kohustus saavutada kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamine, tõlgendatuna kooskõlas Pariisi kokkuleppe artikli 2 lõike 1 punktiga a, artikli 4 lõikega 1, artikli 4 lõikega 2 ja artikli 5 lõikega 1 vastavalt ÜRO kliimamuutuste raamistikule, Euroopa kliimamäärusele ja ülemaailmsele metaaniheite vähendamise lubadusele;*** |

**Muudatusettepanek 378**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – II osa – punkt 12 b (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***12b. kohustus võtta kõik ÜRO mereõiguse konventsiooniga (UNCLOS) kooskõlas olevad meetmed, mis on vajalikud merekeskkonna reostuse vältimiseks, vähendamiseks ja tõkestamiseks mis tahes allikast, kasutades sel eesmärgil nende käsutuses olevaid parimaid võimalikke vahendeid kooskõlas ÜRO mereõiguse konventsiooni artikli 194 lõikega 1, sealhulgas konventsiooni artikli 194 lõike 3 punktiga a, artikli 194 lõike 3 punktiga b, artikli 194 lõike 3 punktiga c ja artikli 194 lõike 3 punktiga d;*** |

**Muudatusettepanek 379**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – II osa – punkt 12 c (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***12c. õigus keskkonnainfo kättesaadavusele, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemisele ja keskkonnaasjus kohtu poole pöördumisele kooskõlas eriti keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni (Århusi konventsioon) artiklitega 4, 6 ja 9;*** |

**Muudatusettepanek 380**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – II osa – punkt 12 d (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***12d. kohustus tagada, et isikud, rühmad ja organisatsioonid, kes edendavad ja kaitsevad inimõigusi keskkonnaasjades, mis on seotud äriühingu väärtusahelaga, saavad tegutseda ähvarduste ja piiranguteta ning turvaliselt ning neid ei karistata, kiusata taga ega ahistata nende osalemise eest vastavalt Århusi konventsiooni artikli 3 lõikele 8;*** |

**Muudatusettepanek 381**

**Ettepanek võtta vastu direktiiv**

**I lisa – II osa – punkt 12 e (uus)**

| *Komisjoni ettepanek* | *Muudatusettepanek* |
|---|---|
| | ***12e. kohustus võtta kõik asjakohased meetmed, et ennetada, tõkestada ja vähendada piiriülest mõju piiriülestele veekogudele kooskõlas 1992. aasta piiriveekogude ja rahvusvaheliste järvede kaitse ja kasutamise konventsiooniga.*** |